

ФРИДРИХ ГЕРСТЕКЕР ЛОДКАРЯТ ОТ ИЛИНОЙС

Превод от немски: Веселин Радков, 1987

chitanka.info

НА БРЕГА

През месец юни на 185... година широката и могъща река Мисисипи бе оживена от изключително голям брой лодки, които пренасяха селскостопански продукти от Севера за разположените на юг градове, като например столицата на Луизиана — Ню Орлиънс.

Лятото напредваше все повече и повече и тромавите флатботи, широки четириъгълни корита, изцяло зависими от течението, бързаха, доколкото им бе възможно, да се спуснат по реката, за да успеят да достигнат южните райони и да ги напуснат преди настъпването на нездравословното годишно време. Тук-там лодките се задаваха поединично, а хората им лежаха лениво по леко заоблените палуби, прекарвайки часове на безгрижна отмора сами със своите мисли. Но от време на време се виждаха и цели флотилии, наподобяващи отдалече множество кутийки, чиято съдба е предоставена на водата от ръката на някое палаво хлапе. И все пак тези плавателни съдове, направени доста несръчно от нерендосани талпи, често крият твърде скъпоценни товари, лекомислено поверени от техните собственици на коварната река.

Никоя от тях не беше застрахована. Пристигнаха ли щастливо до своето местопредназначение, носеха големи печалби. Но ако нейде по пътя се случеше нещастие, е, в такъв случай никой не можеше да го промени, техният собственик се завръщаше в родното си място и отново се залавяше на работа — докато при същите обстоятелства съумееше да натовари друга лодка.

Някои от собствениците на такива лодки са търговци от Севера, които първо закупуват стоките от фермери или други посредници и после поемат на стотици мили надолу по реката с една или няколко подобни лодки; други пък са фермери, които не успяват да получат в околността достатъчно висока цена за житото или за каквато и да е друга стока.

Обикновено те товарят само онова, което сами са ожънали и произвели в своите ферми: царевица, тютюн, картофи, ябълки, осолено

месо, царевично уиски, сушени плодове, лук и много други, често даже добитък като говеда, свини и овце.

Негрите обаче не притежават суха пара освен в редки случаи и за да получат някои стоки, домъкват за размяна от онова, което имат: прасенца, кокошки, пуйки, яйца и какво ли не още, а пък каквото им липсва, го открадват на часа. Рядко се виждат затруднени при намирането на някакъв изход.

Една подобна търговска лодка, различаваща се от останалите по малкото червено-зелено знаменце на носа си, се появи привечер в близост до една от по-големите ферми по Мисисипи и викът на кормчията разбуди дремещите на палубата хора. Този вид плавателни съдове спокойно следват течението, не срещат по пътя си никакви особени затруднения и хората на борда имат съвсем малко работа. Само от време на време им се налага да заобикалят някой вдаден в реката нос от сушата или пък остров, понякога полагат усилия да се измъкнат от фарватера на преминаващ параход или пък да избягнат повлечени и опасни дънери. Иначе корабоплаването по долното течение на Мисисипи не им създава много трудности и само вечер, когато поискат да спрат на брега, трябва да поработят, за да откарат с греблата тромавата лодка с широк нос до някое безопасно защитено място.

Тъкмо това се разигра и този път. На десния бряг се показва голяма плантация, ширнала се покрай реката, уютната бяла господарска къща и няколко малки негърски колиби се гушеха в сянката на отрупаните с плодове орехи и портокалови дръвчета. Скоро североамериканецът си избра едно място за спиране, което му изглеждаше подходящо за неговите цели.

Тези непохватни лодки са снабдени с дълги тежки гребла, направени просто — един прът със закована на него дъска. Греблата са прикрепени за борда. Именно с тях си послужиха лодкарите, залавяйки се доста охотно на работа, понеже знаеха много добре, че два-три дена нямаше да напуснат това място и щяха да имат възможност да си отпочинат на сушата от монотонното плаване.

— По дяволите, Бил — каза един дълъг като върлина млад мъж от Илинойс, с яко телосложение, руса коса и добродушни сини очи, — отсреща на сушата изглежда доста приятно. Погледни само портокалите — цяла гора. Устата ми вече се напълни със слюнка.

— Ами — промърмори приятелят му Бил, заловил се заедно с него за едно и също гребло, — пет пари не давам за тези кисело-сладки плодове. Чаша уиски и една хубава ябълка от Охайо са за предпочитане пред портокалите на цяла Луизиана. Изобщо някак си не се чувствавам особено добре сред тукашните къдрокоси глави и ми се иска вече да се намираме на път за дома. Дяволите да го вземат това плаване, ако и те имат нужното желание!

— Ей, по-живо, по-живо, вие двамата, Бил и Джек, поразмърдайте се! — подвижна в същия миг собственикът на лодката, който обичаше да се обръщат към него на борда с „капитане“. — Като нищо ще подминем мястото за спиране на брега и ако след туй ви се наложи да теглите лодката срещу течението, нали знаете какво значи това!

Поулридж, собственикът на лодката, беше загорял от слънцето човек със сурови черти на лицето и малки стоманеносиви, но не и неприветливи очи. Янки по рождение, той се бе скитал почти петдесет години из различните щати и най-сетне се бе установил временно в Охайо, вярвайки, че е намерил страната, където би могъл да остане завинаги — поне както хората от неговия сой разбират смисъла на тази дума, а колко различен е американският характер от немския в това отношение! Засели ли се веднъж нейде немецът, направи ли си къща, разоре ли земята, той решава да остане там за цял живот. Тори и копае, урежда живота си все по-добре с всяка изминала година, строи хамбари и обори и най-сетне тъй обиква мястото си, че не иска и да чуе за някакво преселване. Американецът пък купува винаги само за да продаде. Той търгува с всичко. Предлага за продан коня и кучето си, карабината и палтото си. Даже сваля на часа и ризата от гърба си, стига някой да му предложи приемлива цена. Не му е позната и привързаността към земята, независимо дали живее на нея от една или десет години. За него тя е стока като всичко друго и ако днес някой му предложи добра цена, още утре ще си събере останалата покъщнина и просто ще потърси някое друго място.

По този начин и старият Поулридж се бе скитал доста из щатите. Отначало с вързоп на гърба, продавайки стоката си като амбулантен търговец, после, когато успечели малко пари, с количка, която теглеше сам, а накрая с каруца с два коня, но винаги мислейки за собствената си изгода. Още на двайсет и четири години натрупа цяло

състояние, обаче на следващата година трябваше отново да започне с амбулантна търговия, защото бе рискувал твърде много в една-единствена спекулативна сделка и наведнаж изгуби всичко — но какво от това! Просто започна отначало, отново спечели пари, пак ги загуби и започна за трети път, за да заложи пак всичко на една тромава лодка, предоставена на коварната река. Завършеше ли плаването щастливо, в такъв случай щеше да удвои състоянието си, а може би щеше и да го утрои. А завършеше ли нещастно, е, Америка бе голяма и за една предприемчива глава съществуваха хиляди възможности и пътища по всички посоки на света!

Безброй много такива люде живеят отвъд океана в онази загадъчна страна, станала предмет на копнежите и надеждите на хиляди в нашата родина. Всички те са жилави натури, които навярно могат да бъдат прегънати, но не и пречупени и са също като хикорията на техните гори — навеждат се под силната буря и я оставят да мине над главите им, за да се изправят в следващия миг пак тъй непоклатими и сигурни както преди.

Старият Поулридж познаваше добре околността, в която бе докарал сега лодката си. Колко често бе идвал тук и бе търгувал с всичко, което можеше да се купи и продаде — от негри, та чак до плодове и яйца. Плантациите му бяха познати с малки изключения и макар да не влизаше в допир със самите плантатори, той се разбираше добре с надзирателите и с... негрите. Много добре знаеше на каква опасност се излага, но именно защото го знаеше, не се боеше от нея и гледаше на тукашната законна и незаконна търговия с такова спокойствие, сякаш ставаше въпрос да продаде у дома във фермата си един товар царевица на съседа.

Вярно, че от дълги години не бе посещавал плантацията, към която в този момент бавно се приближаваше лодката му, обаче опитният му поглед избра най-подходящото място за спиране на брега още когато се намираха посред реката и макар че то не изглеждаше на хората му кой знае колко удобно, все пак той самият много добре знаеше какво върши и... какво иска.

Бил, един истински речен лодкар, който плаваше по Мисисипи вече цели петнайсет години, макар всеки път да се кълнеше, че пътувал за последен път, не можеше да се откаже от този начин на живот и сам притежаваше превъзходен поглед за откриване на

безопасни места за акостиране, от известно време само клатеше глава, понеже според него техният „старец“ насочвал лодката твърде прибързано към брега. По-надолу имало безспорно по-подходящо място за спиране. Обаче той не пожела да се обади чак докато кормилото, направлявано от ръката на „капитана“, не извъртя носа на лодката почти срещу течението и не ги изложи на опасността да бъдат отнесени към няколко дънера, стърчащи от водата малко по-надолу.

— По дяволите, капитане! — извика той в този момент. — Я по-добре отклони малко лодката и заобиколи по-отдалеч онези проклети дънери! Мътните го взели, ей там в насрещното течение ще се чувствуваме по-добре, отколкото тук, под високия терасовиден бряг!

— Може и да си прав, момчето ми — каза Стария с упорство в гласа и тихичко се засмя, — само че искам да спрем тъкмо там — малко по-нагоре. Дайте, момчета, дайте — натиснете греблата! Иначе наистина ще заседнем и после ще трябва да работите половината нощ, за да измъкнете лодката!

И действително нямаше излишно време за губене в приказки — тъй както бе насочен носът на лодката, трябваше да напрегнат всичките си сили, за да избягнат опасното място. Самият Бил разбираше положението най-добре от всички, та се залови за греблото с похвална готовност. Впрочем това не му попречи да продължи да бълва най-богохулни ругатни и да проклина всички несръчни хора от праотеца Адам, та чак до Джонатан Поулридж.

Стария на кормилото добре чуваше всичко, но то хич не го засягаше. Докато хората на лодката му си изпълняваха задължението, можеха да говорят каквото си искат, а той знаеше как да ги накара да вършат работата си. След много мъки наистина им се удаде да достигнат мястото, определено от Стария за спиране на брега. Но въпреки всичко само с греблата едва ли щяха да успеят — тъкмо там течението ставаше доста силно, ако в решителния миг Бил, дързък и безумно смел, каквито са винаги тези хора, не бе скочил с навитото на руло и завързано за носа въже върху едно рухнало в реката дърво. Вярно, че не успя да запази равновесие и падна във водата зад дънера, обаче, гмуркайки се под него, той можа да обвие въжето около дървото. И ето че лодката бе здраво „закотвена“ и с помощта на друго, прехвърлено на сушата въже не им беше вече трудно да завлекат без рискове тромавото корито там, където желаше Стария.

Поулридж бе наблюдавал безумно смелия скок на своя Бил, без да обели нито дума или пък по лицето му да трепне някое мускулче. Той го подпомагаше с кормилото, доколкото бе възможно, и с висок глас даваше необходимите заповеди. Прибраха греблата на борда, а Бил, от когото се оцеждаше вода и тиня, се изкатери обратно на палубата.

— Нека през целия си живот смуча само вода като някоя крава, ако това не е най-неподходящото място за спиране по брега на цялата Мисисипи! — възкликна той.

Стария се подсмихна под мустак и после рече:

— Бил, може би имаш право посвоему. В крайна сметка работата можеше да свърши и зле, ако не беше скочил навреме зад борда като истински лодкар, какъвто си всъщност. Самият аз не вярвах, че течението влече тук толкова силно. Навярно по-късно ще разбереш, че въпреки всичко съм спрял на съвсем подходящо място. А сега, понеже знам, че не пиеш вода с особено удоволствие, облечи си най-напред сухи дрехи и после слез долу при дамаджаната и се „обслужи“. Захарта е до нея, а ти сигурно ще съумееш сам да си приготвиш смеската. Щом свършиш, качи дамаджаната тук, защото и на останалите някоя и друга глътка няма да им навреди.

— И аз тъй мисля — промърмори Бил, който беше вече в малко по-добро настроение. После, докато се отправяше заедно с Джек към предната част на лодката, където под палубата се намираха койките им, ток каза:

— Понякога този твърдоглав старец има моменти на просветление и иначе доста сносно умее да управлява лодката. Но сега съм любопитен да разбера защо ли ни натика сред тия дървета, където ще видим дявол по пладне, докато пак се измъкнем здрави и читави. Е, все ми е едно, но той може да бъде сигурен, че втори път няма да скоча зад борда и щом изпразним старото корито, аз се настанявам в някой параход и си отивам у дома. Мисисипи да върви по дяволите!

— Я остави Стария на мира — засмя се Джек, отрязва си ново парченце тютюн за дъвкане и го пхна в устата си, — обикновено знае дяволски добре какво върши и не прави подобни номера напразно. Вярно, че това е едва второто пътуване, което предприемам заедно с него, а при първото не стигнахме по-далеч от Рандоф, обаче ми е станало ясно поне едно — той не обича да спира лодката на някое

открито място от брега и стига само да му се предложи съответната възможност... Виждаш ли гъстата портокалова горичка, дето се простира от самия бряг, та чак до пътя? Хич не се учудвам, че той насочи лодката умишлено насам, а и тук се намираме по-близо до негърските колиби, отколкото до господарската къща, която оттук дори не се вижда.

— Хмм... може и да си прав, приятелю — отвърна Бил и кимна като че на себе си, — ама все пак главата му е дяволски дебела и ако аз... е-хей... ето че вече имаме гости — прекъсна той внезапно мисълта си, когато се показаха няколко черни къдрокоси глави с блестящи зъби и неспокойно въртящи се очи. — Ей, как надувшат тия обесници, щом към носовете им се приближи някое буре с уиски!

Обаче негрите, които действително се бяха появили горе на сушата, още в следващия миг изчезнаха зад насипа, издигнат по целия бряг на Мисисипи, а след десетина минути по хубавия широк крайбрежен път се зададе бавно на кон един бял и щом съзря спрялата лодка, слезе от седлото. Не измина много време и ето че се появи горе на насипа. Там се спря и мълчаливо заоглежда плавателния съд.

Беше надзирателят на плантацията, мъжага на около трийсет и четири, трийсет и пет години, но грозните, остро „издялани“ черти на лицето му и дълбоките бръчки го състаряваха почти с десетина години. Погледът на малките му безцветни очи бе блуждаещ и не се задържаше на едно място продължително време, а на всичко отгоре лявото от тях оправдаваше израза „тебе гледа, мене вижда“.

Той носеше обичайните дрехи за хора като него: широки панталони и лека връхна дреха от светъл кариран плат, само левият му ботуш беше с шпора, имаше жилетка и пъстра памучна риза, пристегнатата леко на врата със синя копринена кърпа. На главата си бе сложил широкопола сламена шапка без кордела, а от китката на десницата му висеше тежкият, така наречен „негърски камшик“, усукан от здрава говежда кожа. Дълга бронзова верижка за часовник, няколко големи пръстена по ръцете и неизбежната пура завършваха външността на този мъж, която в никакъв случай не представляваше препоръка за него, макар да не бе изключено да притежава и някои много добри качества.

Междувременно старият Поулридж бе довършил долу своя „брегови тоалет“, както се изразяваше той, а това ще рече, че бе

облякъл чиста риза и бе обул чорапи и обувки, тъй като почти винаги мъжете ходеха боси на борда. Пъхнал ръце в джобовете, той се изкачи на палубата тъкмо когато надзирателят оглеждаше лодката му на дигата. Преструвайки се, че изцяло е зает със своя плавателен съд, той не обърна никакво внимание на човека на сушата, но въпреки всичко го бе забелязал още от мига, когато се появи на палубата.

Ето че се показва и един друг пътник на лодката, и то не кой да е, а самата мисис Поулридж, жената на капитана. С доста зачервено лице и леко тикнато назад боне тя хвърли поглед нагоре към брега. Но отдолу, където бе застанала, не можеше да се види от сушата нищо друго освен високия тревясал насип. Останала не особено доволна от гледката, тя се обърна, повдигна на по-високата част от палубата малък дакел, който скимтеше до нея и не можеше самичък да се покатери горе, и веднага след това незабавно изчезна във вътрешното помещение.

Стария дори не се обърна към нея. Той провери дали въжетата са достатъчно здраво завързани, а после се загледа надвесен над борда към водата.

— Хей, лодката! — подвижна човекът от брега на Стария. — Не можахте ли да намерите по-лошо място за спиране на сушата? Кой ще се спусне от тук до вас?

— Ха — каза Стария, обръщайки се бавно, — кой ви е казал, че някой трябва да се спуска при нас?

— Хмм — измърмори човекът от насипа, поучуден от грубия отговор, — нима лодката не е търговска?

— Търговска си е — каза североамериканецът и изплю далеч зад борда тъмнокафява тютюнева слюнка, — но измежду нещата за продан има малко, които ще са ви от полза, а пък и вие едва ли ще ни предложите за купуване кой знае какво, а?

— Имате ли на борда уиски? — попита надзирателят.

— Уиски ли? Не — каза търговецът спокойно, — може ли нейде наблизко да се намери от това питие? Моето се свърши и с удоволствие бих купил малко за моите хора.

За пръв път надзирателят го изгледа остро с дясното си око, докато лявото сякаш правеше оглед на останалия екипаж. Навярно не можеше току-така да повярва на лаконичното уверение на капитана.

Обаче Поулридж остана толкова спокоен и равнодушен, че оня отхвърли подозренията си. Все щеше да си изясни тази работа.

— Ще слизате ли на сушата? — попита най-сетне надзирателят след по-продължително мълчание.

— Сигурно ще ни се наложи — отвърна търговецът. — Свършиха ни се дървата в кухнята. Има ли горе на брега сух дървен материал?

— Тук наоколо е твърде малко — гласеше отговорът, — но ще намерите повече, ако се върнете малко назад към блатото. Ама лодката ви направо е заобиколена от дървета. Насечете си от тях!

— Изглеждат толкова мокри — обади се Поулридж, оглеждайки лежащите по-надолу в реката дървета. — Не може ли, като свърши работният ден, някой от вашите негри да припечели при нас няколко цента?

— Хмм... може би ще се уреди нещо... а колко време мислите да останете на това място?

— Ако не се намери тук нещо интересно за мен, само до утре сутринта. Но ще се кача за малко на брега. Вероятно ще могат да се закупят няколко килограма портокали.

— Ще наредя на един от моите хора да ви набере — каза надзирателят, а в същото време Поулридж се хвана за един стърчащ от насипа корен и с негова помощ се прехвърли на сушата.

— Имате ли на борда хубав тютюн? — попита надзирателят, когато търговецът застана до него и с особена грижливост отново пъхна ръце в джобовете си.

— Струва ми се да — промърмори Поулридж, — истински мек и ароматичен кентъкийски тютюн, ама не е много. От него имах само няколко сандъка, които пласирах във Виксбърг. Хората направо се биеха за него, а онова, което ми остана, исках всъщност да запазя за лична употреба...

— ... освен ако някой не ви предложи добра цена, нали?

— Това „освен ако“ е винаги в сила — каза спокойно търговецът. — Аз живея от покупко-продажбите и търгувам с онзи, от когото мога нещо да припечеля.

— А купувате ли и срещу суха пара в брой? — попита надзирателят, улови юздите на коня си и заедно със Стария бавно закрачи нагоре по насипа. Този насип се простира покрай Мисисипи на

стотици мили и особено в Луизиана минава съвсем близо до брега. Обикновено широк удобен коларски път го отделя от оградените поля, засети с памук и захарна тръстика.

Търговецът знаеше много добре какво се крие зад този въпрос. Той познаваше надзирателя от по-рано, макар че последният вече изобщо не бе в състояние да си припомни, че някога е виждал лицето му. Североамериканецът съвсем не се стремеше да приключи тук всичките си сделки набързо. Преди всичко му бе необходимо да спечели време, за да може да остане на това място три или четири дена, и ето защо имаше намерение да позалъже надзирателя. Главната част от плана му предвиждаше тайна търговия с негрите с уиски, а тази търговия можеше да бъде успешна за него само тогава, когато чернокожите получеха на разположение повече време. Самите те много рядко имат пари, но затова пък са готови да откраднат всичко, каквото се намира наблизо. Разбира се, че доколкото е възможно, те щадят съседната плантация, а и тази, в която работят — също както постъпва лисицата или белката по време на своите разбойнически походи. А инак на негрите никое място не им се вижда твърде отдалечено, стига там да могат да намерят кокошки, прасенца или нещо друго, което може да се откъдне. Неуморно и търпеливо те обикалят по цяла нощ, а на следващата утрин отново се явяват на работа както винаги — бодри и навреме. Щом наградата е тъй строго забраненото уиски, никакви усилия не им се струват прекомерни и никой път — прекалено дълъг.

Следователно за два-три дена не бе възможно да направят с тях никакви прилични сделки. Те се нуждаеха от по-дълъг срок, та да пребродят цялата околност. Североамериканецът можеше да се надява, че времето му ще бъде добре заплатено само ако останеше тук четири или пет дена. Но после беше най-уместно да развърже лодката и да се озове в откритата река, понеже ако някоя от кражбите излезеше наяве, това можеше да доведе до неприятни разпити и разследвания. А той щеше да се измъкне от тях, щом се намереше пак в реката. Та кой ли би съумял да различи лодката му от останалите!

— За пари в брой ли? — повтори той поради тази причина въпроса, сякаш трябваше първо да пообмислят цялата работа. — Не предпочитам особено много парите... освен ако има изгледи за съответна печалба. Най-обичам разменната търговия, защото стоките

или продуктите, които мога да оползотворя добре в Севера, са всъщност за предпочитане пред парите в брой.

— Попитах ви дали вие заплащате продукти с пари? — каза надзирателят. — Разбирате английски, нали?

— Хмм да, малко... да, тъй, в такъв случай... о, разбира се, щом мога да склуча изгодна сделка!

— А купувате ли и памук?

— Не много охотно. Ние не можем да се конкурираме с параходите, а рядко получаваме памука тъй евтино, та да ни се покрие и търговският риск.

— Ами ако сега го получите тъй евтино?

— Това, разбира се, би било нещо друго — търговецът се усмихна лукаво. — Имате ли памук? Е, добре, ще ви кажа нещо — пресече той сам отговора му, щом видя, че надзирателят се колебае, — ако смятате, че е възможна някоя сделка, ще остана и утре тук на котва. Освен това ми се иска да „натоваря малко дърва“, както казват на параходите, тоест да взема от сушата пресни плодове, и бих бил доволен, ако мога да ги получа тук. Вашите негри не отглеждат ли дини, смокини и други подобни неща?

— Повече, отколкото са им нужни — измърмори надзирателят. — Вместо след свършване на работа да лягат и да си отпочиват за следващия ден, те още пълзят и се ровят и копаят из малките си градинки чак докато ги погна към леглата им с камшика. Та те имат най-различни неща... но никакво уиски за тях, приятелю. Вероятно знаете какво наказание би ви очаквало, нали?

— Уиски ли? Глупости! — засмя се търговецът. — Бих искал аз самият да имам от това питие. Единствената алкохолна напитка, каквато имам на борда, е ябълково вино. Ако го харесвате, мога да ви услужа...

— Не, благодаря — каза надзирателят, поклащайки глава. — Обаче искам да ви кажа още нещо, в случай че останете тук и утре. Не се впускайте в дълги разговори с черните муцуни, които ще срещнете. На господаря това не му харесва, а и... на мен също. Тези мерзавци са станали вече тъй дръзки, че трябва здравата да им се стягат юздите.

— Имате ли си ядове с вашите негри? — попита Поулридж, който се интересуваше от този въпрос доста отдавна.

— Ядове ли? — изсмя се надзирателят с мрачен поглед, като бавно и сякаш неволно повдигна бича. — Ядове? Ако някой си има ядове, имат ги те. Умеем да ги държим в покорство, никой няма право да ми каже гък, иначе господ да му е на помощ. Но от известно време тук из Юга се скита някаква тъй наречена „благочестива“ паплач и пълни кратуните на черните с разни идеи, които ние с големи усилия успяваме да им избием с помощта на камшика. Веднъж даже разправяха, че сред тях се създавало някакво съзаклятие и че сред блатата били скрили оръжия. Ама всичко туй е празна работа, а след като спипахме неколцина от дебелоглавите, бичувахме ги и като добър пример за останалите ги обесихме, тъй че те се вразумиха достатъчно, за да проумеят собствената си глупост.

— Хмм — обади се Поулридж и поглади с дясната си ръка своята гладко избръсната брадичка. Не му беше особено приятно да чуе тези думи, понеже там, където ставаха подобни неща, обикновено негрите бяха надзиравани строго. Вярно, че колкото е по-силна принудата, толкова по-силна става и съпротивата, пък и Поулридж изобщо не бе от хората, които могат да бъдат накарани да се откажат от някакъв предначертан вече план.

— Но какво всъщност имате за продан? — попита отново надзирателят, свикнал да вижда в спиращите от време на време лодки едно приятно прекъсване на монотонността в живота на плантацията. — Сигурно човек ще може да поогледа нещата, а?

— О, разбира се... само че за тази вечер е вече твърде късно — каза търговецът, — елате рано сутринта на борда и в крайна сметка все ще намерим нещо, с което да направим сделки. Имам по малко почти от всичко, каквото обикновено взимат янките на борда си.

— Само никакво уиски, нали?

— Това е въпрос на принцип — отвърна спокойно Поулридж. — Лично аз съм член на въздържателско дружество и смятам за грях разпространяването на тази отрова. Но това не ми дава повод да го забранявам на хората си, още повече че когато имат в стомаха си някоя глътка от презряната напитка, работят далеч по-добре и с по-голямо желание. Нека самите те си носят отговорността за подобни действия. Това мен не ме засяга.

— Много християнски мисли — засмя се надзирателят. — Значи и на някой кон може да се даде уиски, за да тича по-добре.

— А защо не? — промърмори търговецът. — Ако нямате нищо против, изпратете ми после от вашите плодове. Колко тютюн ще вземете?

— Утре рано ще дойда на борда, за да го видя — гласеше отговорът на надзирателя, който бързо се метна на седлото и подкара коня си встрани. Откъм господарската къща, разположена малко по-надолу, се приближаваха в галоп по пътя четирима ездачи, двама мъже и две жени. Бързоногите понита едва докосваха с копита земята, носеха се като ураган. На надзирателя остана време само колкото да отведе коня си настрани, като същевременно почтително свали шапка. Търговецът остана да стои на дигата с ръце в джобовете. Дамите и господата едва-едва кимнаха на надзирателя, а към непознатия изобщо не извърнаха глава.

— Господарят ли беше? — каза североамериканецът, леко кимвайки с глава към тях, когато отминаха и изчезнаха в облака от прах, който се вдигна подир конете им.

— Да, онзи отпред, мистър Бийчамс с двете си дъщери и някакъв гост от Ню Орлиънс.

— Аха! Страшно е надут, но...

— И не без основание. Де да имахме ние двамата за цяла година онова, което той прахосва само за един месец!

— Фюййй! — свирна между зъби Стария, обърна му гръб и бавно закрачи нагоре по брега, за да поогледа околността, а също и за удобен случай за своите цели.

След половин час дойде стар негър и донесе пълна кошница с портокали и смокини. Старият Поулридж сам пое плодовете и му пусна в ръката една монета, обаче не разговаря с него. Отсреща на насипа отново се бе появил надзирателят, завърнал се от нивята, и гледаше надолу към лодката.

Малко по-късно дойде един малчуган и донесе наръч дърва, които нахвърля в лодката отгоре, без да се качва на борда. А когато Стария се намери да му даде нещичко за тях, той изчезна зад насипа, защото в плантацията биеше камбаната, известяваща на чернокожите роби края на работния ден. Тъкмо в този момент слънцето залезе зад ивицата от ниска гора, оградил най-близките нивя, която бележеше и началото на блатото. Здрачаването в Америка е краткотрайно, скоро след това, свистейки с крила над покритата с лека мъгла повърхност на

реката, прелетя на дълга върволица ято от диви патици. Далеч навътре в ширналата се водна площ, по бързо пробягващите клокочеши водни талази, гмурецът крякаше монотонната си песен, а над върхарите на съседната гъста портокалова горичка присмехульникът, американският славей, тихо подсвиркваше своите прекрасни жаловни напеви.

НОЩНО ПОСЕЩЕНИЕ

Настъпи непрогледна нощ. На черното небе блещукаха само звездите, ала те дори не можеха да се огледат в мътната река, над която след залез-слънце мъглата се бе сгъстила още повече. Нашата лодка се намираще толкова близо до брега, издигащ се над нея на около шест стъпки, че едва ли бе възможно да бъде различена откъм насипа, а той пък я скриваше напълно от погледите на онези, които минаваха по пътя.

Хората от лодката престояха на брега около час, набраха си портокали, смокини и нарове, без да ги е грижа дали е забранено или не, и се завърнаха на борда едва с настъпването на тъмнината. Но след като приключи кратката си разходка, Стария не бе напуснал повече лодката.

Времето минаваше. От време на време откъм негърското село до тях долиташе меланхоличната мелодия на някоя кратка песен, с която се смесваха отделни гласове, изпълняващи църковен химн. Междувременно лодкарите се бяха оттеглили вече в своите койки, скрити под москитовите мрежи. След смрачаване и при почти пълното безветрие насекомите така хапеха хората на палубата, че почти бе невъзможно да се издържи горе. Но въпреки всичко старият Поулридж безстрашно седеше на носа на лодката заедно с дакела, изпускаше гъсти кълба дим от късата си лула, изваждайки я само за малко от устата си, за да се заслуша в долитащите откъм брега шумове. Изглеждаше, сякаш очаква някого, и тъкмо когато тъпчеше за четвърти път късата си глинена лула с фино нарязания силен тютюн, от издигащия се над него речен бряг се отърколиха бучици пръст. Дакелът тихо изръмжа.

Търговецът бързо извърна глава, но иначе остана да седи неподвижен на мястото си на носа на лодката чак докато долови, че някакво доста тежко тяло се пързулна надолу по брега и стъпи на дебелата дъска, спусната от лодката към сушата.

— Ей — подвикна тогава Стария, — кой идва?

— Пссст! — прекъсна го предупредително приближаващият се човек, който и да беше той, и търговецът се усмихна сам на себе си.

— Кой си ти? — попита Поулридж с приглушен глас, щом късният посетител се добра щастливо до палубата. Същевременно той успокояваше кучето си, което ръмжеше все по-силно, и напразно се опитваше да различи в тъмнината чернокожото лице.

Обаче негърът не се впусна в обяснения горе на палубата. Дори и през нощта той не считаше, че се намира в безопасност на открито и толкова близо до брега. Зад насипа, висок около девет стъпки, много лесно, напълно безшумно и незабелязано можеше да се промъкне наблизко някой подслушвач, а вероятно този хитрец не искаше да се излага на подобна опасност.

— Слез долу — прошепна той и после, без да се бави, очевидно запознат с конструкцията на такива лодки, се плъзна надолу по няколкото стъпала, водещи към малката каюта.

Търговецът остана още известно време на палубата. Едва след като видя, че по брега всичко остана спокойно, той бавно се изправи, огледа се още веднъж и после каза на малкото седящо до него куче, което го следеше внимателно: „Внимавай, мое малко юначе, добре внимавай!“ — след туй последва негъра във вътрешността на лодката. Но щом се озова долу, той не обърна веднага внимание на своя късен гост, а извади от едно малко чекмедже кибрит, запали лампата на масата и едва тогава се огледа за негъра, който се бе облегнал до вратата, стиснал сламената шапка с двата си огромни юмука. Все още не можеше да разпознае лицето му, докато не засенчи с длан доста ярката светлина, та да не го заслепява. Сега тя падаше изцяло върху чернокожия.

— Аха, Соломон — каза той, поздравявайки роба, — идваш в такъв късен час, момчето ми? Е, как живя през изминалото време?

— Благодаря, масса, благодаря — каза човекът. — Твърде зле, ама кво да се прави... не можал дойде по-рано. Масса Хуф се промъквал навсякъде между колиби.

— Масса Хуф ли? А кой е масса Хуф?

— Надзирателят... цял сатана. Кога тук спре лодка, винаги толкоз внимава, че нещастен негър да не може никога има някакво удоволствие. Масса Поулридж, по широк свят живее много лоши букра^[1].

— Хмм, да, момчето ми... може и да си прав — каза Стария, — и вашият мистър Хуф, както го нарече ти, не ми изглежда да е от по-добрите. Но я ми кажи какво носиш?

— Тази вечер нищо — прошепна предпазливо негърът, — а дали не може дойде някой от брега?

— Не бой се — каза търговецът, — моето малко куче е легнало горе на палубата и само да се мерне нещо непознато, веднага ще вдигне шум.

— Добре... тази вечер не нося нищо — повтори чернокожият, вече напълно успокоен, — обаче призори дойдат моите две момчета заедно с три или четири още и донесат провизии. Маса Поулридж донесъл обещано уиски, нали?

— Повече, отколкото можете да изпие, Соломоне — засмя се търговецът. — Ей там вътре има трийсетина бурета истинско мононгаелауиски. Ще ви стигне ли?

Чернокожият показва два реда зъби, по-бели от полирана слонова кост.

— Много добре, маса. — Той кимна доволно сам на себе си. — Съвсем много добре, Соломон и Самбо донесат стомни и буренца.

— Буренца ли? Хей, съкровище мое, да не би да си мислиш, че ще ви наточа толкова уиски ей така? На север то поскъпна поне с по петдесет цента на галон и ако вие не можете да ми предложите нещо прилично, ще предпочета да си го задържа тук на борда.

— Нещо прилично? — повтори учудено Соломон. — Маса знае, ние носим кокошки, яйца, плодове на хикория, сладки картофи.

— Да, знам, знам, обаче особено много искам прасенца — каза търговецът. — За тях имам достатъчно храна на борда и мога да ги продам изгодно по-надолу по реката.

— Но прасенца тъй квичат — рече Соломон страхливо.

— Квичат ли? По дяволите! — засмя се търговецът. — Ще съумеете да се справите с тях тъй, че да не вдигат излишна врява.

— Да, лесно се каже — да се справи с тях — измърмори Соломон, — но прасе страшно независимо животно и квичи кога си иска, все едно дали него хване за уши или за опашка, а маса Хуф дочуе ли квичат прасета, веднага довтаса, също като опашатия.

— Ами къде спи маса Хуф?

— Има доста път оттук, точно пред негърски колиби, в малка къщица с веранда — отвърна Соломон с лукава усмивка.

— Е, виждаш ли, момчето ми — каза търговецът. — Горедолу тъй си го представях и затова спрях на брега толкова нагоре, та да можете да минавате през гъстата портокалова горичка с всичко, което вземете. И тъй, не забравяй прасенцата! Още преди разсъмване ще бъда на крак и ще ви дам каквото пожелаете. Имате ли пари?

— Пари? Да, масса, но малко. Сип има пари и Луси... Луси много... хитро момиче тази Луси, ама зло... много зло... кога умре, няма отиде на небе.

— Това ни е безразлично, момчето ми — каза търговецът, — но я да ми изпратиш утре по обед жените, които имат пари, и да им кажеш, че съм донесъл чудесни кърпи и панделки, а и много други хубави неща. Може би ще успеят да дойдат утре и след работа, а?

— След работа не става — каза Соломон, поклащайки замислено глава. — След работа масса Хуф не пуска никого навън, особено пък момичета. По-добре на обед, но трябва всичко прави бързо. Време за почивка само един час. А сега трябва вече си върви... хмм... ами уискито този път много ли хубаво, а, масса?

— Ще го опиташ, стари приятелю — засмя се търговецът, — и после ще се погрижиш за другото както трябва, нали?

— Разбира се, масса, разбира се — възкликна негърът доволно ухилен, а североамериканецът взе шишето, което стоеше до него, и една металическа чаша от полицата и я напълни до половина с жълтеникавата течност.

Предвкусвайки очакваната и тъй дълго липсвала наслада, негърът направи малко несръчен, но затова пък толкова по-сърдечен поклон, после взе металическата чаша, която търговецът побутна към него, и тъкмо се наклони да отпие от нея, когато горе кучето залая. Изплашен, той отново я остави и погледът му се впери в белия, който също се заслуша внимателно в идващите отгоре звуци. Ето че в този момент кучето замлъкна и Поулридж каза:

— Я си изпий най-напред уискито, а после ще видим какво му става на моя дакел.

— Ако това масса Хуф — прошепна слисано негърът, — той убие нещастен негър, ако завари през нощта тук на чужда лодка.

Той отново наостри слух, но после взе чашата, опита нейното съдържание и след това наведнъж я изпразни в зажаднялото си гърло.

За търговеца бе също от голямо значение да не открият още отсега негър на борда му. Приключеше ли сделките си с тези хора, получи ли от тях онова, което желаше да получи, е, тогава му бе все едно дали надзирателят ще разбере, че им е продавал от забраненото уиски. Ако не го заловяха на място, че върши тази търговия, никой нищо не можеше да му стори, а преди да се залови някой съд с цялата работа, той щеше просто да развърже въжето и отново да плава надолу по реката. Ето защо Поулридж с няколко думи предупреди Соломон да остане долу кротко и спокойно, докато той самият се огледа горе. После мина малко напред в лодката до едно място, където, изправеше ли се, половината му тяло се подаваше над палубата и можеше да я огледа. Не му се щеше изцяло да се изкатери горе, понеже долу Соломон седеше до шишето с уиски, а на Поулридж хич не му се искаше да го оставя сам с шишето.

Междувременно кучето съвсем не се бе успокоило и макар че не лаеше, все още ръмжеше тихо и ядовито. Без съмнение на брега не всичко беше наред. След като каза на кучето си няколко окуражителни думи и се завърна в каютата, Поулридж посъветва негъра да поизчака малко, преди отново да стъпи на сушата. Обаче Соломон настояваше, че трябва да се върне, за да пристигнели нещата на борда още преди зазоряване, защото по това време маса Хуф сигурно нямало да им попречи.

— Даже и сега да се крие нейде отвън — засмя се самодоволно негърът, — не вреди. Соломон също тъй умен като букра. Нека стои горе, докато хване негър!

— Соломоне, какво мислиш да правиш? — попита учудено търговецът, когато негърът без повече приказки се приближи до масата и духна лампата. — По дяволите, какво става сега?

— Отива на суша, маса — изкиска се негърът, — гуд бай! Соломон отново тук преди зазоряване.

С тези думи той се измъкна от каютата като змия, надвеси се предпазливо над ниския борд на лодката, без тялото му да се показва над горната палуба, и в следващия миг бе вече във водата. Той изчезна толкова безшумно в нея, че дори застаналият до него янки не успя да долови никакъв плясък и колкото да се навеждаше и взираше подир

него, от чернокожия не се видя и следа. Той заплува надолу по реката под водата. Впрочем, ако тази вечер действително бе имало някакъв човек на брега, то той изобщо не се появи и Поулридж се отправи към постелята си, за да бъде сутринта навреме на крак.

Този вид търговия му беше вече известен и затова бе спрял с лодката си на такова място, че да не е много далеч от негърското село, а съседките гъсталаци да дават най-добрата възможност на чернокожите незабелязано да се доберат до неговата лодка. Тази възможност бе използвана от тях, и то как! Призори надомъкнаха всевъзможни неща, които или са били заделяни за някой подобен случай, или пък съвсем бързо са били откраднати от околността. Ако не ги заловяха на местопрестъплението, нямаше защо да се страхуват от разкриване, понеже белият щеше да отнесе с лодката си всичко, което можеше да свидетелствува срещу тях.

Най-подходящото време за целта им бе около три часа сутринта. В четири часа първата камбана вече будеше негрите и макар че надзирателят не започваше веднага да се занимава с тях, винаги съществуваше опасност да ги разкрие и издаде някой от тъй наречените „гончии“ или помощник-надзиратели, които бяха почти винаги също негри. Не можеха да се надяват на снизходителност от тяхна страна. Колкото и безмилостен да беше „маса Хуф“, неговите помощници го превъзхождаха в безсърдечната си жестокост.

Впрочем Поулридж вършеше покупко-продажбите заедно с жена си — несъмнено и нейните очи бяха необходими, за да наблюдават иначе тъй несръчните ръце на негрите. Мисис Бетси Поулридж бе тъкмо подходящата личност за подобна работа и не бихме посъветвали никого от чернокожите да посегне с нечисти мисли към кой да е от намиращите се наоколо предмети. А освен това тя несъмнено имаше истинско котешко зрение, понеже ако самата тя пълнеше някакъв съд в полумрака, царящ в ниското помещение, то никога не разливаше навън даже и капчица, като същевременно очите ѝ гледаха към съвсем друго място. И никой не биваше да ѝ носи кльоцави кокошки или патки, ако не искаше да му се смъкне цената наполовина, но каквото и да станеше, тя никога не повишаваше тон. От начало до край сделката се провеждаше почти шепнешком и хората, спящи в другите части на лодката, долавяха гласовете, обаче не можеха да разберат за какво става въпрос. Впрочем това хич не ги и интересуваше. Знаеха, че

Стария върти тайно търговия с негрите и че прави чудесни сделки. Докато лодката оставаше на котва край някоя плантация, те самите имаха свободно време и което беше най-хубаво, Стария не се скъпеше с уискито. Ами тогава защо им трябваше да се бъркат в неща, които не ги засягаха?

Този път негрите се предпазиха от неприятна изненада не чрез постове около лодката, а като поставиха свои хора направо пред жилището на надзирателя. Щом там се размърдаше нещо, уговореният сигнал щеше да ги предупреди и тогава те винаги щяха да успеят да се доберат до гъстата портокалова горичка, преди някой от нощните пазачи да успее да се появи на брега, дори да е с най-бързия кон.

Но колкото и основателни да бяха подозренията на надзирателя, че въпреки уверенията на капитана в лодката имаше уиски, той толкова повече разчиташе на страха на робите от самия него. Под заплаха от най-тежки наказания предната вечер отново им бе забранено да се качват на борда ѝ, освен ако не бъдеха изпратени, и надзирателят смяташе, че никой от тези обесници няма да се осмели да се опълчи срещу заповедта му. Освен това сутрин те спяха като порове.

Все пак той се лъжеше, ако негрите искаха да станат, можеха да го сторят съвсем спокойно. Още повече че ставаше въпрос да се запасят с уиски и тютюн за по-дълго време — не се случваше често лодки да спират на брега заради тях и да се излагат на опасността от някое наказание. Те надомъкнаха всевъзможни съдове: стомни и буренца, кратунки, тенекиени кутии и просто всичко, каквото бяха успели да докопат в бързината. Също като пчели към кошера си те прелитаха до лодката и обратно, докато най-сетне Соломон, един от най-дейните измежду тях, даде сигнала за оттегляне. Тъкмо в този момент отсреща над гората изплува зорницата и на тях им остана време колкото да се доберат до колибите си и да скътат на безопасно място спазарената стока, преди да е станал някой от гончиите и да е забила омразната утринна камбана. След един час всички трябваше да отиват на работа.

Междувременно мистър Поулридж и жена му също бяха потънали до гуша в работа — подреждаха и настаняваха получения жив товар така, че да не пречи. Потеглеха ли отново по реката, североамериканецът щеше да изнесе птиците на палубата, обаче отсега не биваше да го прави, за да не привлече съвсем ненужно вниманието

на надзирателя. Ето защо се налагаше за животните да се отдели и подреди някакво място в долното помещение, където и без това имаше вече достатъчно бурета, чували и сандъци. А когато на сутринта хората станаха от сън, всичко бе вече в пълен порядък, та дори им беше сложена и закуската. Стария им бе казал, че след нея ще имат свободно време да скитат на воля по брега, тъй като искал да остане на същото място на котва.

Не бе необходимо да им се повтаря два пъти едно и също и отначало хората тръгнаха да се разхождат бавно покрай брега, а после поеха нагоре по един напречен път, водещ към разположената по-назад гора и блато. Там мислеха да изгърмят по няколко куршума по алигаторите. Та нали подобни хора почти винаги имат пушки на борда, пък и повечето от тях са ловци.

Само Джек, лодкарят от Илинойс, остана в лодката, за да си пооправи дрехите. Беше си избрал местенце в надстройката на носа, за да не бъде изложен твърде много на слънчевите лъчи, станали вече доста горещи. Вярно, че това място беше уж запазено всъщност за търговеца или по-скоро за неговата жена. Но Джек, един добър, честен и услужлив момък, бе станал неин любимец и имаше правото на някои неща, които тя не би разрешила на другите. Той й правеше подпалки за огъня, поправяше огнището, когато бе необходимо, и освен това най-често имаше щастие в лова. Когато спираха на брега и той навлезеше в гората, рядко се завръщаше, без да донесе див пуяк или дори елен или най-малкото тлъст опосум. На всичко отгоре никога не противоречеше — нито на нея, нито пък на нейния мъж, а това беше качество, което тя особено много ценеше.

Ето защо Джек си седеше удобно долу в лодката, а горе на палубата търговецът се разхождаше насам-натам със своя „гост“. Беше дошъл надзирателят на плантацията, за да обсъди със собственика на лодката една „работа“ и да склучи сделка за бали памук, за която нямаше нужда да научава никой друг освен тях двамата. В хода на разговора се разбра, че достопочтеният надзирател бе натрупал доста хубав запас от „лична продукция“, както се изрази сам, в някаква малка къща на около две мили по-надолу по реката. Всъщност това не бе нищо друго освен крадена стока от неговия господар, за която сега той се опитваше да измъкне от търговеца най-добрата възможна цена.

Наистина и двамата не знаеха, че Джек се намира на борда, но едва ли биха се стеснявали от него. Лодкарите никога не се интересуват от онова, което върши техният капитан на сушата, нито пък от сделките, сключвани на самата лодка. Ако търговията върви добре, толкова по-хубаво и за тях, защото после техният „старец“ ще бъде по-щедър с „материала“, както обикновено наричаха уискито. Освен това пътуването им се заплаща на месеци. Свободните дни, през които те се скитат безделни по сушата и могат да се позабавляват, се заплащат също както и останалите. Те са чиста печалба за тях.

Джек се занимаваше усърдно с работата си и не се интересуваше много-много от водения над него разговор. Обаче нямаше как да не чува по-голямата част от него, та само от време на време безмълвно поклащаше глава — по света се скиташе толкова многобройна измамническа папlach.

— И аз бих искал да бъда плантатор тук — промърмори той под носа си. — Негрите крадат трохите, надзирателят краде на едро, а каквото остане, го прахосва господарят. Дяволите да ги вземат тези крадливи мошеници и тяхната търговия с хора! Хвала на Северните щати, на нашата действително свободна, щастлива страна! Тук, в кървавия Юг, трябва да си или куче, или търговец на роби, а аз нямам особено желание да бъда нито едното, нито другото.

— За какво нямаш желание, Джек? — попита мисис Поулридж, която бе чула последните му думи, и се приближи до него.

— Да си кърпя отново жакета, ако още веднъж ми се скъса — отвърна безизразно Джек, изправи се и поразтърси дрехата, за да ѝ придаде по-приличен вид. Никак не бе необходимо жената да узнае какво мислеше той за търговията и че изобщо бе дочул разговора.

— Джек, а няма ли да слезеш на сушата?

— Ами, разбира се, мадам — засмя се младежът, — само че не искам хората да ме виждат в този изпокъсан такелаж. Наистина, би трябвало да се срамувам от негрите, на които поне дрехите на гърба им са здрави. Нали винаги когато ги бият с камшик, ги принуждават първо да си събличат ризите?

— Псст, Джек — рече жената и вдигна предупредително пръст. — На сушата бъди предпазлив с подобни забележки, понеже тук, в робовладелческите щати, ха си е отворил някой северняк устата по този въпрос, ха са се нахвърлили веднага върху него. Веднъж в Ню

Орлиънс присъствувах на такова нещо и бих предпочела да ме преследва глутница гладни вълци, отколкото бели от Луизиана, тръгнали на лов за някой аболиционист.

— Хмм, мога да си го представя! Но нали все пак се намираме в Америка и един бял, при това поданик на Съединените щати, се надявам, че има правото да говори открито, без да се бои.

— За всичко, каквото пожелаеш — отвърна бързо жената, — но за бога, само не и за нещо, което засяга робството. През последните години тук озлоблението срещу Севера непрекъснато нараства и в крайна сметка хората от Юга не без основание се опасяват, че многото приказки биха могли да насъскат чернокожите против тях. Казват, че тук-там даже били разкрити съзаклятия сред негрите, а когато бяхме миналата година пак тук на юг, един следобед обесиха на отвъдния бряг... седем броя. Заловиха и един бял, който в някаква кръчма бил казал ей тъй между другото, че това било ужасна жестокост и че чернокожите също били хора като нас. Боже справедливи, как го подредиха този нещастник! Първо го измъкнаха навън и го биха, докато му се затвориха и двете очи, после го съблякоха съвсем гол, намазаха го от глава до пети с катран, след туй го овъргаляха в перушина. И в такова състояние нещастният човек се видя принуден да избяга в гората, защото накрая се канеха и да го обесят.

— Но той не е бил американец! — каза Джек, на когото кръвта бе нахлула вече в главата от гняв и възмущение.

— Не е бил американец ли? — рече жената. — Разбира се, че беше! Роден на територията на Чичо Сам също като теб и мен. А на всичко отгоре, ако не се лъжа, беше и от същия щат, от който си и ти — от Илинойс. Да, да, Джек, ти още не познаваш южняците, доколкото знам, за пръв път слизаш надолу към Южна Америка^[2]. В такъв случай внимавай особено много в това отношение. Хич не обръщай внимание на онова, което виждаш, та нали не можеш да го промениш, а особено пък не разговаряй с никой негър за робството. Мисля ти доброто, повярвай ми — даже и някакъв безразличен въпрос на тази тема може да те забърка в най-страшни разправии, ако стигне до ушите на някой бял.

— Чудна страна! — промърмори Джек навъсено. — Обаче в едно съм сигурен: не бих искал да живея в нея и ще бъда щастлив едва когато отново се намеря на север. Но ако чернокожите тук спокойно

търпят побоищата, а са седем на един спрямо белите, тогава така им се пада и не заслужават нищо по-добро. Струва ми се обаче, че е времето ще поумнеят и тогава къде-къде бих предпочел да се появя тук в черна кожа, нежели в бяла.

С тези думи той пъхна ръце в разтворената си връхна дреха, нахлупи ниско старата си, силно пострадала сламена шапка, препаса патронташа, нарами карабината си и бавно се отправи към сушата, за да прекара днешния ден в пълно спокойствие и леност. Дакелът, който се бе привързал към Джек особено силно, заситни, клатушкайки се, подир него.

[1] *Букра* — така негрите наричали белите господари. — Б.пр. ↑

[2] Лодкарите от Севера много често наричат Южните щати и особено Луизиана „Южна Америка“. — Б.а. ↑

АЛИГАТОРИТЕ

Беше приказно утро. Вярно, че слънчевите лъчи бяха доста горещи, но портокаловата горичка, простираща се до коларския път, предполагаше освежителна сянка, а чудният аромат на цветовете ѝ изпълваше въздуха. Редом с тях сред тъмнозелената лъскава шума грееха зрелите плодове и просто подканяха да си хапнеш. Джек си откъсна половин дузина портокали, излегна се под едно от дърветата и с огромно удоволствие започна да изсмуква сока им. Наистина, на север, в градовете на Охайо, той бе изял вече стотици такива плодове, но му се струваше, че нито един от тях не е бил толкова вкусен като тези, които сам набра от великолепните дървета наоколо. Но скоро това занимание му втръсна и той закопня да се запознае с горите на тази местност.

За истинския ловец нищо друго няма такова вълшебно очарование, както навлизането за пръв път в някоя непозната гора, където може да се очакват срещи с някакъв нов дивеч. Вярно, по на север по реката Джек беше чул, че на юг елените били твърде малко и не си заслужавало труда да ходиш на лов за тях сред блатата. Но затова пък там имало достатъчно алигатори, а и някои други животни и той щеше да се радва, ако ги видеше. Във всеки случай искаше му се да поразгледа блатото отблизо. Време имаше достатъчно.

С малкото кученце до себе си той бавно закрачи по тесен коларски път, обточен от двете страни с дървени огради, който водеше към блатото. Мисис Поулридж имаше пълно право: Джек действително идваше за пръв път в „Южна Америка“ и всъщност тук всичко бе за него един нов свят. Вярно, че още далеч по-нагоре по реката беше виждал чудноватите дълги гирлянди от мъх, провиснали от дърветата, така наречената „испанска брада“, а също и странно оформените стройни кипариси. Обаче обширните полета с памук без нито едно сенчесто дърво, където тук-там работеха малки групи негри, със своята необятност бяха за него нови, а огромните ниви, разчистени

от всякакви коренища и великолепно обработени, привлякоха силно вниманието му.

— Всеки знае така — промърмори той на себе си, оглеждайки се наляво и надясно, — ако и ние накараме няколкостотин чернокожи нещастници да ни работят така, без да им плащаме дори и цент, също можем да имаме подобни царевични ниви. Но много ми се иска да видя как би изглеждала тази земя, ако се наложеше белите мързеливци сами да я обработват. Нека бъда проклет, ако повярвам, че биха отнесли на пазара дори и една-единствена бала памук! А каква почва имат само тук — прекрасна земя, през която плугът минава като през масло... а при това я торят с пот и кръв... как няма да ражда! Но не мога да си представя, че човек би се радвал да гледа как такива ниви покълват и узряват. Поне аз не бих желал да си цапам ръцете по такъв начин.

Слънцето жарко печеше над пътеката, по която нямаше ни едно дърво, и младежът закричи по-бързо, за да достигне по-скоро спасителната сянка на гората. Но макар че на око разстоянието му се струваше малко, целта му се оказа съвсем не толкова наблизко, така че измина повече от половин час, докато достигна края на оградата.

Пред него се намиреше само още някаква не особено широка равна поляна с пръснати по нея ниски храсти. Вдясно тя граничеше с водната площ на блатото, а в дъното ѝ се издигаше мрачната гъста гора.

Той бързо се отправи към най-близкия край на гората, чиито първи дървета се издигаха досами водата, за да си отпочине и поразхлади. Под палещите лъчи на слънцето и цевта на карабината му се бе нажежила толкова, че едва можеше да я пипне с ръка.

Дакелът също изглеждаше страшно изморен и измъчен от жажда. Това малко кученце с къси крачета бе привикнало на по-спокоен живот в лодката и може би вече съжаляваше, че бе предприело с дългокракия си приятел тази ужасно дълга разходка.

Джек се изтегна под короната на огромен кипарис, а съвсем близо до него дакелът започна да си прави баня, която, изглежда, му доставяше извънредно голямо удоволствие. Същевременно обаче той непрекъснато душеше въздуха, носен от ветреца откъм блатото, и след като отново стъпи на сушата, продължи да тича нагоре-надолу по брега, душейки по посока на водата, откъдето несъмнено до него

долиташе миризмата на някакъв дивеч. Кучето беше превъзходно обучено за лов и поведението му сигурно имаше своето основание. Джек внимателно погледна натам, опитвайки се да забележи някакво живо същество, но нищо не се виждаше, нямаше дори и алигатори, за които казват, че ги имало много из такива блата. Само на около двестатриста крачки, на няколко места въз водата, той забеляза високи конусоподобни предмети, почти розово-червени на цвят, за които не знаеше какво да мисли. Дали не бяха листа на някакво водно растение, изправили се нагоре тъй чудновато широки? Отново се огледа за алигатори, но не забеляза нито един-единствен и ето че в този миг откъм водата внезапно се разнесе силен плясък. Джек бързо се извърна, а дакелът, отправил поглед тъкмо към онова място, залая силно. Почти в същия момент младият лодкар скочи на крака, понеже като с магическа пръчка цялото блато загъмжа от алигатори. Розово-червените конуси, които той смяташе за листа, шумно пляснаха върху водата, а стотиците тъмни тесни ивици, подобни на стърчаща земна маса или пък прогнили, обгорени пънове, изведнъж се оживиха, раздвижиха и безшумно, но бързо започнаха да се плъзгат към него.

Щом дакелът видя оживлението въз водата, още по-силно залая в тази посока и Джек забеляза как на часа кафеникавите дълги чудовища се насочиха още по-бързо натам, откъдето се носеше джавкането на кучето.

— Идвате ми като по поръчка, хубавци такива — промърмори си тихо той с усмивка, предпазливо взе карабината и запъна спусъка ѝ, — каква компания само! Накъдето и да погледнеш, отвсякъде налитат тия чудовища. Е, почакайте, ще ви посрещна тъй, че да ви стане горещо!

На това място блатото се простираше покрай нивите. Но изглежда, че по-навътре в гората водната площ бе още по-обширна и за пряка връзка със сушата отвъд, през блатото, бе издигнат нисък и доста тесен насип. Ето че сега до него доплуваха три-четири особено стари и едри звяра, но се спряха, понеже не чуваха вече лая на кучето, а после бавно загребаха с крака към няколко доста отдалечени един от друг кипариса. Други кръстосваха насам-натам, а един от тях се покатери на насипа и остана да се пече на слънце, докато дългата му, назъбена отгоре опашка бе все още във водата.

Няколко гъсти храста, растящи върху насипа, позволиха на Джек да се промъкне до алигатора на разстояние, удобно за стрелба. На

север бе слушал толкова често за бронята на тези животни, която не можел да пробие куршум, че реши да се прокрадне колкото може по-близо, за да се опита да улучи някой от тези зверове право в окото. Беше уверен, че от трийсет-четирийсет крачки няма да пропусне тази цел. Ето защо той направи безмълвно знак на кучето да се придържа зад гърба му (дакелът много добре знаеше какво означава този знак) и запълзя към въпросното място чевръсто и предпазливо.

Алигаторът, доколкото можеше да се различи иззад храсталаците, остана да лежи напълно спокоен и, изглежда, или не подозираше нищо за грозящата го опасност, или пък не й обръщаше никакво внимание. Недалеч от насипа бяха легнали и други животни, които, щом видяха човека, се отдалечиха, плувайки. Няколко от тях го допуснаха на двайсетина крачки от себе си и той би могъл твърде удобно да стреля в главите им. Но понеже се опасяваше, че куршумите щяха да рикошират в бронята, той ги остави спокойно да се отдалечат. Искаше да опита късмета си с лежащото на насипа влечуго, а и вече се бе озовал на твърде удобно за изстрел разстояние.

Междувременно цялото му внимание бе привлечено от очакваната плячка толкова силно, че той оставаше сляп и глух за всичко друго около себе си. Но когато вдигна карабината си, над цевта й забеляза да се движи нещо светло и в същия миг различи младо момиче в бяла рокля, което вървеше по тесния насип право срещу алигатора. Беше може би на около четирийсет крачки от него и, изглежда, изобщо не го бе забелязало — та нали когато тези зверове лежат на слънце кротки и неподвижни, наистина приличат на стари изсъхнали дънери. Джек искаше вече да стреля, но се боеше, че куршумът би могъл да отскочи от бронираната кожа и да улучи момичето. Облада го някакво своеобразно чувство на страх, като гледаше как, приближавайки се доверчиво, то върви с бързи крачки право към такава ужасна опасност. Изпаднал в нерешителност, той за миг се поколеба, ала нямаше никакво време за губене.

В едната си ръка младото момиче носеше малко кафяво кученце с дълга козина и нежно го галеше с другата си длан, при което не гледаше по-надалеч, отколкото бе необходимо, за да не падне от дигата. Сега от звяра го делиха не повече от десет крачки. Ако в този момент лодкарят скочеше на крака и му извикаше, то навярно щеше да побегне и най-вероятно коварно дебнещият алигатор щеше да се

впусне да го преследва. Но в такъв случай нямаше да е възможно да му се притече на помощ, ето защо, осланяйки се на добрата си карабина, той вдигна цевта ѝ, прицели се, като се стараеше да вкара куршума в мозъка отзад под ухото, и натисна спусъка.

При изстрела огромното животно се хвърли през дигата във водата, а младото момиче, откривайки едва в този миг чудовището, лежащо тъй близо пред краката му, изпусна изплашено малкото кученце и отскочи инстинктивно назад, за да избегне удара от опашката на звяра. Само още една крачка напред и щеше да пострада. Обаче нещастното кученце бе пометено от опашката във водата. То силно изпищя, смъртно раненият алигатор се извърна към него, сграбчи го с огромните си челюсти и изчезна под кипналата водна повърхност. Джек, когото хич не го беше грижа за кучето, нададе радостен вик и се втурна към непознатата, спряла се на дигата, треперееща с цялото си тяло, неспособна да направи каквото и да било движение.

Тя беше много младо момиче, красиво като картина, имаше най-много седемнайсет години. Косите ѝ бяха буйни и тъмни, очите ѝ сини, цветът на лицето ѝ почти мраморно бяло. Макар че облеклото ѝ бе съвсем обикновено, цялата ѝ фигурка изглеждаше извънредно нежна и изящна. Тя само леко потрепери, когато ръката на младежа я обгърна и подкрепи.

— Не се страхувайте повече, мис! — възкликна Джек и цялото му добродушно и честно лице силно поруменя. — Мисля, че му беше достатъчно на звяра и апетитът му сигурно е намалал. Вижте само кървавите ивици по водата. Вие несъмнено не бяхте забелязали, че чудовището лежи тъй близо пред вас. Тези проклети твари наистина страшно приличат на стари дънери!

— Бла... благодаря ви — прошепна момичето, а лицето и вратът ѝ, побелели като тебешир, потъмняха от бързото нахлуване на кръвта, — наистина не бях видяла... но, боже милостиви, моят Джоли, моят нещастен Джоли, свършено е с него. Ох, горката аз, какво ли ме чака сега!

— Вярно, че сатаната изхвърли зад борда малкото нещастно създание — каза лодкарят малко смутено — видя му се странно, че младата жена може тъй да се вайка за загубата на някакво си куче, когато тя самата едва се бе изплъзнала от смъртта, — но това не може

да се промени и аз благодаря на бога, че все пак всичко приключи така. Изплашихте се много, нали?

— Оо, боже мой, ами да, иначе нямаше да изпусна кучето — въздъхна момичето и полекичка се освободи от ръката на младия човек, който все още я подкрепяше. — А дали... дали все пак не е възможно да се спаси нещастното животинче?

— Да се спаси? Едва ли — каза Джек, комуто не допадна особено изключителната ѝ загриженост за мъртвото куче. — Ако онзи с карирания гръб не е успял да го нагълта като последна хапка, то сигурно не му е останала здрава кост по тялото и сега лежи нейде на дъното като закуска за някой от роднините на алигатора.

За кратко време младата непозната закри лицето си с ръце, а когато отново изправи глава, Джек видя, че по бузите ѝ се стичат бистри сълзи.

— Боже господи — възкликна добродушно младежът, — изобщо не помислих, че ще вземете толкова присърце загубата на малкото животинче! Ако дакелът беше мой, с удоволствие щях да ви го подаря само за да видя отново радостна усмивка на лицето ви. Обаче е собственост на шефа, а той не би го дал дори и за куп пари.

— Свършено е... свършено е! — простена тихичко младата непозната, сведе глава и се наклони бавно да продължи по насипа, минавайки покрай Джек.

— Ще ми разрешите ли да ви придружа? — попита той. — Наоколо плуват все още много от онези зверове и не знам...

— Благодаря ви — каза момичето, като направи отрицателно движение, — сърдечно ви благодаря. Също и... също и за добрината, която ми оказахте, но трябва сама да си вървя. Наистина не бива — добави тя бързо и умолително, щом Джек направи едно движение, сякаш се канеше да повтори молбата си. — Сбогом! — И с бързи стъпки тя се затича по тясната дига, като да се боеше, че въпреки всичко непознатият ще я последва, пробягна през малката равна поляна и скоро изчезна от погледа на Джек зад пръснатите тук-там храсти.

Лодкарят не свали очи от стройната фигура, докато все още можеше да забележи светлата рокля през хрусталаците. Но после поклати глава, удари в земята с приклада на дългата си карабина и промърмори: „Странно същество! Вайка се за малкото кротко псе,

сякаш във водата е паднало детето ѝ, а, изглежда, не обърна чак толкова внимание на опасността, дето грозеше самата нея. Или тук навсякъде могат да ти се изпречат тези неприятни алигатори и непрекъснато нападат хората, или... кучетата са дяволски скъпи. Е, както и да е, нямам нищо против... момичето беше хубаво като картина. През целия си живот не съм виждал толкова дълбоки тъмосини очи, а е стройна като ей тези кипариси. Но коя ли е тя? Дъщеря на плантатора? Но дали тогава би скитала из блатата сама и пешком? И при това не беше облечена много изискано. А тукашните госпожици се контят тъй, че на някой обикновен човечец може косите да му се изправят. Хмм, възможно е да е нещо като компаньонка от Ню Орлиънс, малко тъй предъвкваше английския, сякаш не го ползва всеки ден, вървеше ѝ трудничко... е, какво ли съм се размислил, а сега... ами да, ето че заради туй дяволско създание направо забравих да заредя отново карабината си... хмм, хмм, хмм... ама въпреки всичко беше най-хубавото момиче, което съм виждал през целия си живот и дори Бетси на Росли от Грийнтаун не би могла да се мери с нея.“

Той измъкна шомпола от пушката си. След изстрела останалите алигатори се бяха оттеглили на по-голямо разстояние, тъй като са страхливи и сами никога не се решават да нападат. Но доста наблизко можеше да се различи тъмното тяло на едно от тези животни, което се гърчеше на повърхността. Точно на това място три обрасли в мъх кипариса образуваха великолепна група, а по-голямата част от дънера на четвърто прекършено дърво стърчеше косо от водата.

— Аха, стари обеснико — каза младежът самодоволно, — май здравата те пернах, а? Главоболие ли имаш? Или малкото кученце не е понесло на стомаха ти? Е, почакай, надявам се да те излекувам! Освен това ми се ще да те поразгледам по-отблизо.

Той затърси по-удобно място за изстрел по алигатора, който междувременно бе заврял главата си под рухналото дърво. Докато раненото животно полагаше най-големи усилия да се измъкне от доста неудобното си положение, Джек остана прав с вдигната карабина, за да изчака благоприятен миг за втори изстрел. Изглежда, на това място водата не беше много дълбока, но все пак той се страхуваше да нагази там, където допреди малко бе видял да плуват и се гмуркат под водата толкова много от тези коварни зверове. Надяваше се неговата плячка сама да застане пред дулото му в още по-удобно положение.

Възцарилата се наоколо тишина отново бе успокоила останалите алигатори и тук-там Джек забеляза пак да се показват розово-червените конуси, в които той сега за свое най-голямо смайване разпозна огромните горни челюсти на непохватните чудовища. А какви бяха само зъбите в широко разтворената им паст! Раненият алигатор лежеше съвсем кротко и неподвижно, покатерил се с част от тялото си върху дънера. Нима биваше да го зарязва току-така? Никога! В такъв случай той просто не би бил никакъв ловец!

От насипа, където бе застанал, той можеше твърде добре да види дъното през бистрата вода. Тя беше дълбока около метър, а дори и да срещнеш навътре по-дълбоки места, до кипарисите имаше най-много стотина крачки, а там земята отново се издигаше, образувайки малко островче. Като взе бързо решение, той отсече с широкия си ловджийски нож една върлина, дълга около метър и половина-два, на чийто долен край остави част от клон да служи като кука, и навлезе в топлата вода на блатото със заредена карабина на дясното рамо и пръта в лявата си ръка.

Вярно, че отначало крачеше извънредно предпазливо и недоверчиво се оглеждаше ту наляво, ту надясно, да не би да зърне близо до себе си някой от тези ленивци. Но понеже водата не ставаше по-дълбока, скоро страхът му премина. Така бе изминал вече половината от разстоянието между насипа и дървото, когато изведнъж дочу нещо да пляска във водата зад гърба му. Изплашен, той се извърна, но веднага забеляза, че не е някой друг, а дакелът, който не бе пожелал да остане сам на сушата и плуваше подир него.

— Е, ама само ти ми липсваше — процеди Джек през зъби. — Ако и тебе те излапа някой алигатор, изобщо не бива да се мяркаш повече на борда пред очите на Стария. Назад, малкият! Веднага се връщай на сушата и ако си умен, няма да издаваш нито звук!

При тези думи той посочи към сушата с ръката, която държеше върлината. Дали дакелът си помисли, че Джек иска да го удари с нея, или пък нямаше никакво желание да остане самичък на насипа, но накратко, той заплува около младия лодкар, описвайки дъга, без да се приближава до него. Джек се опита да го примами, за да го вземе поне на ръце, обаче и това не се хареса на дакела или може би се страхуваше, че ще бъде върнат на сушата, а когато лодкарят се опита

да го докопа с куката, кучето даже му обърна гръб и заплува навътре в блатото.

— Ама че обесник! — промърмори Джек заедно с една цветиста ругатня. — Както и да е, щом ти прави удоволствие, нямам нищо против. Но веднага ще ти кажа едно: няма да заплача, ако ти се случи нещо лошо, можеш да бъдеш сигурен!

С тези думи той му обърна гръб и продължи да бърза към трите кипариса колкото му държаха краката. Дакелът това и чакаше. Щом видя, че човекът не му обръща повече никакво внимание, той направи завой и спокойно заплува подир него, докато Джек отново достигна поплитка вода и веднага след това стъпи на сушата под трите дървета.

Но понеже дакелът все още не искаше да се приближи съвсем до него, първо заплува към косо стърчащия от водата дънер и се опита да се покатери на него. Там обаче му препречваше пътя раненият алигатор и щом кучето го докосна, той веднага отново заудря с огромната си опашка и се плъзна няколко крачки напред.

Естествено, това ужасно изплаши дакела, той силно изпищя, но успя щастливо да се добере до дънера, откъдето се бе подхлъзнал, изтича по него колкото можеше по-нависоко и оттам залая с всичка сила към намиращия се под него алигатор, който се гърчеше в последни предсмъртни издихания.

Джек се разсмя с глас, като видя какви чудновати подскоци правеше кучето. Но едва-що звънкият му лай бе проехтял над блатото и от всички страни отново бързо заприиждаха чудовищата и тъй като въпреки това дакелът продължи със своето нахално предизвикателство, не изминаха и пет минути и той се видя заобиколен най-малко от двайсетина алигатора, които алчно премигнаха с малките си коварни очи, гледаха нагоре към него и плуваха около дънера, без да знаят още как да постъпят.

— Ха така — каза Джек, който се почувствува все пак доста тягостно при вида на такъв голям брой от тези могъщи животни. Вече започна да оглежда кипарисите, за да види на кое от гладките стебла би могъл да се покатери в случай на нужда. — Ето че дакелът си покани и гости и вероятно ще нагости господата със собственото си мършаво телце. А аз си стърча, обсаден върху този къс земя, дълъг три-четири метра, и в крайна сметка бих могъл да кисна тук цяла нощ, преди проклетите зверове да се сетят да си вървят. Явно днес на кучетата им

върви, няма що, мисля си, че дакелът горе на дървото започва да проумява каква глупост е извършил.

И наистина изглеждаше така. Дали дакелът забеляза или не, че колкото повече лаеше, толкова повече алигатори доплуваха, с които той все пак вероятно не желаше да се запознава по-отблизо, но във всеки случай изведнъж замлъкна, огледа се предпазливо наляво и надясно и най-сетне легна съвсем спокойно на дънера по корем, притиснал здраво глава към дървото, за да заема колкото се може по-малко място. Тази предпазливост обаче бе твърде закъсняла, защото гостите под дървото вече знаеха, че дакелът е горе, и имаха желанието да го смъкнат долу. И тъй като скоро разбраха, че само с плуване наоколо няма да се докопат до него, хрумна им друг план, който обещавахе да им донесе успех.

Един от най-едрите алигатори, дълъг около четири метра, се вдигна на дънера с предните си крака, снабдени с остри нокти, и подпирайки опашката си в дъното на блатото, започна да примъква дългото си люспесто тяло все по-нагоре и по-нагоре. Той се приближи застрашително до кучето, което ръмжеше страхливо и се зъбеше. В този миг обаче на дакела се притече на помощ един от другите алигатори. Обхванат от завист, че другарят му ще му отмъкне изпод носа закуската, той го събори от дънера, само че тази помощ за малко не стана гибелна за нещастния дакел. Внезапно освободен от товара, дънерът се разклати и дакелът се видя принуден да разчекне и четирите си крачета, за да остане на несигурното си място върху кръглото гладко дърво. Въпреки всичко той се задържа и имаше възможност да види как алигаторът, притекъл му се току-що на помощ, бе наказан от другия.

Големият алигатор страшно се вбеси от нападението на съперника си и се нахвърли върху него с дива ярост. Другият пък не искаше да отстъпи и в следващия миг двете могъщи животни така зашибаха водата с опашки и затракаха кръвожадно челюсти, че разпенената вода плисна нависоко и достигна чак до мястото, където Джек все още стоеше в нерешителност.

Междувременно един по-слабичък алигатор се опита хитро да използва случая, докато по-силните му другари се биеха за плячката, и също като първия се метна върху дънера. Но беше принуден също тъй бързо да се оттегли, без да постигне делта си, понеже старият юначага

не се показва толкова лекомислен да изпусне плячката из очи по време на схватката. Оставяйки след себе си пяна, той връхлетя отново дънера като буреносен облак, изправи се за втори път и твърде предизвикателно се огледа назад, за да види дали някой друг няма да се осмели да му оспори онова, което бе запазил за себе си.

В същото време Джек продължаваше да стои едва на двайсетина метра между трите дървета и все още не знаеше много добре какво да стори: дали да се притече на помощ на кучето, или да го предостави на съдбата му? Във втория случай той можеше да се надява, че чудовищата щяха да се оттеглят, щом ликвидираха дакела, а всъщност само той беше виновен за цялата глупава история. Но му стана жал за нещастното малко създание. Освен това този стар обесник алигаторът страшно примамливо предлагаше плешката си. Още с първия си изстрел Джек бе разбрал, че куршумите не отиваха на вятъра, и без да му мисли много, се прицели точно зад рамото, в лопатката на изправения алигатор, и натисна спусъка. Ако след това те се нахвърлеха върху него, все щеше да съумее да се защити.

След изстрела алигаторът все още остана неподвижен, обаче Джек успя да различи дупката от куршума си точно на желаното място, откъдето заблика светла кръв. Изведнъж раненото животно отпусна левия си крак, сведе глава встрани и тежко падна във водата.

Дакелът отново трябваше да се мъчи да запази равновесие и има съмнителното удоволствие почти веднага след това да види как по дънера започна да се катери друг алигатор, който съвсем малко или пък никак не се бе стреснал от изстрела. Но Джек с трескава бързина зареди отново карабината си и преди новият враг да успее да се докопа до нещастното кученце, сигурното оръжие пак изгърмя и обезвреди алигатора.

За останалите този шум в такава непосредствена близост бе вече малко множко. Те изоставиха своите мъртъвци на бойното поле и се оттеглиха на по-голямо разстояние, но останаха все още в обсега на карабината.

В този момент дакелът би имал прекрасната възможност да слезе от опасния дънер и да избяга при господаря си, обаче той все още нямаше пълно доверие в настъпилия мир. Макар и смъртно ранени, алигаторите още се гърчеха наблизко във водата и я багреха с кръвта си.

Джек няколко пъти се опита да го подмами, но кучето не отиде при него. Тогава младежът извика през смях:

— Ами да, отначало горе отвисоко отвори такава уста и вдигна такъв шум, сякаш искаше да ги излапаш всичките, а сега изведнъж сякаш онемя. Пху, засрами се! Но, струва ми се, трябва най-напред да прогоним останалите приятелчета малко по-навътре в блатото, а после ще видя дали сам не мога да те сваля оттам, момчето ми.

С тези думи той отново зареди пушката си и изстреля още няколко куршума по главите на животните, които сега едва се подаваха над повърхността. Но водата го заслепяваше, той не можеше да се прицели както трябва и всичките му куршуми минаха над целта. Въпреки това той постигна каквото искаше, защото алигаторите започнаха да се оттеглят все по-надалеч и по-надалеч и Джек се намери вече сам да напусне не съвсем безопасното си място. Ако кучето ги подмамеше още веднъж, можеше съвсем лесно да им хрумне да нападнат и него самия, а дърветата бяха твърде гладки и дебели, за да успее да се изкатери по тях. След като отново зареди пушката си, той я нарами и най-напред се опита да накара дакела да слезе от дънера. Този път той не чака да го молят дълго и щом младежът се приближи до ствола, нещастното изплашено животинче допълзя до него, скимтейки. Доброволно и търпеливо му разреши да го вземе на ръце.

— Аха! — засмя се Джек. — Значи забелязахме нещо, а? Е, момчето ми, струва ми се, че в бъдеще ще си траеш, когато не се намираш сред себеподобните си. А сега ние двамата ще се потрудим да се измъкнем от това проклето блато, за което ще си взема само ей онзи спомен.

С тези думи той взе дакела на лявата си ръка, с която държеше карабината, обви едно късо въже около най-близкия от убитите алигатори и наполовина подпомаган от водата, затегли след себе си тежкото тяло. Но по насрещния насип се поизмъчи доста, докато успее да завлече едрият звяр под сянката на най-близките дървета.

НАКАЗАНИЕТО

Джек беше чувал още на борда, че алигаторите можело да се ядат. Старият Поулридж го бе уверявал, че на света няма по-голям деликатес. Но докато гледаше пред себе си едрия звяр, издаващ силна мускусна миризма, апетитът му се изпари и той реши да вземе на борда само едно парче кожа от гърба, която щеше да му послужи да си покрие седлото. По изчистената кожа, от която, разбира се, трябва да се изкъртят роговите плочки, остават като белези техните шарки, така че седлата изглеждат много красиви. Преди да се залови с тази работа, той съблече, изцеди дрехите си и ги простря да съхнат на слънце. Щом свърши, ги облече, сви парчето кожа на руло, с помощта на късо въженце го завърза и го преметна през врата си, нарами карабината и заедно с дакела пое по обратния, път.

Отначало, изглежда, се поколеба накъде да се отправи, но желанието да срещне отново, макар и случайно, младото момиче и възможността да научи коя е тя в крайна сметка го накараха да тръгне в посоката, избрана от нея. Така и стори, но натам не успя да различи никакъв проправен и отъпкан път и продължавайки покрай оградата, скоро достигна тясна блатиста ивица, през която момичето не би могло да премине. А и в меката земя наоколо никъде не се забелязваха следи от стъпките ѝ.

— По дяволите, сигурно се е прехвърлила през оградата — промърмори той тихо на себе си и поклати глава, поглеждайки към доста високата дървена преграда, опасала обширните поля с памук. Това можеше скоро да се изясни, а Джек бе достатъчно добър ловец, за да проследи една диря. И така, той отново се върна до мястото, където тя бе тръгнала от насипа косо през поляната, и скоро откри там в тревата малките грациозни отпечатъци. И наистина, следвайки ги бавно и предпазливо, достигна до оградата, а отвъд в меката почва на нивата следите на момичето личаха съвсем ясно.

— Бре да се не види — засмя се тихо Джек, — щом младите дами в Луизиана са такива превъзходни пешеходци, много ми се иска

да ги видя и на седлото... Ха! — възкликна той внезапно и се спря. — В крайна сметка тя сигурно е била някоя от ездачките от вчера вечерта! Но наистина ми се ще да разбере какво ли е търсила сама тук, из блатото. Е, поне това трябва да изясня и ако продължа по малките изящни стъпки, може би ще я открия някъде отсреща.

С дакела на ръце той бързо се прехвърли отвъд оградата и без мъка закричи по ясно различимите следи, докато те пресякоха някакъв път, минаващ напреко през нивята. Тук той трябваше отново да прехвърля оградата, после видя, че един друг път щеше да го изведе право при плантацията, чиито крайни постройки достигна след около четвърт час.

Най-напред му се изпречи голяма машина, с която почистваха памука от семената. Наоколо стърчаха огромни купища от семена, които свидетелстваха за богата реколта. После се появиха няколко ниски колиби, пръснати в доста голям безпорядък наоколо, чието предназначение не му беше известно, и най-сетне, след като мина покрай няколко обора, с пет-шест негърски колиби край тях, той се добра до самото негърско село от свършено еднаквите номерирани къщици, които се редяха една до друга по равномерно прокараните улици. Малките чисти белосани жилища изглеждаха уютни и спретнати, а освен това няколкото градинки, отделени една от друга, показваха, че тук негрите имаха право да поработват и за самите себе си. Пред доста от къщиците седяха стари или болни мъже и жени, а около тях на слънцето играеха дребни голи дечица, гонеха се и надаваха тържествуващи викове.

— Хмм — промърмори тихо Джек, който обичаше да разговаря сам със себе си, — всъщност тук не изглежда съвсем лошо и... макар че не ми се ще да съм на тяхно място... съм си представял негърските села къде-къде по-зле.

— Добър ден, старче! — кимна той дружелюбно на един от старите хора със снежнобяла коса, седнал не в сянката на къщата, а под палещите лъчи на слънцето, който, вероятно, имаше задачата да наглежда един шумен орляк от дребни дечица. — Как си? Ама топло място си си избрал!

Старецът го погледна малко учудено, обаче не отвърна нито дума, само направи смирен поклон с горната част на тялото си и отново се загледа безмълвно пред себе си, докато малчуганите,

изплашени от внезапната поява на непознатия бял човек, се разпръснаха наоколо и се изпокриха в различни къщи.

— Е-хей — засмя се лодкарят, гледайки смаяно подир малчуганите, — нямаше да ви изям. Само как си плюха обесниците на петите! А стария го мързи да си отвори устата, седи и се пържи на слънцето, сякаш иска да стопи и последния грам мазнинка от мършавото си тяло.

Той се спря още няколко пъти тук-там, където забеляза такива отделни групи хора. Но навсякъде появяването му имаше все същият резултат. Най-сетне той се отказа да ги заприказва и без да се интересува повече от орляците дребни черни фигури, бавно закрачи измежду тях. Приблужи се към господарския дом, който все повече привличаше вниманието му. Неволно очите му отново затърсиха стройната фигура на младото момиче, облечено в бяла рокля, надявайки се да го зърне на верандата. Беше твърдо решен да не напуска това място, без да я види още веднъж. Все някога тя трябваше да се мерне наоколо!

В близост до къщата неколцина негри пробягаха покрай него припряно и боязливо, но той не им обърна особено внимание. Видя, че други се бяха събрали на едно място зад някаква ограда, която, изглежда, заграждаше градината на плантатора, и там несъмнено ставаше нещо необикновено, понеже той долови няколко ядосани гласа и умолителните вопли на някаква жена. Джек не познаваше нравите на Юга. Не знаеше, че плантаторите не обичат непознати да се скитат из оградените им имения и че дори е строго забранено да се общува с негрите. В Севера всеки може да отиде, където си поиска. Ето защо и Джек се отпрати бавно натам, откъдето се чуваха силните гласове, без много-много да го е грижа дали това ще се хареса някому или не.

Вече бе наближил до самата главна сграда на плантацията, до господарския дом, който със своята открита веранда изглеждаше безкрайно прелестен сред тъмнозеления листак на портокаловите дръвчета. Бързият и изпитателен поглед на Джек тутакси разпозна горе на верандата две женски фигури в светли дрехи. Едната бе на съвсем младо, цъфтящо момиче на не повече от шестнайсет години, а другата, очевидно нейна сестра, може би с около шест години по-голяма от

нея... обаче младото момиче от блатото не беше сред тях. Той не можа да я открие и на нито един от прозорците.

— О, не ме бийте! — замоли се в този миг тих плачевен глас, идващ съвсем отблизо, откъм групата, събрала се в градината, на която досега той не бе обърнал внимание. Едно изплашено „По дяволите!“ се изплъзна от устата му, щом забеляза там красивото момиче от блатото с насълзени очи и вързани ръце, сграбчено от грубите лапи на неколцина негри. Застаналите наблизко чернокожи се извърнаха боязливо и учудено го погледнаха, обаче в този миг той не чуваше и не виждаше нищо друго освен треперещата фигура на момичето и кръвта нахлу от сърцето в главата му с такава сила, че пред очите му притъмня, а десницата му конвулсивно стисна карабината на рамото му.

— Не ме бийте, аз съм невинна! — помоли се момичето отново. — Алигаторът се намираше близо пред мен... не го бях забелязала и когато замахна да ме удари, улучен от куршума на един непознат човек, от уплаха изпуснах нещастното малко кученце.

— Тогава ще те науча за в бъдеще да си отваряш очите! — извика откъм верандата по-голямата от двете дами. — Мистър Хуф, моля ви, свършвайте с тази работа! Слънцето започва да ме измъчва.

— О, мис Юджиния, застъпете се за мен! — простена умолително нещастницата, повдигайки вързаните си ръце към младото момиче.

— Няма, грозна Сали! — извика обаче то с почти детинска упоритост. — Няма, защото не си внимавала за моя беден малък Джоли и заслужаваш наказание. Просто ще си изплача очите, че го е изял някой от онези гнусни алигатори... нещастното, нещастното животинче!

Както забеляза Джек едва сега, а всичко му се струваше все още като някакъв страшен чудовищен сън, съвсем близо до момичето стоеше мистър Хуф, надзирателят, и държеше в десницата си камшика. В този миг той хвана с лявата си ръка рамото на нещастницата и замахна, готов за удар.

— Стой! — изкрещя младият лодкар и подтикнат от страх и ярост, с един скок се прехвърли през оградата, отделяща го от градината. — Стой! Да не искате да бичувате едно бяло момиче заради някакво си проклето куче?

— Какво търси този непознат човек в градината ни? — извика гневно по-голямата сестра от верандата. — Мистър Хуф, помолете го незабавно да напусне плантацията!

— И това ще стане, мис — подвижна ѝ дръзко лодкарят, — но едва след като разбере кой ви дава тук, в Луизиана, правото да биете с камшик едно бяло момиче. Проклет да бъда, ако не...

— Бъди така добър и си спести приказките, момчето ми — прекъсна го надзирателят с презрителен поглед. — Тук никой няма намерение да бичува бяло момиче. Тази никаквица има негърска кръв в жилите си, а сега бъди тъй добър да си вървиш, защото за твое добро се надявам, че не си привърженик на аболиционистите.

— Негърска кръв ли? — възкликна Джек, в момента действително полузашеметен от това известие. — Та кожата ѝ е бяла като сняг?

— Да желаете още нещо? — извика отгоре по-възрастната от двете дами, докато младото нещастно момиче със смъртно бледо лице трепереше под грубата ръка на надзирателя.

— И тъй да е — по дяволите! — извика младежът, щом забеляза изпълнения със страх умолителен поглед на нещастницата, втренчен в него. — Наистина искам още нещо. Проклетата кривогледа маймуно, ако не бяха тези дами, щях да ти докажа с юмрука си, че си подъл, крадлив негодник. Сега обаче нямам време за това, но мога да свидетелствувам, че нещастното момиче е невинно.

— Не се нуждаем от доказателствата ви, сър — каза надменно красавицата от верандата, — бъдете така добър да напуснете градината и не се бъркайте в неща, които не ви засягат. Нали тя загуби кучето?

— Да — каза лодкарят, — но аз видях как стана. Алигаторът лежеше на пътя ѝ, за малко щеше да го настъпи и куршумът ми го улучи изотзад в главата. Но когато той нанесе назад удар с опашката си, едва не я отнесе със себе си във водата... сигурно леко я е закачил. Съвсем естествено е да изпусне малкото псе. Ако вие бяхте там с дете на ръце, щяхте да изпуснете и него.

— Какъв грубиян! — възкликна възмутено младата жена. — Махай се оттук, иначе хората ми ще те научат как да се държиш в Луизиана. Мистър Хуф, ако този не си тръгне доброволно, незабавно изпратете да доведат шерифа.

Джек стоеше като ударен по главата. Момичето имаше негърска кръв и сега се намираще в ръцете на палачите си, и то дори не за някакво престъпление, а заради нещастен случай, за който може би самият той носеше вината. Пръстите му стискаха цевта на карабината като железни скоби. Но какво можеше да стори той в случая не само срещу тълпата, на която може би щеше да противостои, а и срещу закона? Господарят имаше пълно право да разполага с робините си, както пожелае. А милосърдие? Можеше ли да се очаква от палачите милосърдие? В този момент по знак, даден от надзирателя, се притекоха и неговите помощници, придружени от неколцина роби, и ето че Джек си припомни предупреждението на мисис Поулридж, в името на бога да не се намесва в нищо, което засяга законите и обичаите на робовладелците. Той беше достатъчно умен, за да разбере, че тук нищо не може да се постигне нито със сила, нито с думи, ето защо хвърли презрителен поглед на всички и бавно се прехвърли отново през оградата, от външната страна на която преминаваше тесен път. Но там се спря, твърдо решен да изчака края на тази дивашка сцена.

— Сър, моля, тук нямаш повече работа — подвикна му обаче надзирателят, — напусни плантацията или ще те накараме да се размърдаш!

— Ти ли, ти ли жълтокож подлецо! — процеди през стиснатите си зъби младежът. — Тук съм стъпил на коларски път извън твоята ограда. Излез навън, ела при мен и посмей само да ми кажеш в лицето, че трябва да се махна оттук. Ако ви е срам да бичувате момичето пред очите на един бял, добре, тогава вървете нейде другаде, може би в някоя тъмна стая или изчакайте нощта, но аз няма да помръдна от това място.

Надзирателят му хвърли поглед, изпълнен със злоба и коварство, а младата жена от верандата извика раздразнено:

— Остави го този хузиър^[1] да стои там, щом му прави удоволствие, и се залавяй за работа! За четвърти път ли да ти заповядвам?

Джек вдигна поглед към нея. Иначе действително красивото ѝ лице с правилни черти бе обезобразено от злоба и на него му се стори, че тя прилича по-скоро на сатана, отколкото на жена.

В този момент на верандата се появи младежът, който вчера бе излязъл с двете дами на езда — досега бе стоял до отворената врата. Той се наведе към двете сестри и, изглежда, настоятелно им зашепна нещо, обаче и двете направиха движения, означаващи отказ. По-голямата махна повелително с ръка. Надзирателят отново бе сграбчил жертвата си и Джек видя как прошепна нещо в ухото на нещастното момиче, но то се отвърна и с отвращение извика:

— Върши си мръсната работа!

— Добре, гълъбчето ми — изсмя се негодникът, — ще си го получиш! — В следващия миг бичът му изплющя върху треперещата нежна фигура на момичето и веднага върху бялата тънка материя се появи кървавата ивица — следата от тежкия камшик.

Джек почувствува как кръвта му се смразява и пръстите го засърбяха да грабне карабината и да застреля палача също като алигатора. Той разбра, че пред него се намира по-жесток звяр. Обаче в такъв случай щеше да попадне под ударите на закона на щата, в който се намиреше, и не само това, но нямаше да може да помогне с нищо на момичето. Някой друг щеше да заеме мястото на надзирателя... та нали сега биеха само някакъв си негърски потомък. Джек отвърна поглед от страшната сцена и видя как двете млади дами на верандата, разхлаждани с паунови пера от малко чернокожо момиченце, гледаха с усмивка наказанието на „провинената“, облеgnати на парапета. Погледът на по-голямата попадна случайно върху лодкаря, но щом срещна очите му, изпълнени с омраза и презрение, тя гордо извърна глава към госта си от Ню Орлиънс и отправи няколко думи към него. Той обаче, изглежда, се бе замислил за нещо. Не й отговори, а когато тя се обърна към него учудена и обидена, той направи пред дамите безмълвен и учтив поклон и напусна верандата.

Момичето прехапа нежната си долна устна с бисерните си зъби, а долу върху гърба на нещастницата продължаваха да се сипят удар след удар. И ето че внезапно, следвайки някакво бързо решение, господарката вдигна ръка и извика:

— Достатъчно, развържете я, мистър Хуф! Надявам се, ще запомни този урок и в бъдеще ще внимава повече.

Без да погледне надолу, тя също се оттегли в къщата, последвана от сестра си.

Момичето понесе ударите геройски. Тялото ѝ трепереше, ала никаква гримаса по мъртвешки бледото ѝ лице не издаваше силната болка, която я пронизваше цялата. Едва когато надзирателят свали ръка от рамото ѝ и по заповед на господарката отпусна бича, тя се олюля, направи няколко крачки напред и рухна в безсъзнание на земята.

Мистър Хуф направи знак на няколко жени, работещи в градината, да я отнесат до леглото ѝ, смъкна шепа листа от най-близкия храст, с които почисти камшика си, и после се отправи към малкото си жилище с такова равнодушие, сякаш бе свършил някоя съвсем обикновена работа.

На Джек така му се виеше свят, че бе принуден да се хване за оградата. Никой не му обърна повече внимание и като насън той се заклатушка надолу по тесния път, мина покрай къщата и се отправи към реката. Зад гърба му заби обедната камбана, призовавайки работещите по полята на кратка почивка, но звуците ѝ му се сториха като гробовен звън и той се посъвзе едва когато го облъхна прохладният ветрец, носещ се над Мисисипи. Механично продължи да крачи по речния бряг, докато стигна до лодката. Мълком, без да обели дума, той постави карабината си на старото ѝ място, върху два дървени клина, забити над постелята му, окачи до нея патронташа, хвърли ножа на леглото (беше забравил кожата на алигатора върху оградата на градината), безшумно се излегна на палубата и втренчи поглед в реката.

Целият екипаж беше на сушата, само Стария седеше в предната част на лодката — бе разглобил пушката си, за да я почисти основно. Той така се беше задълбочил в работата си, че не обърна никакво внимание на Джек. Но мълчаливостта на иначе толкова жизнерадостния младеж направи впечатление на мисис Поулридж. Най-напред тя показа глава над палубата и щом го видя да лежи тъй смълчан и дълбоко замислен, се качи горе и се приближи до него. Той не я чу и не се помръдна.

Джек! — каза най-сетне жената, застанала до него. — Джек! Какво се е случило?

Джек повдигна бавно глава и я погледна, а тя възкликна изплашено:

— Боже мили, какво ти е? Пребледнял си като смъртник! Болен ли си, или си видял самия сатана?

— Да — отвърна тихо Джек, — наистина го видях, ако не и нещо още по-лошо.

— Какво ти е? Какво е станало? — попита жената сериозно разтревожена.

— Нищо... абсолютно нищо — каза тихо Джек и отново се отпусна в предишното си положение. — Само бях на сушата и разгледах едно кътче от нашата свободна красива Америка... нищо друго... давам честната си дума.

— Но сигурно ти се е случило нещо съвсем необичайно — каза жената, която не се оставяше да бъде тъй лесно отпратена. — Толкова си странен... не знам... не бива ли да го науча?

— Какво ще помогне това? — каза младежът. — Ние двамата с нищо не можем да променим съществуващото положение.

— Значи все пак нещо се е случило, нали? Веднага разбрах по изражението ти.

— Вероятно нищо необичайно за Луизиана — каза Джек. — Само гледах как бият с камшик бяло момиче така, че кръвта потече по нежния ѝ гръб, и то защото алигатор изял кученцето, което носела.

— Бяло момиче? — възкликна жената невярващо и изплашено.

— Поне кожата ѝ беше бяла като вашата или като кожата на всяка жена от Илинойс. Но хората казват, че в жилите ѝ имало негърска кръв.

— Сигурно ще е била някоя кварталонка — кимна жената, — понякога те наистина изглеждат съвсем бели, но все пак ги причисляват към негрите. Боже мили, но ти не бива да го взимаш присърце! Радвам се, че не си се заплел в тази история. Те никак не търпят такива неща, пък и обикновено човек само влошава работата.

— Влошава ли я? — каза Джек безизразно и отново се загледа безмълвно в бързо течащите води. Жената бавно поклати глава. Тя имаше желанието да научи нещо повече от Джек. Но той, изглежда, нямаше особено настроение да се впуска в продължителен разговор и понеже в момента откъм плантацията се зададоха няколко негри, за да започнат позволената по това време търговия на борда, жената трябваше пак да слезе долу в лодката, за да помага на мъжа си при продажбата и да прибира парите. През деня продаваха почти само срещу пари или такива неща, които негрите сами бяха отгледали в малките си градинки.

Джек чу, че идват, но не се помръдна, докато смехът и бърборенето им долу в лодката не го изтръгнаха от дълбоките му размисли. Нима това бяха същите онези негри, които преди минута видяха как една жена бе опитала на гърба си бича на надзирателя? Това ли бяха робите, чийто врат бе превит и изранен от робския хомот? Джек не бе чувал дотогава такъв смях, такива песни, викове и ликуване. Подпрян на лакти, поклащайки глава, той се заслуша известно време в буйната и весела шумотевица.

Все още поединично пристигаха негри, докато други се връщаха обратно на палубата с вече закупени стоки и скачаха наоколо, обхванати от неудържима радост. На една страна младо хубавичко чернокожо момиче пробваше нова кърпа, на друга страна пък млада жена си закачаше чифт пъстроцветни обици без никаква стойност, а млад негрър държеше пред лицето ѝ малко огледало, облепено от страни с червена и позлатена хартия. Един от чернокожите си бе купил тютюн за дъвчене и позволи на един от приятелите си да отхапе малко, за да го опита, но нададе силен вик, когато великолепните зъби на другия захапах твърде голямо парче и въпреки дърпането и съпротивата на собственика не показваха никакво намерение да го изпуснат. Появи се и пъстра, яркочервена и жълта басма, копринени панделки, дори благоуханни помади и сапуни — неща, които даваха възможност да тънеш в тези непознати блаженства поне през неделния ден. Чернокожите младежи също не се отказваха от украшения, за да могат през празничните дни чрез някоя джунджурия да изместят от сърцето на любимата своя съперник. Хитрият янки познаваше превъзходно вкуса им и никога не забравяше да вземе със себе си пъстри жилетки и ризи, бронзови верижки за часовник, както и пръстени от най-обикновен метал.

Старият Соломон също се намираше сред тълпата, обаче внимаваше много да не размени с търговеца нито дума, която да засяга сегашните покупки. Всичко се наблюдаваше от един помощник на надзирателя и за нищо на света не биваше да се събужда подозрението му. Ето защо Соломон си купи парче тютюн за дъвкане, малко джобно ножче и бавно се върна на брега.

Един от младежите също си бе купил ножче, но то имаше и тирбушон. Горещо на палубата приятелите му започнаха да го разглеждат.

Помощник-надзирателят, дебел мулат с такива зъби, на които би могла да завиди всяка акула, стоеше недалеч от тях и забеляза ножчето.

— Я ми покажи ножчето си, момчето ми — каза той и се приближи до групата.

— Ето го, масса — отвърна купувачът и му го подаде. Не им бе забранено да носят джобни ножчета.

— Хмм, много е хубаво! Но защо ти е този тирбушон на него, за какво ти е нужен, гълъбчето ми?

— Да ми е нужен! — засмя се малко смутено младежът. — О, изобщо не ми трябва... просто си беше на него и не мога да го махна.

— Тъй ли? Не можеш да го махнеш? Е, може би аз ще успея — каза помощник-надзирателят, отвори тирбушона, опря го на палубата, настъпи го с крак тъй, че той се счупи, и после върна ножчето на смаяния негрър.

— Така, гълъбче — каза той, — направих ти го малко по-удобно. Няма вече толкова да ти тежи.

Останалите гръмко се разсмяха, а нещастникът, позасрамен, тикна обезобразеното ножче в джоба си.

— А сега стига толкова! — извика надзирателят, като обърна поглед към огромен сребърен джобен часовник с такава верига, с която човек би могъл да задържи и алигатор. — Времето изтече! Хайде на брега, ей вие долу — на брега! Заудря ли камбаната отсреща и спипам ли тогава някой от вас все още на борда, да му мисли. Чухте ли?

— Да, масса, да — закрепяха негрите и с пъргави крачки забързаха да изпълнят заповедта му. Знаеха, че негодникът не се шегува, направо започваше да го сърби ръката, ако дълго време бе носил тежкия си бич, без да го употреби. Така сделките бяха набързо прекратени и мисис Поулридж положи немалко усилия да попречи на неколцина от най-големите забраванковци да напуснат лодката, без да платят. Един нещастник се забави по-дълго от останалите, понеже си беше купил червена копринена кърпа за врата, но не си получи веднага рестото от Стария. Той стоеше пред него разтреперан и нерешителен, с протегната ръка. Обаче Джонатан Поулридж, ядосан преди това от продължителния и шумен пазарлък на момъка, бе намислил да му даде малък урок и продължи да търси дребни пари дотогава, докато камбаната наистина отново заби за работа.

— О, голи, голи! — завика нещастникът и в мъчително нетърпение заподскача от крак на крак. — На нещастен негър се случи лошо, лошо се случи. О, масса Поулридж, бързо, масса Поулридж, бързо!

— Ха, ти изведнъж нещо много се разбърза — каза търговецът невъзмутимо. — А преди малко беше най-устат от всички. На, вземи си парите, Снежанке, а сега върви на брега и... добър път!

— О, голи, голи! — завика негърът, с един скок се намери на палубата и се затича, не, прелетя покрай застаналия до дъската, водеща към брега, помощник-надзирател. Последният обаче бе надушил вече добре жертвата си и щом нещастникът профуча покрай него, той с всичка сила го шибна през хълбоците. Удареният негър се хвана с две ръце за пострадалите части, но изобщо не се огледа, а под гръмкия смях на другарите си продължи да бяга към плантацията. Този ден помощник-надзирателят беше в добро настроение и ударът, макар да остави след себе си дебела подутина, представляваше по-скоро нещо като приятелска шега — в противен случай негодникът едва ли би оставил негъра да се отърве само с него.

Междувременно на сушата всичко пак утихна. Негрите използваха краткото време, оставащо им до втората камбана, за да похапнат набързо, а белите не обичаха да излизат на открито под лъчите на обедното слънце. В това време мистър Поулридж се зае да подреди долу в лодката си разхвърляните в безпорядък предмети, а Джек продължаваше да лежи на старото си място, без да обръща внимание дори на палеците слънчеви лъчи, които го горяха.

Отдолу по пътя край насипа бавно се приближи самотен ездач. Щом достигна портокаловата горичка, той спря коня си, слезе на земята, закачи юздите на един клон, стърчащ пред оградата, и след като прехвърли насипа, се качи на лодката. Когато Джек долови трополящите по дъските стъпки, само извърна глава, но щом разпозна мистър Хуф, надзирателя, веднага скочи на крака, сякаш змия го ухапа.

— Тук ли е капитанът? — попита надзирателят, без да обръща внимание на смайването на лодкаря. Джек обаче не му отговори, само пламналият му поглед, изпълнен с дълбока омраза, се втренчи безмълвно в него. Мъчителят на негри се почувствува неудобно и каза усмихнат:

— Ха, нашият стар познат от сушата! Драги приятелю, изглежда, идваш тук за пръв път и не познаваш добре нашите нрави и закони. Ако искаш да приемеш съвет от човек, който ти мисли доброто, тогава не се меси повторно в подобни разправии с негрите. В такива случаи чужденецът може да има само неприятности, а ти не разбираш, не си и в състояние да разбереш как човек би трябвало да се отнася към тукашната негърска паплач, та да не ни се качи на главите и да застраши безопасността на всички ни.

— Ти наистина ли имаш безсрамието — каза Джек, който все още не можеше да се съвземе от смайването си — да гледаш право в очите един почтен бял човек и да му говориш за нрави и закони?

— Безсрамие ли? Драги приятелю, не позволявам...

— Приятел? Дяволът ти е приятел на тебе! — изкрещя му Джек, у когото надделя гневът. — Ако някога са ме сърбели пестниците да просна на земята някой долен и презрян мерзавец, то е точно в този миг.

— Ще те посъветвам да обуздаеш малко дързостта си — каза надзирателят, който пребледня като мъртвец, но въпреки това запази пълно спокойствие. Само дясната му ръка, където висеше бичът, се пъкна бавно под жилетката, несъмнено за да хване дръжката на скрития там пистолет. Негодникът нямаше никакво намерение да се впуска в ръкопашна схватка с якия лодкар.

— Вероятно защото носиш в джоба си някакво пищовче, а? — отвърна му с презрителна усмивка Джек, разбрал добре какво означава това движение. — Мислиш ли, че тази играчка ще ме изплаши? Но понеже тъй бързо раздаваш съвети, не искам да ти откажа и моя, а той гласи: дръж се на разстояние от мене, защото, кълна се във вечния бог, иначе не отговарям за себе си и преди да напусна тази местност, ще си изцапам ръцете с гадната ти и подла кръв.

— Е-хей! — подвикна Поулридж, който в този момент подаде глава от каютата си, а след като се изправи, показа и половината от дългото си тяло над палубата. — Какво става, кой е умрял?

— Сър, вие сте ми свидетел — извика надзирателят, който едва сдържаше гнева си, укротяван досега само от страха пред неговия противник, — свидетел сте ми, че един от вашите хора се отнася към мен по най-позорен начин. Служебното ми положение не ми разрешава да му отвърна другояче, затуй нека съдът реши дали един жител на

Луизиана може да понесе такъв позор от някакъв си аболиционист, и то тук, в нашия собствен щат.

— Джек, ти какво, да не си полудял? — възкликна учуденият Поулридж.

— Съдът ли? — извика лодкарят с язвителен смях, без да обръща никакво внимание на намесата на собственика.

— И ти, негоднико, се осмеляваш да ме заплашваш със съд? Крадлив мерзавец, който обира господаря си на едро... пълзиш и махаш опашка пред онези горе, а после изливаш над нещастните чернокожи зверската си ярост! Махай се, подлецо, но после ще претърсим и твоя блокхаус и ще видим дали са официално записани всички бали памук, които си скрил там. А ако сега не напуснеш незабавно тази палуба, давам ти клетва, че повече не отговарям за себе си!

Със свити юмруци и искрящи очи той пристъпи няколко крачки към отстъпващия назад човек. Но в този момент Поулридж сметна, че е крайно време да се намеси, понеже никак не беше заинтересован от това, властите да обърнат специално внимание на лодката му или пък да се започнат неприятни разправи с хората от плантацията.

— Джек — извика той заплашително, — остави човека на мира!... По дяволите, иска ми се да разбере какво му е станало на този обесник... Не можеш ли да кротуваш?

Но и надзирателят от своя страна се помъчи да се отдалечи от разлютения младеж колкото можеше по-бързо. Никак не му беше приятно, че той бе научил за сделката му със собственика на лодката и това го безпокоеше повече от всичко останало. Използвайки момента, когато Поулридж застана между него и връхлитащия лодкар, той побърза да напусне плавателния съд и се спря чак на насипа, оттам сякаш искаше да подвикне нещо. Но и от това се отказа, доближи се до своя кон, метна се на седлото и в следващия миг вече галопираше надолу по пътя към плантацията.

— Ето ти на, сега я оплескахме — каза Поулридж, като гледаше подир препускащия конник и клатеше глава. — Отива си. А ти собствено защо се бъркаш в нашите сделки, а? — обърна се той внезапно пак към своя лодкар. — Какво те засяга теб, щом мога да завъртя някоя изгодна търговийка с подобни господа? Да не си мислиш, че ще успее да ви платя високите надници от спечеленото при

продажбата на царевица и уиски в Ню Орлиънс? Сега ще трябва да се скъсам от работа, за да възстановя всичко, което тази буйна глава развали с невъздържаното си плещене. Каква разправия си имаш всъщност с този тип?

— Аз ли? — попита мрачно Джек. — Никаква. Но ако още веднъж ми се изпречи на пътя, нека бъде проклет, ако не му строша коварната катуна и не му извадя дясната ръка от ставата.

— Сториш ли първото, можеш да си спестиш второто — каза сухо Стария. — Впрочем ако имаш толкова голямо желание да се запознаеш с тукашния шериф, ще се радвам много, ако изчакаш, докато напуснеш лодката ми. Нали знаеш, след това вече можеш да вършиш всичко, което ти радва душата.

Джек мълчеше и гледаше мрачно пред себе си. Стария тикна ръце в джобовете и свиркайки си тихо под носа, се заразхожда насам-натам по палубата. Само от време на време хвърляше по някой бегъл, сякаш нерешителен поглед към плантацията. После изведнъж рязко се завъртя на пети и напусна лодката, тръгвайки в посока на плантацията. Тъй измина денят. Мисис Поулридж се опита няколко пъти да поведе разговор с Джек, но колкото дружелюбен и услужлив да беше иначе младежът, толкова мрачен и мълчалив изглеждаше сега и някак съвсем сломен и отпаднал. Жената разбра, че го гризе нещо отвътре, и страшно много ѝ се искаше да узнае какво е то, ала нищо не можеше да се изкопчи от него.

Привечер Стария се завърна, но изглеждаше в лошо настроение. По-голямата част от останалите хора също бяха вече на борда. Те се смееха и разказваха какво бяха видели и преживели през деня. Под предлог, че го боли глава, Джек слезе долу и легна в постелята си. След вечеря една част от екипажа пропълзя под защитните мрежи срещу москити, а друга част започна да се разхожда насам-натам по брега в близост до лодката. Стария също бе легнал в койката си и спеше, за да бъде бодър по-късно, когато неговите нощни клиенти дойдеха на борда. Ето че изведнъж някой го хвана за рамото и го разтърси, а щом той учудено отвори очи, видя, че пред него бе застанал Соломон. Чернокожият се бе появил на борда тъй безшумно и потайно, че нито го бяха забелязали стоящите по брега хора, нито пък го бе надушило малкото куче, което впрочем бе твърде изморено от разходката през деня.

— Хей, Соломоне — каза търговецът, надигайки се бързо от леглото, — нима стана вече толкова късно? Сигурно съм спал страшно дълго.

— Не, масса — прошепна негърът страхливо, — още не късно. Обаче днес не можем дойде... и утре също не!

— Ха! — възкликна Поулридж, едва сега разсънил се напълно. — Какво се е случило пак? Надушиха ли нещо?

— Да, масса. — Чернокожият тъжно кимна с глава. — Масса Хуф навсякъде търсил и намерил големи съдове с уиски. В плантация настъпил голям нещастие и черен човек получи много удари и никакво уиски.

— Хмм... проклетие — промърмори Стария между стиснатите си зъби и по стоманените черти на лицето му се изписа заплашителен израз, — никой друг не е виновен за това освен онази луда глава Джек! Какво ли може да го е прихванало днес този обесник?

— И на борда дойдат — каза Соломон.

— На борда ли? — възкликна търговецът и бързо се извърна. — Кой ще идва на борда?

— Полицаят — каза негърът, хвърляйки през рамо боязлив поглед. — Само дете не успяха намерят него веднага. Казаха, той бил отишъл на кон към Ачафалайя^[2], но всеки момент трябвало да се върне и тогава... тогава аз изтичал насам колкото можал по-бързо, да предупреди масса Поулридж. Ако открият прасета и гъски на борда...

— Би могло да си имате неприятности, а? — каза търговецът и нещо като усмивка пробяга по суровото му лице.

— Масса Хуф познава дамгите на всички свини от цялата област — каза стеснително чернокожият.

— Прав си, момчето ми — извика тогава търговецът, като скочи едновременно с двата крака от койката си. — По-добре ще е да не изчакваме много. Бетси... ей, Бетси... спиш ли?

— Не, какво има? — попита жена му.

— Я напълни на този юнак една бутилка с уиски... или я виж, край бурето сигурно има още няколко пълни... а после ти, Соломоне, бързай да изчезнеш на сушата, понеже мисля, че след четвърт час ще отплаваме. След това твоят полицай и масса Хуф могат колкото си щат да зяпат мястото, където сме били на котва.

— Това най-хубаво — каза доволно старият негър, комуто сякаш камък падна от сърцето, защото много добре знаеше какво ги очаква, ако претърсеха лодката и намереха някои неща, които можеха да попаднат на нея само чрез ръцете на негрите.

А старият Поулридж не губи повече време в празни приказки. С няколко крачки се озова на палубата, пъхна в уста двата си показалеца и веднага се разнесе остро и пронизително изсвирване, което проехтя надалеч. В същото време Соломон бързо и безшумно се върна на сушата.

[1] *Хузиър* (амер.) — подигравателно прозвище за жителите на Северните щати. От своя страна северняците го използват за хората от щата Индиана. — Б.пр. ↑

[2] *Ачафалайя* — ръкав от делтата на Мисисипи. — Б.нем.изд. ↑

ОТПЛАВАНЕТО

— Охо! — подвикна Бил, който седеше горе на дигата заедно с един приятел, отдалечени от лодката на около стотина крачки. — Какво е това? Не прозвуча ли като сигнала на Стария?

— Да не го е прихванало нещо, та да иска още днес да пусне старото корито надолу по реката? — обади се друг.

— Всичко можеш да очакваш от него — каза Бил, — но тогава... действително, ето и второ изсвирване! — прекъсна се той сам и бързо скочи на крака. — Момчета, сигурно се е случило нещо, нека се качим на борда!

Лодкарите не се колебаха дълго и едва бяха стъпили на палубата, когато Стария ги попита с обичайното си спокойствие:

— Всички ли сте тук?

— Струва ми се, да — обади се Бил.

— Къде е Джек?

— Тук, сър.

— Добре. Прибирай дъската!

— Ще тръгваме ли?

— Да, душичке.

— Но вече се мръква — обади се един от хората, — а в тази тъмна доба вероятно ще налетим на онези дънери долу.

— Бил, можеш ли да завържеш това въже на дървото, заседнало ей там по-навътре в реката — попита Стария. — Вземи кануто. Тук сигурно ще се справиш с течението. Но ще ми направиш голяма услуга, ако малко побързаш.

— Мога, разбира се, че мога! — отвърна Бил, комуто се стори достатъчно зловещ фактът, че Стария изобщо го моли за нещо. Само за миг сграбчи въжето, хвърли го в кануто, което Стария отвърза, и в следващата секунда загреба към посоченото му дърво, здраво заседнало в тинята малко по-нагоре и по-навътре в реката. Ала бяха необходими доста усилия, за да се придвижи срещу течението нестабилното кану. Но Бил беше здравеняк и сръчен гребец и след

кратко време се добра до един от клоните, по който не беше трудно да се покатери.

Щом се озова върху дънера, той обви около него донесеното въже и след като завърза другия му край за своето кану, с няколко удара на греблото отново се върна на борда. Целият екипаж се залови за въжето и затегли отвързаната от дървото на брега лодка нагоре срещу течението, докато изчезна всякаква опасност да налети на стърчащите по-долу дънери. После хората отново застанаха по местата си, а Бил се изтегли бързо с кануто по въжето до мястото, където бе завързано, развърза го и освободи лодката.

— Сега всички заедно!

Вдигнатите гребла едновременно се спуснаха във водата, кормилото заскърца, като принуди широкия нос енергично да се извие, и щом Бил се върна с прибраното въже и бързо се изкатери на борда, течението поде тежката лодка, отнесе я в открити води и тя се понесе пъргаво, незастрашена от никаква опасност.

В същото време Стария, който оглеждаше брега, забеляза как някакъв ездач препускаше по пътя покрай насипа в посока към плантацията. Не беше надзирателят, навярно полицаят. Подсвирквайки с уста и с подигравателна усмивка на тесните си устни, Стария бавно се извърна пак към реката.

Нощта вече се спусна наистина и от жилището на плантатора заблещукаха светлинки. Луната ги заливаше с лъчите си и ако не се приближаваха до брега и не паднеше мъгла, можеха да не спират през цялата нощ. Впрочем все още не биваше да оставят в бездействие дългите тежки гребла, тъй като течението сменяше посоката си точно към току-що напуснатия десен бряг, а на неколкостотин метра по-надолу от плантацията в реката се връзваше остър и нисък нос от брега. Минеха ли веднъж край него, нямаше вече от какво да се опасяват — очакваше ги открит и широк път по средата на могъщата Мисисипи.

Това беше много добре известно на хората, тъй като всички бяха плавали достатъчно дълго по реката и я познаваха почти навсякъде една и съща. Ето защо те с най-голяма готовност се заловиха за тежките гребла, докато кормчията се принуди да обърне носа на лодката почти към средата на реката.

Разбира се, Джек също като другите бързо последва заповедите на палубата и охотно изпълняваше задълженията си. Но докато другарите му оживено разговаряха по време на работата си, той не обелваше нито дума, а мълчаливо и тъжно гледаше към постройките, покрай които в тези минути се плъзгаше лодката им. Там той успя да различи градината, а тъмната група дървета бележеше мястото, където днес бяха били нещастницата с камшик. В този момент в някоя от онези малки схлупени къщици отсреща, които дори и сега се белееха в мрака със своите светли зидове, лежеше тя със сломено от позор и мъка сърце, една робиня, предоставена на произвола на тираните... Но робините могат да се купят от техните господари. Ами ако той самият продаваше малкото си имущество, щом се върнеше у дома си, ако превърнеше в пари всичко, което му принадлежеше, и после я освободеше? Тази внезапно породила се мисъл прониза сърцето му като с кинжал и тъй ненадейно изплувалата надежда го накара да потръпне силно. Ех, ако можеше да се появи пред нея и да я отведе като своя собственост... или не, да я изведе свободна в широкия свят и това нещастно дете за пръв път в живота си да има правото да бъде щастливо...

— Внимавай, Джек, внимавай! — извика му предупредително Стария откъм кормилото и го изтръгна от сладките му мечти. — Човече, съвсем забрави греблото. Едва когато отминем ей онзи нос, ще можете да си отпочинете на воля.

Джек здравата се изплаши и отново натисна греблото с всички сили така, че еластичното дърво се огъна под напора му. Стария обаче не гледаше вече към него, погледът му се взираше в някакъв светъл предмет, отделил се от тъмния бряг.

— Някакво кану или лодка се приближава към нас — каза Бил, показвайки на Стария с греблото напред, — ей там зад самия нос, капитане.

— Забелязах го вече, Бил — отвърна Поулридж. — Само ми се ще да знам какви ли са им намеренията. Да не би да идват насам?

В този момент откъм брега право към тях бързо се отправи малко тясно кану и Бил каза полугласно:

— Да бъда проклет, ако вътре не седи някаква самотна женска!

Вниманието на останалите също бе привлечено от малката лодка, но те не биваше да спират да гребат, понеже се намираха близо до

носа... още един хвърлей и щяха да го отминат. Междувременно кануто им бе пресякло пътя пред самия нос на лодката, но напразно се оглеждаха от другата страна да го зърнат. То не се появи там, а Стария не биваше да напуска кормилото, обърнато надясно, за да види какво е станало с кануто.

Ето че в следващия миг щастливо минаха покрай носа, като между него и десния им борд не останаха повече от петдесетина крачки. Там бе спрял някакъв ездач — на фона на по-светлото небе те можаха ясно да различат върху високия насип фигурите на коня и човека. Той им помаха с ръка и нещо извика, но не разбраха думите му.

— Какво каза тоя? — попита Бил и едва сега за пръв път остави греблото, като се извърна към Стария и избърса потта от челото и врата си.

— Не зная — изръмжа Поулридж, поклащайки глава, — пък и няма значение. Ако е искал да ни каже нещо, могъл е да го стори порано, докато все още бяхме на брега. Сега е твърде късно, след четвърт час ще сме по-близо до отвъдния бряг на реката, а това ще рече в щата Мисисипи. Ей там насреща е Мисисипи, нали, Бил?

— Разбира се — каза лодкарят, — и то поне още на трийсет-четирийсет мили далеч оттук. Но, по дяволите, какво стана с онова кану?

Стария почти бе забравил кануто, но в момента изви кормилото на другата страна, приближи се повече към лявата страна на лодката си и надзърна през борда.

— Мътните го взели! — промърмори той. — Ей го къде е — успоредно до самата лодка под първото гребло. Какъв ли вятър го носи насам и кой ли седи в него?

Той действително имаше право. Кануто бе спряло съвсем близо до тежката лодка, а в него се бе свила някаква светла фигура и не помръдваше, само се държеше здраво с ръка за извивката на носа на лодката.

— Хмм — обади се Бил, който също погледна натам, — в крайна сметка... е някой човек, който иска да се прехвърли на другия бряг или пък да се спусне надолу по реката и смята тъй да пътува по-удобно. Но да ме обесят, ако не прилича на жена.

Останалите също се приближиха до борда на лодката и Джек, застанал точно над кануто, се сепна като ударен от гръм. Фигурата в

малката лодка действително беше женска, но по светлия ѝ гръб, обърнат към него, имаше тъмни петна... боже мой! Ако онова момиче... Почти изгубил контрол над себе си, той скочи на носа на тежката лодка, откъдето можеше да достигне с ръка предната част на кануто, улови намиращото се в него късо въже и го завърза здраво за борда. Сега, когато нямаше вече опасност кануто да се отдалечи, той попита на висок глас:

— Кой е вътре? Искате ли да се качите при нас на борда?

Ето че момичето вдигна нагоре бледото си лице, осветено от лунните лъчи, и с умолителен, разтреперан глас прошепна:

— О, не ме издавайте. Избавете ме, избавете ме в името на Спасителя!

— Какво става тук? — каза в този миг Стария, който, оставил кормилото в ръцете на Бил, се бе приближил. Мисис Поулридж също бе чула жалния глас на момичето и се появи с тикнато назад боне и готварска лъжица в ръката, за да види с кого разговаряха.

— Господи! — промълви младежът, без да може да откъсне очи от бледото лице, вдигнато към него.

— Едно бяло момиче — възкликна смаяно мисис Поулридж, — и то съвсем само в кануто, в тази тъмна доба... Но, Джек, помогни ѝ да се качи на лодката! Седи си човекът, сякаш е изгубил способността си да се движи и не може да си каже името.

Джек погледна жената на капитана. Бяло момиче?... Та нима не беше бяла?... Нима и самият той не я бе взел за бяла?... А може би тъкмо тъй нещастницата можеше да бъде спасена. Удадеше ли ѝ се да събуди съчувствието на възрастната жена, може би все още нещата можеха да се оправят. Той бързо подаде ръка на момичето, то се хвана треперещо за нея, после той повдигна бедното създание да се изправи в кануто, а след това ѝ помогна да се прехвърли в голямата лодка.

— За бога, дете, я ми кажете какво ви е накарало посред нощ да се впуснете сама по реката? — попита достопочтената жена, като хвана непознатата под ръка и я поведе към вътрешното помещение. — Но, дете мое, та вие сте съвсем мокра от влажния нощен въздух — възкликна тя смаяно, изтривайки в престилката си ръката, с която бе уловила момичето — и можете да си навлечете някоя смъртоносна простуда... с тази нежна фигурка. Е да, ако някой от нас се скита нощем по водата, не е кой знае какво, но едно такова дете като вас!

Ама и аз бърборя ли, бърборя, а вие стоите на открито и треперите с цялото си тяло. Моля, поседнете и почакайте, първо ще ви сваря чашка горещ чай. Действува чудесно и скоро ще ви сгрее.

Младото момиче стоеше пред достопочтената възрастна жена и трепереше. Чувствуваше, че тук я смятат за нещо, което всъщност не е, и тръпнеше пред онзи миг, когато нейният истински произход неизбежно щеше да бъде разкрит, ала не смееше да обели нито дума за него, не беше в състояние да го стори. От страх езикът ѝ се бе слепил с небцето и тя се отпусна на подадения ѝ стол почти в безсъзнание. Отначало старият Поулридж се бе накарал да си влезе в своята малка каюта, обаче и неговото любопитство се бе разбудило и първо искаше да чуе какъв е случаят с младото момиче. Но понеже видя, че жена му се зае с него, и то не как да е, той направи кръгом на самия вход и отново се изкачи горе, за да провери дали застаналият на кормилото Бил държи правилния курс.

Междувременно екипажът се бе събрал на палубата и хората разговаряха за загадъчното появяване на младото момиче. Всички бяха забелязали, че дойде с кануто откъм брега. Но какво за бога е могло да го принуди да предприема това пътуване? Дали беше избягало от родителите си? И изобщо откъде ли идваше? Когато зададоха на Стария тези въпроси, той само поклати глава, но добави, че жена му щяла да оправи всичко и че те все още трябвало да останат известно време край греблата си, в случай че още веднъж се окажат необходими. Джек, който единствен в случая можеше да даде някакви сведения, седеше тих и неподвижен, подпрял глава на двете си длани, точно над входа на каютата. Какво трябваше да стори? Дали да разкрие всичко на мисис Поулридж, или да предостави това разкритие на съдбата? Дали Стария щеше да остави нещастницата на борда, ако разбереше, че е робиня? А не беше ли го предупредила днес жената в никакъв случай да не се забърква в такива неща, които биха могли да имат най-неприятни последици... и би ли се изложила сега тя самата на подобна опасност само заради някакво си момиче с негърска кръв в жилите?

Той се заслуша в шумовете под себе си — всичко беше спокойно. Можеше да долови как жената местеше съдовете, как звънтяха чашките и чинийките, но не се издумваше нито дума. Тази тишина и несигурност му се струваха по-мъчителни и от най-ужасната действителност и най-сетне той скочи на крака, за да изложи

пламналото си чело на студения нощен вятър. Изведнъж изплашено наостри слух. Над притихналата река ясно можеха да се доловят равномерните удари на гребла от някаква лодка, която ги следваше. Нима бяха преследвачи? Облада го смъртен страх, сякаш самият той бе извършил някакво престъпление, и веднага се втурна към задната част на плавателния съд, та оттам по-добре да наблюдава в каква посока се движи неизвестната лодка и по какъв курс ще продължи.

— Е, Джек — каза Бил, който все още се намираше до кормилото, — видя ли нашата гостенка? Коя е всъщност тя?

— Не знам — отвърна възбудено младият човек. — Накъде отиде лодката, която беше зад нас?

— Сигурно искат да пресекат реката. Поне така изглеждаше по шума на греблата. Но сега пък не се чува нищо, трябва да са престанали да гребат. Ха, ето ги пак!

До тях отново ясно долетя равномерното скърцане на греблата, които се триеха в дървените си ключове.

— Никак не бих се учудил — обади се Стария, — ако тези хора са по петите на госпожицата, дето е долу. Във всеки случай най-напред би трябвало да разберем как стоят нещата, за да знаем какво да им кажем, ако дойдат тук.

Стария се отправи към предната част на лодката, а Бил промърмори:

— Да знае какво да им каже ли? Сигурно е, че няма да има много за казване. Те веднага ще забележат отпред кануто и ще разберат, че имаме гости.

— Прав си, Бил — извика Джек, който изобщо не бе помислил за това. — Ще го потуля. За бога, не издавайте момичето. Тя е едно нещастно създание и трябва да я скрием.

— Охо! — засмя се Бил, когато Джек се втурна напред, за да изпълни плана си. — През целия ден Джек мълча като риба, а сега изведнъж целият е огън и плам. Е, аз няма да я издам. Тази работа не ме засяга — нека я решават онези долу!

Междувременно Джек се озова при завързаното за носа кану, взе неговото малко и леко гребло на борда, а после стъпи само върху едната страна на нестабилния плавателен съд. Водата веднага нахлу в него и кануто потъна до ръба си. По такъв начин то можеше да бъде

различно в сянката на голямата лодка само ако човек се намереше съвсем близо до него и знаеше къде да го търси.

В същото време Поулридж бе слязъл в своята малка каюта. Но макар и отначало да бе имал намерение да поразгледа по-отблизо гостенката си, скоро разбра, че това е невъзможно. Мисис Поулридж шеташе твърде усърдно около малката готварска печка, за да приготви на непознатата обещания чай, а тя пък седеше на малкото столче зад нея със сведена глава и ръце, скръстени в скута. Малката лампа, висяща в тясното помещение, осветяваше добре бледите, чудно миловидни черти на непознатата и този янки, който иначе нямаше особено нежен характер, все пак се почувствува твърде особено развълнуван от нейното страдалчески ангелско лице.

— Чуйте какво ще ви кажа, мис — каза той най-сетне и доста се изплаши, когато тя го погледна рязко и въпросително с големите си очи, — хич не ми се искаше да ви смуцавам, ама по реката шари някаква лодка и като я гледам как се движи, струва ми се, че май вашето кану търси. Възможно е тези хора да се качат на борда, да, дори е твърде вероятно. И на мен ми се иска да ви попитам направо дали ще имате нещо против, ако те научат, че се намирате тук. Ако сте съгласна, може би ще е възможно и да ги извикаме.

Момичето вдигна умолително ръце към него и с нежния си жаловит глас каза тихо само следните думи:

— Издадете ли ме, загубена съм.

— Хмм — изръмжа търговецът, поклащайки глава, — значи тъй стоят нещата... но как, за бога...

— Е, ама остави нещастното дете на мира де — каза жената, — нали и без това през нощта не би позволил на никаква чужда лодка да се доближи до борда, кой знае какви негодници се намират в нея, а, струва ми се, достатъчно си слушал, че все още тук-там по Мисисипи върлуват разбойнически банди... Ако искат да се качат, нека дойдат посред бял ден, а дотогава ние ще сме слезли доста по-надолу по реката. Нали виждаш как се страхува и измъчва това нещастно създание.

— Добре де — отвърна мъжът успокояващо, — не ми е в занаята да помагам в отвличането на млади момичета в среднощните часове, но щом това е твоето непоколебимо желание, нямам нищо против. Ще се погрижа тези типове да не стъпят на борда ни, любопитен съм само

да чуя каква ли измислица ще ни разкажат. Впрочем те се приближават, ако не се лъжа. Е, не се страхувайте толкоз — каза той на момичето далеч по-дружелюбно, отколкото преди, щом видя как непознатата изплашено потрепери. — Едно е сигурно, онзи, когото старият Поулридж не желае доброволно да предаде, не ще могат да го измъкнат дори и с помощта на лодка, цялата пълна с негри.

С тези думи той пъкна решително ръце в джобовете си и бавно се изкачи на палубата. Но едва щом напусна каютата, а тежките му стъпки все още трополяха по извитите палубни дъски над главите на жените, за голямо учудване на мисис Поулридж в помещението изникна Джек и застана пред нея някак нерешително. По това време никой от хората на екипажа не влизаше тук при тях, освен ако отиваха към койките си и трябваше да минат оттук или пък ако при силен дъжд искаха да се подслонят в предната част на лодката. Изненадана, жената се обърна към младежа и попита:

— Е, Джек, какво те носи насам? Онази лодка пристигна ли?

— Мисис Поулридж — рече Джек, който е големи усилия произнасяше всяка дума, трябва да ви кажа нещо важно. Изслушайте ме спокойно.

— Господи, боже мили, какво ти е, Джек? — попита жената, оглеждайки го смаяно над очилата си. — Какво е станало? Изглеждаш...

Тя се извърна към лампата, за да вдигне малко по-нагоре фитила ѝ, но щом приближи дясната си длан до светлината, забеляза с учудване, че цялата е в кръв.

— Ха! — прекъсна се тя самата смаяно, — ами това пък какво е? Аз ли кървя или... за бога, мило дете, да не би?...

Джек не я остави да довърши. Пристъпвайки крачка напред, той улови ръката ѝ и прошепна умоляващо:

— Изслушайте ме, мила жено, и помогнете на една нещастница, която е загубена без вас.

— Но, Джек... не те разбирам! — възкликна добрата жена, слисана до немай-къде. — Мъжът ми ѝ обеща вече своята закрила и бедното момиче...

— ... е робиня — каза Джек и мисис Поулридж за малко не извика. При тези думи погледът ѝ бързо се отправи към нещастното момиче, но когато се спря на бледия ѝ лик, тя припряно каза:

— Глупости говориш, човече, та тя е бяла като теб и мен...

— И въпреки това е робиня — простена Джек. — Но изслушайте първо всичко, а после съдете сама!

И с припрени, ала ясни и прости думи той разказа на жената, сключила изплашено и изумено ръце, всички събития от днешния ден, на които бе станал свидетел и които вероятно бяха подтикнали момичето към това отчаяно бягство.

ПРЕСЛЕДВАЧИТЕ

Междувременно чуждата лодка бе описала широка дъга по водата около тежкия плавателен съд, очевидно претърсвайки реката. В този момент тя се връщаше и държеше курс право към тях. От борда можеха вече ясно да се различат блестящите на лунната светлина гребла, когато ги изваждаха от водата, скоро малката стройна лодка се озова толкова близо до тях, че бяха в състояние да преброят седящите в нея хора. Вътре имаше четирима души на греблата и един на кормилото. Първите бяха чернокожи, а кормчията бял.

— Хей, лодката! — подвикна груб глас към екипажа на търговската лодка.

— Хей, лодката! — повтори почти механично старият Поулридж, застанал до Бил край кормилото.

— Видяхте ли едно кану, което мина покрай вас ей горе при онзи нос?

— Този глас ми се струва познат — измърмори Стария под носа си, а после извика високо: — Какво кану?

— Какво кану ли? — повтори ядосано гласът от лодката. — По дяволите, ами кану с едно момиче в него!

— Аха, не сме го виждали — рече Стария спокойно.

— Не сте ли? Сигурно сте го видели — извика отново гласът. — Не може да е преминало на повече от двайсетина крачки от вас.

— Възможно — отвърна Стария, — обаче си имаме по-важна работа от тая да гледаме какво плава из реката около нас.

— Проклет да бъда — изръмжа Бил, — ако не е онзи кривоок мерзавец от горката плантация, който тази вечер пораздвижи допълнително негрите си.

— Точно той е, негодникът. — Стария кимна кисело като на себе си. — Но тъкмо той ми е добре дошъл. Първо ни провали търговията на сушата, а пък сега иска да командува и тук по реката! Ама пък каква ли работа може да си има той с бялото момиче?

Междувременно лодката съвсем се приближи до кърмата на тежкия плавателен съд, предоставен само на течението.

— Мистър Поулридж — каза в този момент белият, който седеше до кормилото, — трябва да поговоря с вас. Я ни хвърлете едно въже, че да се кача на борда!

— Съжалявам — каза търговецът невъзмутимо, — за тази вечер не приемам повече посетители. Ако искате нещо от мен, бъдете тъй добър и елате отново през деня.

— Глупости — извика другият ядосано, — до това време ще изминете двайсет мили надолу по реката.

— С божия помощ, да — отвърна търговецът, — обаче посред нощ никой не обича да пуска на борда си непознати хора.

— Но аз не съм непознат — извика отново човекът. — Казвам се Хуф, аз съм надзирателят на плантацията, при която до тази вечер стоеше завързана и вашата лодка.

— Тъй ли? — рече сухо североамериканецът. — Тогава ми е много приятно все пак, че мога да ви кажа сбогом, понеже за мой срам тази вечер пропуснах да го сторя.

Надзирателят прехапа гневно устни. Неговите хора бяха прибрали греблата и лодката им бавно се носеше по течението зад съда на търговеца.

— Мистър Поулридж — продума надзирателят със сериозен глас, — страхувам се, че играете опасна игра. На борда ви има избягала робиня и искате да я укриете. Знаете ли, че според нашите закони това се наказва със строг тъмничен затвор?

— Избягала робиня? — повтори търговецът малко смутен. — Човече, говориш глупости... върви си у дома, легни си в кревата и не ми излизай с подобни дрънканици. Нямам чужди хора на борда си и не съм длъжен да ти давам повече никакви обяснения.

— Ще видим! — подвикна надзирателят, у когото надделя гневът. — Длъжен сте да ме пуснете на борда, за да се убедя със собствените си очи. Нямате право да ми отказвате.

— Нямам право ли? Оо! — изсмя се североамериканецът. — В такъв случай екипажът на всяка появила се посред нощ лодка би могъл да иска да се качи на борда ми, за да търси избягали негри. По Мисисипи не е чак толкоз безопасно, за да рискува човек подобно нещо, а за това, че съм бил „длъжен“, и дума не може да става.

Надзирателят замълча. Внезапно той подвижна на хората си отново да вземат греблата. С няколко удара лодката му се озова отстрани на търговската лодка и надзирателят се изправи, за да се улови с ръка за борда ѝ.

— Том, я ми подай отдолу карабината — извика в този момент Стария с гръмовен глас. — Първият, който без моето разрешение покаже главата си на борда ми, може да бъде сигурен, че ще ѝ направя дупка, тъй че лунната светлина свободно да минава през нея. По дяволите, иска ми се да разбера кой е господарят на старата „Сузи“, ти или аз!

След няколко секунди един от хората му притича с карабината и мистър Хуф не посмя да се възпротиви на забраната. Иначе Стария щеше да изпълни заплахата си и никакъв съд по целия свят не би го обявил за виновен. С едно богохулно проклятие надзирателят отблъсна лодката си и хората му заработиха с греблата. Обаче един от негрите закачи полупотопеното кану, а това веднага привлече вниманието на надзирателя.

— В името на сатаната, тя е на борда! — изкрещя той и нададе тържествуващ вик. — Сега ще видим дали имате право да спирате тук с вашите североамерикански аболиционистически лодки и да крадете негри от плантацияте. Все още ли отказваш да ни предадеш робинята?

— Кой краде негри бе, лъжлив мерзавецо! — извика сега Стария, който почувствува вече, че ръцете започват да го сърбят. — Мога да те посъветвам само едно — гледай по-скоро да изчезнеш или ще направя нещо, за което в крайна сметка бих могъл и да съжалявам.

Старият Поулридж заплашително вдигна карабината и надзирателят, по природа страхлив, щом срещнеше нейде съпротива или пък ако численото превъзходство не беше на негова страна, извъртя бързо носа на лодката. Греблата отново заработиха и скоро малкият плавателен съд се озова извън обсега на огнестрелното оръжие от борда на тежката търговска лодка или ковчега, както нерядко наричаха тези съдове. Но думата „робиня“ не излизаше от главата на Стария. Дали това беше само някаква хитрост от страна на надзирателя, за да си намери предлог да се качи на борда и да претърси всичко за избягалото бяло момиче, или... действително имаше роби, които бяха почти тъй бели, а често и по-бели от самите си господари,

но в жилите им течеше негърска кръв. Тези съмнения му бяха неприятни и той трябваше час по-скоро да им сложи край.

— Бил — каза той, обръщайки се към кормчията, — не изпускай из очи лодката и ме извикай, ако се приближи отново. Онзи негодник в никакъв случай не бива да се качва посред нощ на борда ми, па ако ще би да имам тук и десет негри, собственост на неговия робовладелец. Ако иска нещо от нас, нека дойде утре или пък... да ни пише.

С тези думи той напусна палубата, взимайки със себе си своята карабина.

— Хей, Джек! — каза той учудено, щом влезе в каютата си и видя там младия лодкар да стои до непознатата и да държи ръката ѝ. — Знаеш ли какво каза онзи негодяй, мистър Хуф, който беше отвън близо до нас в лодката си?

— Истината ти е казал, мъжо — прошепна жена му.

— Мътните го взели! — възкликна Стария изплашено, а момичето, потръпвайки, скри лице в дланите си. Но Джек не беше стоял бездеен и уповавайки се на добросърдечността на възрастната жена, бе спечелил поне нея на своя страна. Какво го интересуваха законите на робовладелците — тук пред очите му седеше едно нещастно, пребито същество, една от онези хиляди жертви, които ежегодно загиват под бича на палачите си. Тази нещастница се бе доверила на неговата закрила и той самият бе твърдо решен да жертвува и живота си за нея. Но от страна на търговеца цялата тази работа бе посрещната много по-безразлично, защото бе идвал вече доста често в Луизиана и изобщо в робовладелческите щати и знаеше твърде добре на каква опасност се излага. На него и през ум не му минаваше да рискува собствеността и свободата си, за да подпомогне някаква избягала робиня в бягството ѝ. Ето защо той спокойно остави карабината си на мястото ѝ, хвърли дълъг и изпитателен поглед към сгушилото се отчаяно момиче и като се канеше да излезе от каютата, каза:

— Е, в такъв случай не се нуждая повече от карабината... трябваше да знам всичко това отпреди.

— Какво ще правиш, човече? — извика жена му, хващайки го бързо за ръката.

— Какво ще правя ли? — повтори североамериканецът, поглеждайки я учудено. — Ами ще извикам лодката и ще предам

момичето на онези хора. Да не мислиш, че много ми се иска още в първия град стоките ми да бъдат продадени на търг от шерифа, а аз самият да се запозная със затворите на Луизиана? Да не съм луд?

— Но, човече, я само погледни момичето — замоли се жена му, чието сърце потръпна от болка при мисълта, че бедното момиче отново ще попадне в ръцете на мъчителите си. — Погледни — каза тя и отстрани ръцете на нещастницата от нейното бледо, измокрено от сълзи лице, — виж това дете, бяло като цветовете на черешата, миловидното ѝ личице. Приличат си със сестра ми Луси като две капки вода. А виж и тук — продължи тя и със силните си ръце изправи момичето на крака така, че мъжът ѝ да може да забележи гърба ѝ, нашарен с кървави ивици, — виж и това: ето тъй са измъчвали и били с камшик нещастното дете заради някакво си жалко куче, изядено от алигатор. Нима това са хора?

— Хмм — измънка търговецът, — наистина лошо... много лошо и съм напълно убеден, че подобно нещо е могъл да извърши само онзи мерзавец, дето обикаля навън с оная лодка, обаче законите са на негова страна и това е, а срещу ръжен се не рита. Ако момичето беше в моята ферма в Индиана, можеше да се обсъди въпросът и вероятно щяхме да намерим начини и средства да я прехвърлим на север, в Канада. Обаче тук, където се намирам въз властта на техните закони почти с цялото си имущество, не съм в състояние да направя абсолютно нищо, дори и да имам такова желание. Онзи тип трябва само да плава с лодката си подир мен до утре, щом се зазори, да спре още при първото градче и да направи донесение в полицията срещу нас. След това шерифът и полицаят на часа ще довтасат на борда ни, а ти ме познаваш достатъчно добре, за да знаеш, че няма да се изложи на подобна опасност.

— И наистина ли ще им предадеш това дете? — попита жената.

— Ако още отначало знаех как стоят нещата, изобщо нямаше да я пусна да се качи на борда. Но все още не е късно. Надзирателят ще се зарадва, ако получи обратно собствеността си, а ние спокойно ще продължим плаването си. И бездруго не мога да освободя всички роби, а хич не ми се ще да се залавям с това момиче и да залагам на карта имуществото и живота си. Не говори повече, нали знаеш, че е безсмислено.

— Тогава поне ѝ разреши да вземе лодката си и да слезе нейде на брега! — помоли се жената.

— Но по този начин няма да се отървем от тези негодници — измърмори мъжът. — Или ще забележат светлата ѝ рокля в кануто, така че тя няма да успее да им се изплъзне, или пък ще продължат да гребат подир нас и ще ми създадат кой знае какви усложнения в най-близкото селище.

— Предайте ме — обади се внезапно момичето с тих, но решителен глас, — чувствавам, че нямам право да ви излагам на подобна опасност, а... и без това съм загубена. Дори и да избягам в гората, каква полза от това — бих загинала в тази пустош. Ако пък отида в някое населено място, навсякъде важат тези страшни закони, според които съм прокълната. Предайте ме. Не ми остава друг избор, освен да умра.

— А може би все пак има друг избор — обади се един спокоен и сериозен глас и когато всички се обърнаха учудено натам, откъдето идваше, Джек пристъпи напред от тъмния ъгъл на помещението, в който се бе оттеглил при влизането на търговеца. — Ще предоставиш ли съдбата си в мои ръце, момиче?

— В твои ръце ли, Джек? — каза Поулридж. — Момко, какви ги приказваш? Лодката е отговорна за действията на своите хора и дали аз ще я скрия тук, или ще я крие някой друг от екипажа, е все едно.

— Знам — отвърна спокойно лодкарят. — Знам също така, че дори и да искате, пак не бихте могли да я спасите, но първоначалният страх за участието на нещастното дете така ми обърка главата, че даже и не помислих за това. Тази нещастница няма да може да избяга с кануто, ако е самичка. Колкото и добре да умее да върти греблото, ръцете ѝ са като схванати от изтезанията и скоро ще се измори. Поразмислих и реших... да я придружа.

— Глупости — изръмжа североамериканецът, — да не си мислиш, че с кануто ще се изплъзнеш от лодката, дето четири гребла я карат? След половин час ще те догонят и после? Върви, че се оправяй с тукашните робовладелци! И без това са побеснели от нашата дейност в Севера срещу робството и паднеш ли в ръцете на някоя банда, ще те обесят на най-близкото дърво напук на всички съдилища и шерифи по целия свят.

— Ако ме заловят жив, да — изсмя се ядно младият лодкар. — Кои са чак толкова ония в лодката? Онзи бял мерзавец с четирима чернокожи!

— Предостатъчни са, момчето ми — каза Стария. — Надзирателят едва ли е избрал за гребци хора, на които да не може твърдо да се уповава. Ами накъде ще се отправиш? Отдясно е Луизиана, а отляво — Мисисипи. И единият щат е робовладелчески, и другият. И в единия, и в другия се съблюдават законите им с еднаква педантичност и строгост. А добереш ли се щастливо до някой свободен щат, дори и там няма да си в безопасност, защото нашите свободни щати също връщат обратно избягалите негри.

— Всичко това ми е известно — каза спокойно Джек, — обмислих тези обстоятелства и планът ми е готов. Вас няма да ви сполети никакво наказание, след като момичето напусне лодката ви. Никой не е в състояние да докаже, че е била на борда, а само за да си спестите някакво неудобство, няма да предоставите тази нещастница на ужасната ѝ участ, нали? Но дори и да искате да постъпите тъй — продължи разпалено младежът, обзет от неукротима пламенност, — даже и да не ми дадете съгласието си, кълна ви се, че напук на вас и на всички ще отведе момичето оттук или... ще загина заедно с нея. Тогава вие ще бъдете виновен за смъртта ми, помислете си само как ще се мернете пред очите на баща ми, вашия приятел от младежките години.

— Виж го ти само каква уста е отворил този младок — рече Стария, поглеждайки смаяно своя лодкар, — а пък през целия ден не обели дума... искаш да дезертираш от лодката ми, така ли?

— Вие не се нуждаете повече от мен — каза Джек, комуто при този въпрос сякаш тежък камък падна от сърцето. Той разбра, че Поулридж беше съгласен. — На това място реката е широка и дълбока, опасностите са зад гърба ни. Дайте ми каквото съм спечелил при вас... не искам нищо повече... и ме оставете сам да се погрижа за останалото.

— А какво ще каже момичето? — попита Стария, хвърляйки към нея изпитателен поглед.

Затаила дъх от напрежение, нещастницата внимателно бе слушала думите, обещаващи ѝ нова надежда, колкото и слаба да бе тя. Та нали на нея ѝ бяха известни всички очакващи ги по пътя им опасности много по-добре, отколкото на младия момък, чието

благородно сърце и младежка смелост дръзваха да се изправят срещу тях.

— Ще ми повериш ли съдбата си — каза Джек, като се приближи до нея и ѝ подаде ръка. — Ще ме последваш ли, момиче, и вярваш ли, че ще бъда почтен към тебе и ще ти бъда предан?

При тези думи гъста руменина обагри преbledнялото лице на девицата. Тя се надигна трепереца, сложи длан в ръката на младежа и със силен, дълбоко развълнуван глас каза:

— Ще ви следвам, както бих следвала своя роден брат и нека бог ви възнагради за всичко, което правите за едно бедно, изоставено създание!

— Тогава с божия помощ на път! — възкликна ликуващо Джек. — А ако горе на небето наистина има бог, той сигурно ще ни закриля, непременно ще ни избави от гибел. Да тръгваме, нощта е дълга, а на сърцето ми е тъй весело и леко, че ми се иска да закрепця от щастие.

— Би било съвсем уместно — обади се Стария безучастно. — Поне мистър Хуф незабавно ще се осведоми какво желаем. Но както и да е, щом си решил тъй сляпо и безразсъдно да вървиш право към гибелта си, то аз нямам нито правото, нито властта да те спра. Ние сме свободни хора и всеки от нас може да постъпва както си иска. Вярно, че ако се измъкнеш оттук незабелязано, онези ще ми създадат неприятности, обаче едва ли има защо да се страхувам — тяхната лодка сигурно няма да се отдалечи дотолкова, та да успее да им се изплъзне едно кану. Въпреки това ще направя всичко, което е по силите ми, за да ти помогна да избягаш, пък макар и да е само за да видя как мистър Хуф си отива с провесен нос. А сега се подготви. Междувременно ще се изкача на палубата, за да видя какво става горе. Не е необходимо да прибързваш, почти цялата нощ е все още пред теб.

Поулридж му обърна гръб и се накани да излезе от каютата, но неговата жена му препречи пътя и го улови за ръката. По страните ѝ се стичаха едри сълзи.

— Добре, добре, старо — каза той, като бавно, но дружелюбно я избута настрана, — знам, че върша една глупава щуротия. Но щом онази луда глава не отстъпва, нека си тегли последствията. Ако по негова вина понеса някакви загуби, тогава у дома баща му ще трябва да ме обезщети — бъди сигурна.

После той излезе от каютата и в първия момент Джек остана да стои в нерешителност, без да знае откъде да започне.

Но мисис Поулридж, която бе образец на практична жена, го побутна към изхода и припряно каза:

— А сега да те няма, Джек! Оправи кануто и се пригответи да тръгнеш веднага щом мъжът ми реши, че е настъпил подходящият момент. Аз в това време ще превържа това нещастно създание и ще му облека нещо да го пази от студения нощен въздух. Ще ви опаковам и провизии, в случай че ви потрябват из пътя. И нека бог ми прости, ако с това върша грях и престъпвам законите. Но пък не е възможно бог да е създал подобни закони, под чиято закрила зли хора изтезават други живи създания на същия тези бог. И затова, като им помагаш, не може да вършиш грях... А ти, дете мое, горе главата — обърна се тя към момичето, щом младежът напусна малката каюта, — Джек има храбро и честно сърце като всички хора от обширните равнини. Не е от онази грубиянска и негодническа лодкарска паплач, а е син на свестни родители и ние всички сме го обикнали. Просто е човек на място, сърцат е и ако из всичките щати има някой човек, който може да доведе започнатото докрай, това е той.

Още докато говореше, тя разголи раменете на момичето и щом видя ужасните белези, оставени от бича на палача по нежната кожа, по страните ѝ отново започнаха да се стичат сълзи. Но с лека и пъргава ръка тя почисти раните, постави им чисти превръзки, после се погрижи и за дрехи, та да не простине израненото тяло на нещастното създание.

При това не преставаше да клати глава и да се чуди, че едно толкова бяло момиче е причислявано към негрите и че може да бъде изтезавано по такъв начин. Междувременно Джек не бездействуваше, а доколкото бе възможно по-безшумно, с помощта на един от своите другари, повдигна първо от едната страна полупотопеното кану, за да го изпразни наполовина от водата, а после изчерпи остатъка с един съд. Разбира се, че всичко това нямаше как да стане без никакъв шум, обаче лодката, която в момента се намираще пред тях, беше на твърде голямо разстояние, за да могат да забележат какво се вършеше тук. Скоро малкият плавателен съд отново лежеше върху водата сигурно и леко.

В този момент тежката товарна лодка се приближаваше към един от често срещаните острови по Мисисипи и понеже при високото ниво на водата беше без значение от коя страна ще минат, старият Поулридж реши да избере страната, на която островът хвърляше сянка. Луната се бе спуснала вече доста ниско и под закрилата на дърветата в крайна сметка не беше невъзможно кануто да се измъкне щастливо. Междувременно той запозна хората си с бягството, планирано от техния другар, и Бил се закле, че нищо на света не би му направило по-голямо удоволствие от това да тръгне заедно с него. Ала кануто беше твърде малко за тази цел, а и Стария го попита дали смята, че той самичък би могъл да води тежката лодка надолу по реката.

— Достатъчно е — изръмжа той, — че разрешавам на тази луда глава да тръгне, а вие останалите можете само да паднете на колене и да благодарите на бога, че не е необходимо да участвувате в тази щуротия. Хич няма да се учудя, ако след няколко дни прочетем в Ню Орлиънс, че са заловили някакъв аболиционист заедно с една избягала негърка и са ги обесили за назидание на останалите. А сега изчезвай, Джек, или поне си стой при лодката и се погрижи пътничката ти да бъде готова. А вие, останалите, да си държите устата затворена. Никой от вас не е виждал нищо!

— Би трябвало да ни мислиш за ужасни тъпаци, за да ни напомняш подобно нещо! — измърмори Бил. — Желая ти успех, стари приятелю, дръж се храбро! Един срещу петима не е чак толкова страшно, а и ти си тъкмо човекът, който може да им даде да се разберат.

Джек подаде поред ръка на всички свои другари и всеки от тях му каза по няколко добри думи, макар и понякога примесени с ужасна ругатня. Цялата тази история допаднаше твърде много на техните характери, свикнали на волен, изпълнен с приключения живот, тъй че той можеше да бъде напълно сигурен в искрените им симпатии към него.

Междувременно Стария се завърна в каютата и не успя да потисне едно възклицание на удивление, когато жена му приближи до него вече преоблеченото момиче. Той едва успя да разпознае избягалата робиня в една от тъмните рокли на жена си и с американско боне на главата, което засенчваше лицето ѝ, макар и да не го скриваше напълно.

— Дете мое — каза той съвсем смаян, — сигурен съм, че онзи, който те види в тези одежди и все пак заподозре, че в жилите ти тече негърска кръв, не ще да е обикновен човек и ще има по-остър поглед от стария Поулридж. Ако момчето успее да те изведе от тази околност, после наистина всичко би могло да мине съвсем добре. А къде е Джек? Ама че дявол момче, ако бях на неговите години, кой знае как щях да постъпя и аз самият. Ама такива хлапета, голи като пушка, с имущество, което може да се побере само в джоба на жилетката им, са винаги като сух барут — избухват при най-малката искра... Е. момчето ми, ето ти твоята дама — обърна се той към току-що влезлия Джек, — тя е едно по-младо копие на мисис Бетси Поулридж, а сега хайде, дим да те няма! Ей там пред нас е островът. Взе ли си одеялото?

— Всичко е наред, сър!

— Тъй... а ето ти и парите, дето си спечелил при мен... има няколко долара повече, понеже съм ги изчислил до края на месеца. Ако те обесят, ще си ги взема от твоя старец... добре де... карабината ти в ред ли е?

— Напълно, имам и достатъчно куршуми, а също и парче олово, за да си отлея нови, ако тези не ми стигнат.

— А как е барутницата?

— Пълна.

— Е, тогава бог да те закриля, дръж се храбро и сбогом... трябва да се кача на палубата.

Той здравата стисна ръката на младежа и се наклони да излезе от каютата, но внезапно се спря, размисли нещо за секунда-две, обърна се и подаде ръка и на момичето. Та тя бе само една презряна негърка и на него не му беше тъй лесно да превъзмогне предразсъдъка, пуснал корени даже и в сърцата на североамериканците. Но тя изглеждаше досущ като бяла жена, а той се сети и за разкъравения гръб на нещастното създание, тъй че пое ръката на момичето и сърдечно я разтърси.

— Сбогом — каза ѝ той. — Не знам дали постъпваш правилно. Самият аз върша една глупава щуротия, ама нека изчакаме да видим как ще завърши всичко това.

След тези думи той се изкачи бавно на палубата, без повече да се обърне.

В КАНУТО

В това време Бил, предоставил кормилото на друг от екипажа, бе застанал на носа на лодката и се оглеждаше внимателно наоколо. Вярно, че луната се бе спуснала вече твърде ниско, но все още беше достатъчно светло, за да се вижда надалеч. Стария размисляше дали нямаше да е най-добре, ако Джек и момичето изчакаха луната да залезе. Но тогава пък щяха да се изложат на друга опасност — преследвачите щяха да се приближат съвсем до лодката на Поулридж и щом забележеха бягството, неминуемо щяха да ги догонят за съвсем кратко време. А сега те се държаха на известно разстояние от тях и дори и да останеха да гребат зад тежката лодка, щом отминеха острова, бегълците все пак щяха да имат някаква надежда да им се изплъзнат. Поне можеха да спечелят такава преднина, която да им позволи да достигнат брега на щата Мисисипи. В гората Джек се чувствуваше като у дома си, а освен това там надзирателят трябваше първо да вземе от тамошния шериф пълномощно, „урънт“, заповед за задържане, за да може да преследва избягалата робиня с помощта на съдебните власти и за да му бъде предадена от тях.

От вниманието на Бил не убягна това, че лодката на надзирателя спря при горния нос на острова, за да ги изчака и да види кой от двата фарватера щяха да изберат — десния или левия. Вярно, че островът не беше голям, обаче бе гъсто обрасъл с висок памуков храсталак и върби и надзирателят не биваше да допуска островът да скрие от погледа му преследваната лодка. Впрочем, дебнейки плячката си с омраза и злоба в сърцето, мистър Хуф разбираше много добре, че това място е идеално за бягство. Въпреки цялата предпазливост на Джек, той бе дочул шума от изгребването на водата от кануто и знаеше какво може да означава това. Белите нямаха намерение да изчакват деня, а за да се отърват от всяка отговорност, вероятно тук под прикритието на сянката на острова щяха да изпратят момичето на неговия бряг, откъдето тя покъсно можеше безпрепятствено да продължи бягството си, щом неговата лодка вече отминеше. Трябваше непременно да им попречи,

ето защо той спря спокойно лодката си в сянката на едно повалено от реката дърво. Искаше оттук нататък да застане между острова и търговската лодка. А отминеха ли острова, в откритата река едва ли имаше основание да се страхува, че кануто би могло незабелязано да му се изплъзне.

Само че на борда на лодката на Поулридж бяха разгадали намеренията му и Джек бе съобразил плана си с тях. Мистър Хуф не се бе сетил, че бегълците изобщо нямаше да рискуват да спират на остров, защото ако бъдеха открити, нямаше да успеят да се изплъзнат оттам от преследвачите си. Островът се намираше почти в средата на реката, но все пак малко по-близо до щата Мисисипи, тъй че разстоянието до другия бряг не беше чак толкова голямо. Кануто бе строено великолепно и се движеше съвсем леко. Дори и да започнеха да ги преследват, с две гребла те можеха доста дълго да запазят преднината си. Ето защо момичето трябваше да седне отпред в кануто с лице към носа, та в най-лошия случай да използва и своето гребло.

Джек пък, взел от Стария един падел^[1], се държеше за носа на голямата лодка и само чакаше знака, който Поулридж щеше да му даде.

Стария не изпускаше из очи мястото, където знаеха, че се намират преследвачите. В момента, когато тежката лодка бавно преминаваше на около стотина крачки покрай тях, той прошепна: — Хайде! — на чакащия нетърпеливо под него Джек. — Внимавай само нашата лодка винаги да бъде точно между теб и острова и доколкото е възможно, избягвай всякакъв шум.

Предупреждението му бе излишно. Джек сам знаеше много добре какво трябва да прави и с пушка в едната ръка и гребло в другата зае мястото си в кануто. Жената отвърза тънкото въже, хвърли го в малката лодка и след едно тихо прошепнато „сбогом“ острият нос на кануто се извъртя, поемайки през реката. Младият лодкар потапяше във водата късото и леко гребло свършено безшумно и само от време на време обръщаше глава през дясното си рамо, за да види дали остава на една и съща линия с лодката на Поулридж. И двамата мълчаха. Преди всичко трябваше да отклонят преследвачите от своите дири, а после бог все щеше да им помогне.

Всичко потръгна превъзходно. Доколкото бе възможно, Хуф държеше лодката си между острова и търговската лодка, а така можеше добре да оглежда цялата река с изключение само на мястото,

оставащо зад нея. Обаче в близост до острова последното прииждане на реката бе надовлякло цели дървета и много клонаци и за да не се закачи в тях някое от дългите гребла или пък даже да заседне и самата лодка, Хуф се видя принуден да я отдалечи от острова. Но така лодката на Поулридж спечели известна преднина и изведнъж един от помощниците на надзирателя, който отдавна бе настоявал да не изостават толкова много от лодката на търговеца, а да се придържат близо до нея, откри бягащото кану, отдалечило се вече на доста голямо разстояние.

Няколко кратки думи бяха достатъчни, за да обърне внимание на седящия до кормилото надзирател върху кануто, и Хуф веднага извъртя носа на лодката си, за да започне преследването, като изкрещя:

— Натиснете греблата, момчета!

Разбира се, Стария веднага забеляза това раздвижване и предположи каква ще е причината, ала не биваше да дава на кануто никакъв знак, че е открито, за да не си навлече по-късно неприятни последици. Затова пък можеше да завърже разговор с другата лодка, в което нямаше нищо престъпно.

— Ало, сър! — извика той към тях, и то с глас, далеч по-силен, отколкото бе необходимо да се подвигне на някоя лодка, намираща се дори на двойно по-голямо разстояние. — Накъде сега пък се разбързахте толкоз? Струва ми се, че желаехте да ни придружавате.

— Гадина! — промърмори през здраво стиснатите си зъби надзирателят, но после се изсмя ехидно като на себе си. — Но и това няма да ти помогне, негоднико, момичето ще ми падне в ръцете, преди още да успее да се доближи до брега. Давайте, момчета, давайте, натискайте здраво греблата, а аз ще наградя всеки един от вас с по пет долара от собствения си джоб, ако я видя тук, на лодката.

Хората му не се нуждаеха от втора подкана. Заловиха се с греблата с всички сили и леката, великолепно строена лодка се понесе напред, разлепвайки водата. Но Джек бе дочул силния глас на Поулридж и макар че все още не можеше да забележи какво се разиграва в сянката на острова, не му бе трудно да отгатне причината.

— А сега, дете, вземи и ти греблото — подвижна той на момичето, притаило се безмълвно в лодката. — И ако си в състояние да си движиш ръцете, помагай ми колкото можеш, за да избягаме от онези мерзавци. Не се страхувай, мила — продължи той е повишено

настроение, — дори и наистина да ни настигнат, това не означава все още, че ще им паднем в ръцете. Веднъж съм тръгнал с теб и или ще те спася, или ако е неизбежно... ще загинем заедно. Но в едно можеш да бъдеш сигурна — няма да те оставя в ръцете на онзи тип.

Момичето не продума. Макар да я боляха ръцете, тя се подчини на нареждането му и взе греблото, а че умееше да си служи с него, вече бе доказала. Кануто с лекота полетя по водата и те започнаха да се приближават все повече към тъмната ивица гора, проточила се по речния бряг, който съвсем не бе вече толкоз далеч.

Другата лодка обаче бързо ги приближаваше и когато Джек извърна глава, измърмори тихо едно проклятие и не можа да не признае пред себе си, че стълкновението с неприятеля, преди да стигнат сушата, е почти неизбежно. Но карабината му беше до него и той бе твърдо решен да я използва в краен случай. Само че изстреляше ли я веднъж, изобщо нямаше да бъде в състояние да я зареди отново в люлеещото се кану, а после? Беше забелязал, че кануто пори водата много по-бързо, когато го насочваше повече по течението, а не право към брега. Но по този начин те увеличаваха разстоянието до сушата, а от това преследвачите им можеха само да спечелят. Ето защо не му оставаше нищо друго, освен да държи курс право към най-близката част от брега, разбира се, доколкото бе възможно. Той не знаеше какви преимущества щеше да му предложи близостта на сушата, но бе твърдо решен да ги използва по най-добрия начин.

Междувременно момичето гребеше тихо и мълчаливо. Само веднъж обърна глава — когато за пръв път до тях долетя шумът от греблата на преследвачите, после продължи търпеливо да гребе. Зад нея се намираще смъртта, а пред нея животът и нещастното младо същество се вкопчи в тази мисъл с всяка фибра на своето тяло. Джек също гребеше с всичка сила и колкото по-ясно виждаше, че преследвачите ги догонват, толкова по-силно и яростно стискаше зъби. Не изпитваше никакъв страх, вече твърде често бе рискувал живота си и за далеч по-маловажни неща, но се ядосваше, че бе принуден да бяга от подлия и страхлив надзирател.

— Мерзавец такъв — мърмореше той под носа си, — да имах само под краката си лодка като твоята, в която да мога да се изправя, без да се опасявам, че в следващия миг ще се обърна, както би станало

с тази черупка, щях да те науча аз как се бичуват до кръв беззащитни момичета!

Той продължаваше да гребе неспирно. По челото му избиха едри капки пот, но въпреки всичко ударите от греблата на преследвачите долитаха до тях все по-силно и по-отчетливо. А при това имаше чувството, че сушата, сторила му се отначало тъй близка, изобщо не искаше да се приближава повече. Все още между тях и брега се намираше обширна водна площ, а преследващата ги лодка беше вече на един изстрел разстояние. Но той не каза нищо. Какво ли щяха да им помогнат приказките сега, когато трябваше да действуват и когато следващият четвърт час щеше да реши каква ще бъде участта им — зла или добра. Неприятелската лодка се приближаваше все повече, докато ръцете на момичето, отпаднали от възпалението, отслабваха, преследвачите все по-бодро движеха греблата, защото все по-ясно виждаха, че преднината на кануто се топи. От една страна, ги очакваше примамлива богата награда, от друга пък, ги заплашваше камшикът. Никак не беше чудно, че правеха всичко възможно, за да спечелят обявеното възнаграждение.

Изминаха още десет минути. Неприятелската лодка едва ли бе отдалечена на повече от стотина крачки от тях и до ушите им вече долиташе шумният смях на надзирателя, който ликуваше — ловът му завършваше успешно! Обзет от ярост, Джек скърцаше със зъби, изведнъж у него назря едно безумно решение.

— И все пак няма да те заловят, Сали! — прошепна той на момичето. — Дори и да не успеем да избягаме заедно, поне ще им разваля удоволствието на онези гадове.

— Всичко е напразно — простена момичето, отпусвайки греблото. — Благодаря ви за всички добрини, които ми сторихте, и ако ми бяха останали сълзи, щях да се разплача, защото заради мен си навлякохте такава беда! Но всичко свърши — след броени минути ще бъдем в ръцете им.

— Но все още не сме — каза Джек и загреба с удвоена сила. — Дявол да го вземе! Брегът е най-много на двеста крачки от нас и тъй близо до спасителното пристанище да претърпим неуспех? Но все още има едно средство. Това късо разстояние можеш да изминеш и сама с кануто, а остави на мен да се погрижа онези да не могат да те последват. Сега ще те приближа до брега, колкото е възможно повече, а

когато ни догонят, ти се дръж здраво, понеже тогава ще скоча в лодката им и ще им попреча да гребат, докато ти бъдеш в безопасност.

— Ами вие? Какво ще стане с вас?

— Ха! — рече младежът. — Какво ли могат да ми направят? Нека вървят после да доказват, че тъкмо ти си била в туй кану... ако изобщо бъдат в състояние да ме задържат. Мога да плувам като риба и ще им се изплъзна.

— Безполезно е — каза момичето, поклащайки глава. — Какво ли би ми помогнало, ако се добера до брега сама и пак преследвана от тези хора! Ще намерят моето кану и ще го пробият, а на сутринта по следите ми ще тръгнат надзирателите от околните плантации със своите хрътки. Цялото ми бягство беше безумие и само послужи да въвлека и вас в моята гибел.

— Глупости — промърмори Джек, — все още не се е стигнало дотам и ти можеш поне да направиш опит да избягаш. Все по-добре е човек да опита и последната възможност, отколкото страховито да се примири с участието си.

Момичето замълча за малко и сведе глава. Най-сетне се обади с тих глас, който едва достигна до слуха на младежа:

— Нали казахте, че ще бягаме заедно. Докато достигна брега, ще ви убият... не, няма да тръгна... ще умра заедно с вас.

При тези думи сърцето на младежа бе пронизано от едно своеобразно, необичайно, буйно и болезнено, но все пак тъй приятно чувство.

— Да умреш заедно с мен, Сали? Е, добре тогава! Това, дете, наистина не е невъзможно! Обаче още не се е стигнало дотам. Ако онзи негодник ни принуди да стигнем до някоя крайност, тогава нека сам си носи последиците. Той самият не знае що е милост, затова не бива и от нас да я очаква, а щом ти така разбираш нещата, в такъв случай...

Той изведнъж замлъкна, но в очите му остана да гори някакъв див огън, макар още в същия миг да бе напуснат от всякаква душевна болка. Извърна рязко глава назад и видя, че лодката е на един хвърлей зад тях, в същото време се разнесе и заплашителният глас на надзирателя:

— Няма ли да се откажеш, съкровище мое, не разбра ли, че няма да успееш да ни избягаш?

Джек хвърли бърз поглед към сушата, която не беше вече тъй далеч, и му се стори, че има едно място, предлагащо възможност за слизване на брега. Тук той бе почти навсякъде стръмен или отвесно отсечен, само малко по-надолу започваше пясъчен нанос, в горния край на който се надяваше да успее да спре с кануто. В същото време той извърна носа малко повече срещу течението и надзирателят, седнал при кормилото с лице напред, за пръв път забеляза, че избягалата робиня не е сама.

— По дяволите! — изкрещя той. — Това пък какво е? Дали сме тръгнали подир някое друго кану, или с нея има някакъв придружител? Ето защо се движеха тъй бързо. Но почакай, съкровище, скоро ще ти се изпари желанието за повторно бягство... само съм любопитен да се запозная с твоя съучастник.

— Много скоро можеш да направиш това, негоднико! — извика Джек, извъртайки рязко носа на кануто срещу течението. Същевременно той грабна карабината, сложи я на колената си и насочи дулото и към неприятелската лодка, намираща се вече едва на двадесетина крачки от него. В това положение той имаше възможност да борави с оръжието си по-сигурно.

— Проклятие! — извика надзирателят. — Това не е гласът на някой негър... това е...

— Един твой добър познат и приятел, друже — подвижна младежът, захвърли греблото в кануто и вдигна карабината, прицелвайки се. — Задръж кануто за миг в това положение, Сали, докато се справя с тоя негодник... а сега да видя кърмата ти, подлец такъв, иначе... кълна се в бога, ще ти изпратя един куршум в главата.

— Това е лодкарят от онази търговска лодка! — изкрещя надзирателят, скачайки от мястото си. — Момчета, давам ви сто долара, ако ми хванете този тип жив, за да го видя как ще увисне на въжето!

Робите заработиха с всички сили, при всяко потапяне на греблата лодката буквално политаше напред. Същевременно кормчията насочи носа й право към борда на кануто и Джек мигновено прозря намерението му. Удадеше ли му се да удари нестабилното кану с далеч по-здравата, набрала такава скорост лодка, то неминуемо щеше да се напълни с вода и да потъне. Попаднали във водата, двамата нямаха никаква надежда да се изплъзнат от ръцете на преследвачите си.

Потръпвайки от ужас, момичето извърна глава. Гласът на нейния палач изпълваше сърцето ѝ със смъртен страх. Съвсем механично тя изпълняваше заповедта на своя придружител да държи все още носа на кануто насочен срещу течението на реката. Решаващият миг настъпи. Кануто лежеше съвсем спокойно във водата, носено бавно от течението, а неприятелската лодка, пенейки водната повърхност, се приближаваше като стрела. Карабината бавно се повдигна нагоре, залязващата луна освети лъскавата ѝ цев. Джек съзнаваше, че животът му зависи от сигурния изстрел, и щом главата на надзирателя, мушката и мерникът застанаха в права линия, дълга не повече от десетина крачки, той натисна спусъка.

Пронизителен вик се сля с пукота на карабината. А Джек, захвърляйки оръжието в кануто, мигновено улови греблото. Носът бързо се извъртя под ъгъл с посоката на преследващата ги лодка и когато тя връхлиташе, кануто светкавично се изплъзна встрани. Неприятелската лодка също промени посоката си — смъртно раненият надзирател бе рухнал назад върху кормилото и го бе извил надясно и носът на лодката му се бе насочил срещу течението. А чернокожите, които даже и не подозираха, че белият ще изпълни заплахата си така бързо, а може би и не повярваха, че има карабина, захвърлиха изплашени греблата и скочиха на крака, за да се притекат на помощ на своя повелител. Царството на мистър Хуф бе свършило. Куршумът на младия лодкар го бе улучил право в челото. Наистина той беше все още жив, но издаваше само дивашки нечленоразделни звуци, а ръцете му раздаваха наоколо резки удари. Това внесе объркване сред целия му екипаж, а Джек не бе човекът, който би пропуснал да използва времето, подарено му по такъв начин.

След успешния изстрел той не нададе никакъв ликуващ вик, нито пък хвърли поглед назад към извъртялата се в обратна посока лодка. Изпълнен с нова надежда, но и с неприятното чувство, че има в кануто си незаредена пушка, той натисна греблото и с всички сили загреба към сушата. Вярно, че неприятелите му забелязаха бягството на кануто, смятано вече за сигурна плячка, но преди да вземат отново греблата, то вече спечели солидна преднина и съвсем наблизо до брега двамата избавени се понесоха надолу по течението.

Избавени? Боже мили, кой знае какви опасности ги дебнеха занапред, може би много по-ужасни от бързата смърт в реката. Но все

пак се бяха изплъзнали от този първи удар. Обезвреден бе най-върлият враг, който имаха в тази страна, а на всички останали младежът гледаше с леко и радостно сърце, изпълнено с дръзновение.

Лодката продължи да ги преследва. Негрите бяха положили тялото на умирация на дъното на лодката, защото и бездруго не бяха в състояние да му помогнат. В преследването обаче нямаше вече предишната настървеност. Та какво ли можеха да предприемат срещу белия те, всички до един роби? Дали имаха правото да посегнат на него и не заплашваше ли смъртно наказание всекиго от тях, ако вдигнеше ръка срещу някой от привилегированата свободна каста? Наистина този човек бе откраднал една робиня и може би съдилищата нямаше да ги оправдаят, обаче само... може би. Всичко това не им беше съвсем ясно, а първият изстрел бе последвал тъй бързо и безпогрешно и тъй мигновено бе взел една жертва измежду тях... можеха ли да се изправят още веднъж срещу това оръжие? И защо ли?

Двамата помощници на надзирателя обсъждаха тихо това, докато въпреки всичко гребяха колкото можеха по-бързо подир кануто. Но и бездруго не им бе възможно повече да догонят бегълците по вода. Заобикаляйки около короната на повалено в реката дърво, кануто внезапно бе изчезнало от погледите им, а когато се озоваха при дървото и задържайки лодката на едно място, се заловиха за стърчащите клони, забелязаха, че едно друго дърво, надвесило се ниско над реката, бе взело вече двамата под своя закрила.

Освен застреляния надзирател в лодката се намираха четирима чернокожи: двамата помощник-надзиратели, мулати, и двама от най-благонадеждните роби, избрани от Хуф за гребци. Но без бял предводител те не биваше да предприемат нищо на своя глава. Даже и ако отидеха в най-близката плантация, те се излагаха на опасността да бъдат заловени и задържани като избягали роби. Въпреки всичко двамата помощник-надзиратели имаха за свой дълг поне да отрежат на бегълците пътя по вода, като изтикат обратно в реката или пък пробият спрялото нейде на брега кану, което вероятно бе вече изоставено от двамата. В такъв случай възможността да ги открият и заловят в гората беше по-голяма. След кратко съвещание решиха да навлязат с лодката си сред хаоса от клонаци, през който тясното кану се бе промъкнало далеч по-лесно. После трябваше да съобщят за случилото се недалеч, оттук малко по-нагоре по реката и дори и да ги задържаха, лесно

можеше да се докаже тяхната невинност. Ето защо те предпазливо се заловиха за работа, като оставиха греблата върху пейките и започнаха бавно да придвижват лодката си напред, дърпайки околните клони. Скоро достигнаха мястото, където бе спряло кануто. Но преди да успеят да го различат добре в тъмните сенки на дърветата, бяха посрещнати от гръмовния глас на лодкаря:

— Назад, негодници! Промъкнете ли лодката си само на метър по-напред, ще понижа с куршума си първата къдрокоса катуна, която ми се мерне! Разбрахте ли ме!

Чернокожите не отговориха. Но за това, че човекът не се шегува, имаха кърваво доказателство на дъното на собствената си лодка и този път се измъкнаха от клонците по-бързо, отколкото бяха навлезли сред тях. Явно със сила нищо не можеше да се направи и те трябваше да измислят някакъв друг план, за да пресекат по-нататъшния път за бягство на кануто.

Междувременно Джек си бе изработил вече план. Щом кануто докосна с носа си речния бряг, който на това място не беше особено стръмен, Сали изскочи от лодката и застана трепереща на брега, за да изчака своя закрильник. Младият лодкар побърза да я последва и като стъпи веднъж на твърда земя, на сърцето му стана по-леко и радостно. Но първата му грижа бе отново да зареди изпразнената карабина — с готовото за стрелба оръжие той знаеше, че нямаше да му е трудно да държи невъоръжените роби на нужното разстояние. Той постоя известно време, ослушвайки се предпазливо, докато все още можеше да долавя гласовете им, а после отново безшумно се качи в кануто.

— Какво мислите да правите? — прошепна Сали и склочи изплашено ръце.

— Бъди спокойна, мила — предупреди я лодкарят със също тъй тих глас. — Най-напред трябва да разбере какво замислят онези негодници. Остани тук спокойно и не се бой от нищо. Ей сега ще се върна.

След като остави карабината в кануто, той започна бавно да го провира все по-напред и по-напред, докато най-сетне изчезна от погледа на страхливо следящото го момиче, потъвайки в сянката на тъмната корона на дървото. Изминаха няколко дълги минути, а той не се завръщаше. Дали не бе избягал? Дали не я бе предоставил сама на собствената ѝ съдба? При тази мисъл тя потрепери, мрачните корони

на дърветата отново зловещо зашумоляха над главата ѝ, а плачевният вопъл на кукумявката се разнесе из смълчаната гора. Цял половин час изтече в такова мъчително очакване. Най-сетне ѝ се стори, че долавя шума от разтварящи се храсти. Сърцето ѝ лудо заблъска в гърдите и ето че... той най-сетне се завърна. Дългото тясно кану си проправи път към брега и когато тя се наведе напред, за да улови и задържи носа му, Джек изскочи от него с карабина в ръка и се приближи до нея.

Не каза нищо, само взе всичко, каквото имаше в лодката, и започна да изтегля кануто по меката земя все по-нагоре и по-нагоре по брега. Трябваше да напрегне всички сили и да го повдига ту от единия, ту от другия му край, понеже момичето почти не беше в състояние да му помага. Най-сетне му се удаде да прикрие лодката зад един храсталак, а след това, доколкото можеше, се залови да заличава останените в меката почва следи. Според възможностите си и Сали подкрепяше усилията му. После той улови момичето за ръка, помогна ѝ да се изкачи по стръмния бряг, след което бързо навлязоха в гората. Той все още мълчеше и избираше за момичето по-откритите места, за да го улесни по възможност из този тежък път, докато оставиха брега далеч зад себе си.

Сали го следваше през тръстики и блата, през повалени дървета и клонаци, без да му задава никакви въпроси, нито пък да се оплаква. Ето че той внезапно се спря, хвърли одеялото си на земята, подпря карабината на един повален дънер, до който се бяха изправили, и дружелюбно каза:

— Е, дете, поне засега избегнахме опасността от преследване. Но ще имаш ли сили да ме следваш още няколко часа през този хаос от тръстика и храсталаци?

— Да — каза тихо нещастното момиче, — ще ви следвам, накъдето и да ме поведете. Няма да питам какво вършите и защо.

— О, не, мила, нямах това предвид — каза засмяно младежът. — Разбира се, че ще научиш съвсем точно какво мисля да правя. А дали ще успея, това е вече божия работа. Слушай: понеже прогоних онези негодници далеч от нашата лодка, те, естествено, ще си помислят, че искаме да им избягаме по вода. Знаят достатъчно добре колко сурови и диви са тези гори и няма да могат да си представят, че някакъв чужденец ще съумее да се промъкне през тях. Обаче в гората аз съм

като у дома си, тя ми е стар приятел и ти не би могла да си пожелаеш по-добър водач от мене.

— Но нали преследвачите ни ще отидат до най-близката плантация и ще насъскат тамошните хора по следите ни.

— Ако възнамерявах да го сторят тази нощ, сега щяхме отново да седим в кануто и да пътуваме по реката — каза Джек, — а сигурно щеше да ни бъде и значително по-удобно. Но те са завързали лодката си по-нагоре за храстите и искат до сутринта да ни попречат да се впуснем отново по реката. Това беше и най-умното, което можеха да направят, понеже през нощта не бива да слизат никъде на брега, пък и никой не би помислил да ни преследва през гората в тази тъмнина. Не знам как ще постъпят, когато се зазори. Но се надявам, че дотогава ще бъдем извън всяка опасност от тяхна страна. Когато се оглеждах за удобно място за слизане на брега, забелязах в гората по-надолу край брега да блещука слаба светлинка на не повече от половин час път. Сигурно там се намира къщурката на някой от онези дървари, които се заселват по целия бряг и струпват запаси от дървен горивен материал за преминаващите параходи. Всички те имат пред домовете си по някоя лодка или кану и доберем ли се до тази къща преди изгрев-слънце, нека тези четиримата си киснат горе и пазят колкото си щат. А после, ако е рекъл господ, ще те поведе към свободен и щастлив живот.

— Щастлив живот? — повтори с въздишка нещастното момиче. — Нима мога да се надявам на някакво щастие?

— Да, дете — каза с нежен глас иначе загрубелият, кален от студ и жег лодкар, като улови и задържа ръката на момичето. — Да, Сали. Измъкнем ли се невредими от всички заобикалящи ни опасности, можеш да се надяваш. Заслужила си го може би повече от хиляди други, които още с раждането си тънат в щастливо безгрижие. А сега горе главата! Веднъж си ми поверила живота си и аз ще се погрижа никога да не съжаляваш за това. Но да тръгваме! Само пилеем скъпоценното време в приказки, а ни предстои най-трудното; дълъг път през тръни и гъсталаци. Страхувам се да не бъде непосилен за тебе.

— О, не се грижете за мен! — възкликна момичето и за пръв път гласът ѝ прозвуча радостно и безгрижно. — Ще видите колко бодро ще ви следвам. Имам чувството, че от сърцето ми е паднал тежък камък. Боже мой, никога през живота си не съм знаела как се чувства едно

същество, за което се грижи някой друг! Вие сте първият човек, който се отнася към мен дружелюбно и от чиято уста не чувам груби и гневни думи. Даже и отново да попадна в ръцете на моите мъчители, дори и цял живот да трябва да изкупувам този единствен щастлив миг... пак не бих възроптала... ще кажа, че съм живяла.

— Бедно, нещастно дете — каза Джек. — Как е възможно да има такива дяволи с човешки мутри, които се наричат „подобие на бога“, а създават около себе си ад! Но може би ще дойде време, когато това робство ще бъде заклеймено като позор и проклятие, когато ще бъде забранено на тази престъпна паплач да размахва бича над един нещастен народ!... Но да оставим тези мисли... не се отделяй от мен, храбро момиче, а издържат ли силите ти само още няколко часа, тогава, струва ми се, ще сме преодолели най-лошото.

Той грабна от земята одеялото си, в което бяха огънати и завързани провизиите им, взе карабината и закрачи през тъмната гора, която луната вече не осветяваше. Внимателно избираше всяко място, което не беше тъй гъсто обрасло с растителност, и се спираше там, където гъстите корони на дърветата позволяваха да се ориентира по звездите. Грижовно помагаше на момичето да се прехвърли през всяко повалено дърво, изпречило се на пътя им, превеждаше я покрай зейналите тук-там ями и макар и бавно, двамата продължаваха да напредват. Вървяха тъй може би цели два часа, Джек бе тръгнал покрай един тръстиковак пояс, където хрусталаците не растяха тъй нагъсто. Ето че скоро се озоваха на малко открито място, а там едно дърво, отсечено от човешка ръка, издаде близостта на някакво жилище.

Джек бързо се наведе и опипа с ръка земята. После енергично се изправи с тържествуващ възглас:

— Тук има път, има път!

— Път ли? — попита момичето, застанало вече до него.

— Да, съкровище мое, и при това коларски път, по който хората откарват дървата до реката. Брегът не може вече да бъде далеч. Чува ли шума от парахода, дето се спуска по Мисисипи? Ако знаехме точно къде се намира онази къща, за още по-кратко време щяхме да я достигнем.

— Ей там лае куче! — възкликна внезапно Сали, сграбчвайки ръката на младежа.

— Оттам се чува и камбаната! — извика ликуващо Джек. — Паракходът ще спре на брега да натовари дърва. След пет минути ще разберем как стоят нещата.

— Но той плава надолу по реката — каза боязливо момичето.

— И какво от това? — засмя се Джек със сърце, изпълнено с нова вяра и надежда. — Обичам гората, мила, и съм най-щастлив, когато чувам над главата си шумоленето на зелените върхари. Но от това странствуване из нея тя ми опротивя поне за няколко дена, а в крайна сметка ще е по-добре да се махнем отгук и заради дълбоките следи, които оставихме в меката ѝ почва. Дай боже да се доберем до парахода!

Нейде пред тях отново заби камбаната. Отривистите звуци се чува съвсем ясно, а Джек знаеше много добре, че този сигнал се дава през нощта само тогава, когато има пътници да слизат на брега или ако параходът ще товари дърва. Първият случай беше малко вероятен, понеже гъстата гора не издаваше никакви признаци за някаква плантация в близост. А ако параходът действително искаше да товари дърва, те щяха да имат достатъчно време, за да се доберат до пристана. Сега се налагаше преди всичко да разберат в каква посока се намира мястото, където плавателният съд щеше да акостира. Не останаха за дълго в неизвестност. Отново прозвучаха няколко кратки удара на камбана, а само след няколко минути те дочуха и остро свистене на изпусканата пара.

— Ура, вече знаем накъде! — засмя се Джек с несдържана веселост в гласа. — А сега напред! Още малко и сме при нашата цел.

Той закрачи бодро по пътя и скоро двамата се озоваха на широка горска поляна. Може би отгук започваше фермата. Внезапно Джек забеляза пред себе си отражението на блещукащите звезди в някакво водно огледало и за свой ужас разпозна, че са застанали пред голямо блато, разположено между тях и речния бряг.

— По дяволите! — промърмори тихо под носа си той. — Ама че история — тъй близо пред целта и изведнъж това проклето блато.

— Подобни места гъмжат от алигатори — простена ужасено момичето, а Джек, комуто бе минала през главата същата мисъл, се почеса зад ухото.

— Да, знам, мила — измърмори той, — нали съвсем наскоро имахме такова приключение.

Отново се разнесе тънкото свистене на пара и тук, над откритата горска поляна, то прозвуча тъй, сякаш параходът се намираще на не повече от петстотин крачки.

— Ами ако се опитаме да заобиколим блатото? — обади се плахо момичето.

— Не става! — възкликна Джек. — Ще ни отнеме цялата нощ и освен това ще си изпотрошим кокалите в проклетите корени на кипарисите. Не, Сали, щом сме стигнали веднъж дотук, трябва да минем през блатото. Онова, което видях днес сутринта, ме кара да мисля, че алигаторите са страхливи зверове. Ето защо събери кураж и дръж карабината ми... само внимавай да не запънеш спусъка, а аз ще те пренеса отвъд.

— През блатото ли?

— Не се страхувай. На такива места водата много рядко е дълбока, навсякъде растат дървета. Няма да се оставим да ни изплаши една локва, я! Или все пак се боиш?

— Боя се за вас — отвърна тихо момичето и колебливо пое подаденото ѝ оръжие. — Но предпочитам да стана плячка на алигаторите, отколкото на моите преследвачи.

— И в единия, и в другия случай изгледите не са приятни — отговори Джек, — но се надявам да се изплъзнем и на едните, и на другите. А сега напред!

Той внимателно вдигна на ръце стройното момиче и със сигурна и дръзка крачка навлезе в ширналото се пред него пусто блато. Дъното му беше твърдо, а водата достигна само малко над коленете му — та оттук бяха минавали вече и колите, натоварени с дърва. Той продължи да крачи все по-навътре. От време на време вляво или вдясно се разнасяше някакво пляскане във водата и боязливо шарещият му поглед забелязваше тъмни предмети. Подозрителността му го караше да мисли за онези кафеникави зверове с огромни челюсти. Но при шума, който той правеше във водата, те се отдалечаваха и след не повече от четвърт час Джек отново усети, че стъпва по суха земя.

Ето къде се намираще и параходът. През храсталаците лодкарят различи огньовете по брега, запалени от екипажа, и след като се насочиха бързо към тях, двамата видяха и малката къща, разположена сред тясна полянка. Параходът бе спрял близо до брега, дебелите и здрави дъски-трапове бяха спуснати и по тях между сушата и борда

пъргаво сновяха хора — нагоре се изкачваха, нарамили на плещите си тежък товар дърва, а слизаха с празни ръце.

— Ами дали ще ни вземат? — прошепна боязливо момичето, в чието сърце отново се промъкна предишният страх поради близостта на толкова много бели.

— Изобщо няма да ги питаме — засмя се Джек. — Сега изправи глава, момичето ми, и не показвай, за бога, никаква уплаха! Качваме се право на борда. Докато тръгне параходът, никой за нищо няма да ни попита — сега хората нямат време за подобни неща. После остави на мен да се погрижа за всичко друго.

Той улови ръката на Сали и бавно навлезе сред тълпата от хора, които, без да му обръщат внимание, продължиха да се движат насамнатам, погълнати от работата си. Вярно, че неколцина от тях загледаха учудени женската фигура. Помислиха си: може би са пътници от парахода, а може би са и от тукашната къща. Но какво ли ги засягаше това.

Двамата закрачиха по дъските зад един от носачите на дърва и после, без да се бавят, се отпавиха към тъмната средна палуба, минавайки между спящи и играещи хазарт различни хора. Никой не им обърна внимание и скоро Джек откри една койка, която бе свободна в момента. Той хвърли в нея одеялото си, после издуха барута от гнездото на запалката на карабината си, постави оръжието в ъгъла и изглеждаше така, сякаш вече се чувствуваше напълно като у дома си.

В този миг камбаната заби отново. Хората бяха приключили работата, плавателният съд бавно се насочи навътре в реката. Онези от пътниците, които бяха помагали при пренасянето на дървата, се завърнаха на средната палуба.

— Ехей, приятелю — обади се един висок кентъкиец, който се бе наканил да се върне на изоставеното си място за спане, но съвсем неочаквано го намери заето. — В тази койка спя аз, я си извади одеялото оттам!

— Това място ваше ли е? — попита Джек.

— Да, имаш ли нещо против? — дръзко попита мъжът.

— Не, приятелю — прозвуча спокойният отговор. — Но току-що се качих на борда с жена си и не виждам никакво друго място за нея. Ако настояваш да спиш в койката, тя ще трябва да прекара нощта върху някой сандък, ако пък ѝ отстъпиш мястото си, ще ти го заплатя.

— Не исках да кажа такова нещо — измърмори добродушно човекът, хвърляйки поглед към миловидното лице на момичето, покрито се с гъста руменина. — Мадам, легнете си спокойно в койката и ще се радвам, ако използвате одеялото ми за възглавница. Иначе ще ви бъде доста твърдичко.

— Благодаря ти, приятелю — каза Джек, хвана ръката на човека и я раздруса.

— Глупости — промърмори той, — няма защо. След тези думи той се обърна, изпъна се върху един от най-близките сандъци и въпреки неудобното си положение скоро заспа сладко и непробудно.

В това време Джек подреди за спане предоставената им койка, зави с вълненото одеяло измореното момиче, а после се отправи към предната част на парахода при огнярите, да изсуши на огъня измокрените си дрехи.

[1] Гребло, употребявано за лодки от типа „Русалка“. — Б.пр. ↑

СОЛОМОН

Все още нямаше причина да се страхува за своята безопасност. Сали беше достатъчно бяла, за да не възникнат подозрения у когото и да било, че в жилите ѝ тече негърска кръв, освен ако не я познаваха лично. Обикновено у кварталонките остава само едно по-тъмно оцветяване на ноктите, издйнически известяващо произхода им. Но и то е толкова незначително, че би направило впечатление само на някой внимателен наблюдател, самата Сали знаеше това и би могла да се предпази от подобно разкритие.

Джек обаче не можеше да заспи въпреки неимоверното напрежение през последната нощ, въпреки възбуденото състояние, в което се бе намирал непрекъснато. За пръв път ясно осъзна опасността, на която се излагаше, едва сега, когато се озова сред хора, в чиито ръце би бил безнадеждно загубен само ако научеха нещичко за случилото се през изминалия ден. Докато бе траяла възбудата, тя бе потискала всяка друга мисъл у него освен мисълта, как да се изплъзне от преследвачите. Но сега, когато се бе поуспокоил и не го застрашаваше вече непосредствена опасност, кръвта му се охлади и той започна да премисля. Попаднал сред робовладелческите щати на параход, който в този момент, пъхтейки, бързо го отнасяше все по на юг, той всяка минута бе изложен на опасността някой да разпознае момичето или пък да се усъмни в произхода му. В такъв случай или трябваше да се откаже от нея, или... да даде обяснение за присъствието ѝ тук. Джек не желаше първото, нито пък можеше да стори второто, а навлечеше ли си веднъж някакви подозрения, беше загубен. Настъпващият ден неизбежно щеше да разкрие тяхното успешно бягство, както и убийството на надзирателя, а макар и да не изпитваше никакви угризения на съвестта относно смъртта на последния, знаеше много добре, че около нея щеше да се вдигне страшна шумотевица и вестниците щяха да разпространят вестта заедно с точното описание на избягалото момиче с най-голямата възможна бързина.

На всичко отгоре никога досега озлоблението на Южните щати срещу Севера не е било по-голямо. Никога досега робовладелците не са бдели тъй строго над своите въображаеми „права“, както през последните месеци. Страшно сурово наказваха всички негри, срещу които се появеше и най-малкото подозрение, че таят метежнически замисли. С най-голямо усърдие се преследваше всичко, което можеше да има и най-незначителна връзка с дейността на противниците на робството в Севера, и в почти всички по-големи градове на Юга се провеждаха събрания за взаимно подпомагане на робовладелците с всички налични сили и средства в борбата им срещу Севера. Джек бе чувал тези неща още преди тръгването им от Северните щати и с болезнена яснота си припомни предупреждението на Стария да се пази и да внимава в името на бога, за да не бъде обесен.

В никакъв случай нямаше намерение да продължи да пътува надолу по реката повече, отколкото бе необходимо. И както се оказа, още с настъпването на деня щеше да му се предложи удобен случай да си избере място за слизане на брега. Много добре му бе известно, че единствената по-сигурна закрила на първо време можеше да се намери само в някой по-голям град. И когато научи от един от моряците, че при изгрев-слънце ще достигнат Начес, най-значителния град в щата Мисисипи, той реши да слезе там заедно с момичето. Не бе възможно все още новината за избягалата робиня да е стигнала дотам, а всеки ден, та често и по три-четири пъти на ден от един такъв град той щеше да има възможност да вземе някой пътуващ нагоре по реката параход.

На зазоряване излезе от каютата си човекът, който имаше задачата да огледа и провери стоките, предназначени за Начес, както и слизащите там пътници. Джек му се обади преди всичко, за да си заплати пътуването.

— Ха! — възкликна учудено оня, когато разбра какво иска от него младежът. — Ами къде се качихте?

— При последното спиране на брега, там, където натоварихте дърва — отвърна Джек, който знаеше много добре, че не съществуваше никаква опасност, ако кажеше истината. — С жена си бях на гости на моя брат и сега се връщам у дома. Живея в Начес.

— Аха! — измърмори само човекът, който не видя в думите му нищо необичайно. Подобни неща ставаха всеки ден. — Значи такса за двама, за вас и за жена ви, така ли?

— Да, за двама ни.

— Е, дайте общо два долара — гласеше отговорът. — Ако се бяхте качили още от Виксбърг, трябваше да платите три.

Джек брой парите, получи квитанция и събуди Сали, за да не пропуснат спирката. Когато стъпиха безпрепятствено на брега, Джек веднага влезе в една немска странноприемница, разположена в подножието на хълма, тъй като искаше да избегне всяка възможност за среща с каквито и да било познати. Единствена пречка им създаде намирането на самостоятелна стаичка, но най-сетне и това им се удаде. Така бегълците бяха в безопасност и Джек с мъчително нетърпение зачака появянето на първия параход, пътуващ нагоре по реката. Но параходът все не идваше и не идваше!

През целия ден той многократно се изкачва по Наческия хълм, за да погледне надолу по реката. Но колкото и често да минаваха параходи по нея, колкото и много да бяха срещали самите те пътем, толкова по-пуста изглеждаше в този ден Мисисипи. Дори и да се чуеше някой параход да пухти, той винаги слизаше надолу по реката.

Така Джек прекара нащрек цялата нощ. Само от време на време оставаше при нещастното момиче да го поуспокои, защото то вече примираше от панически страх. Времето минаваше, а при бързината, с която подобни новини се разпространяваха из щатите, можеше всеки миг да се очаква да почне тяхното издирване.

Най-сетне Джек изпадна в такава страшна възбуда, че щом видеше нейде двамина тайно да си шушукат или пък само някой да го погледнеше въпросително, макар и случайно, сърцето му започваше да бие по-бързо и на няколко пъти едва не се издаде сам.

И най-сетне, най-сетне, когато изгряващото слънце позлати къщите по хълма и лъскавите стъкла на прозорците им започнаха да хвърлят отражения от неговите лъчи, по реката се зададе широк и мощен параход — от онези, които плават редовно между Ню Орлиънс и Сейнт Луис. Всички те спират и в Начес, за да слязат и се качат пътници, да разтоварят стоки, а понякога и да вземат някакъв товар за Севера.

Впрочем, ако новината за случилото се бе достигнала вече до Начес и ако търсеха бегълците и в този град, Джек знаеше много добре, че на пристана ще има поставени полицаи, които да оглеждат слизащите и качващите се пътници. Колкото дръзко и безстрашно да

посрещаше всяка ясно видима опасност, толкова по-сковаващо му въздействува сега тази — неизвестната. Това положение на несигурност, в което се намираха, го бе обезсилило съвсем и когато влезе в стаята при Сали, за да я изведе, колената на момичето се подгънаха разтреперани, защото смъртнобледото му лице я бе накарало да си помисли най-ужасното.

— Открити сме! — възкликна тя и скри лице в дланите си. — О, не крийте от мен — преследвачите са по следите ни!

— Но, дете, знаеш ли как ме изплаши! — рече младежът и сам усети как се разтреперват и неговите колене. — И не говори толкова силно! Тези стени са тъй тънки, а достигнат ли подобни думи до уши, до които не бива да достигат, това би могло да бъде гибелно за нас! Успокой се, ела, все още не се е случило нищо, което да ми дава повод да си мисля подобни неща. Но и ние самите не трябва да губим кураж. Никой не бива да разбере по лицата ни, че се боим от нещо. Едва тогава можем да се надяваме всичко да мине добре. И тъй, горе главата, момичето ми! Твоето бягство вече показва, че имаш решителен характер. Довърши докрай започнатото. Само след няколко дни ще бъдем в безопасност.

— Тогава да тръгваме — каза момичето, съвземайки се с усилия, — имате право... няма да ви разочаровам.

Джек видя как миловидните ѝ, замъглени от сълзи очи го поглеждат усмихнато и този поглед сякаш възвърна предишната дръзновена смелост в сърцето му. Той забрави съществуващата за самия него опасност и загрижен само за прелестното същество, предоставило се на неговата закрила, почувствува, че има необходимата сила, за да довърши започнатото дело. Дори и слабоволевите хора биват обзети от своеобразно, непознато чувство на сила, от едно твърдо упование, когато към тях обърне очи за помощ някой още по-слаб човек. А колко по-възвисен трябва да се почувствува от това усещане един млад и енергичен момък, свикнал на опасности още от юноша, разколебал се само за миг. Ръката му стисна още по-здраво вярната карабина, която отново праметна през рамо, и когато момичето закрачи редом с него към парахода, погледът му беше твърд, макар и тайно изпитателно да оглеждаше всичко наоколо.

Пресрещаха го само непознати хора с безразлични лица, но уловил момичето за ръка, той с мъка си проби път до палубата,

провирайки се сред страхотната блъсканица от зяпачи, които винаги се натрупват при пристигането на някой параход сред носачите на багаж и слизащите пътници.

Впрочем Джек не бе пропуснал да вземе всички предпазни мерки и добре бе използвал свободното си време в Начес, за да прикрие по момичето всичко, което би могло да бие на очи. Твърде широката рокля на добрата достопочтена мисис Поулридж бе заменена с друга, вече по мярка на Сали. Ново боне предпазваше лицето ѝ както от слънчевите лъчи, така и от любопитните погледи на тълпата, а леки ръкавици скриваха издйническото оцветяване на ноктите.

И ако отначало, преди да бяха огледали всички пътници около тях, за да се убедят, че са заобиколени само от непознати, те изпитваха твърде неприятно усещане на борда, после то отстъпи място на едно друго чувство — чувство на по-голяма сигурност. Веднъж само да останеше плантацията зад гърба им, да можеха да се измъкнат от непосредствената близост на най-опасните си врагове, тогава най-тежкото щеше да бъде преодоляно. Наистина Джек се бе надявал още предишната вечер да вземат някой параход, пътуващ нагоре по реката, тогава те биха минали през онази тъй опасна за тях местност още през нощта и на зазоряване тя щеше да остане далеч зад гърба им, но пък такива големи плавателни съдове като този, на който се намираха сега, много рядко спират при самотни плантации. А това намаляваше опасността и за двамата. Но каквото и да ги застрашаваше, те нямаха никаква друга възможност да се доберат бързо до свободните щати.

„Кралицата на Запада“, както се казваше параходът, се бореше с всички сили срещу силното течение на Мисисипи и докато Сали си избра едно тъмно ъгълче в средната палуба, Джек се отправи към предната палуба, за да огледа хората, които се намираха там.

От откритата предна палуба, където беше първият етаж на каютите, в момента слизаше възрастен господин, който бе пожелал да бъде свален на брега при следващата плантация. Прислугата, обслужваща каютите, го следваше с багажа му. Междуременно моряците бяха пригответили отстрани на парахода лодката, в която той след малко се качи. Докато моряците го откарваха на брега, машините на парахода работеха на бавен ход, достатъчен, за да не може течението да повлече надолу плавателния съд. Така огромният параход застана почти неподвижен във водата.

В същото време по реката се спускаше малка флотилия от тежки търговски лодки и екипажите им работеха усилено, за да избегнат парахода, който нямаше възможност да се приближи повече до брега, понеже газеше поне пет-шест метра.

Джек бързо огледа търговските лодки. Не беше лесно да ги различиш една от друга, всички сковани по един и същ начин от груби нерендосани дъски, с еднаква форма и само някои от тях по-големи, а други по-малки. И много трудно би могло да се отличат една от друга, ако този или онзи собственик не изрисува нарочно по продължението на лодката бяла или червена ивица или пък не постави някакво флагче.

До кормилото на първата лодка, която бързо се спускаше по реката, стоеше мъжка фигура, приличаща отдалеч на стария Поулридж. Обаче лодката беше с широка бяла ивица, а нямаше никакво флагче. Следователно не можеше да е неговата. Погледът на Джек бързо се отмести вече към другите лодки, когато на първата се появи малко кученце и започна да лае по пухтящия параход.

— Дакелът! — неволно възкликна високо Джек и веднага след това разпозна своя стар капитан.

— Хей, лодката! — извика той ликуващо от предната палуба и Поулридж, който току-що с все сила бе извил кърмата на своя плавателен съд, за да мине свободно покрай парахода, сега бързо се извърна по посока на вика.

— Хей, как е на борда? — подвижна им Джек, скачайки върху ниския парапет. — Всички добре ли са?

— Джек! Да пукна, ако не е той! — изкрещя Бил.

— Джек! — извика ликуващо Стария, който също го разпозна и размаха шапката си за поздрав. — Ура! Момче, всичко наред ли е?

— Всичко е наред! — изкрещя в отговор Джек, докато лодката бързо преминаваше покрай него.

— Чудесно... чудесно — кимна старият човек, а Бил като че ли се нагани да изреве едно силно „ура“. Но дори и действително да бе имал подобно намерение, той все пак навреме се опомни и всички размахаха шапки за поздрав към своя другар. В същото време Стария подвижна нещо под палубата на лодката си и изведнъж се появи и достопочтената мисис Поулридж. Бяха отминали вече доста надалеч, за да му извика нещо, но тя развя за поздрав някаква стара кърпа, грабната набързо отнейде, и не престана да маха, докато параходът не

пое шумно отново срещу течението. След няколко минути лодките изчезнаха.

Неколцина от екипажа на парахода бяха гледали как лодкарите ликуващо поздравиха пътника. Такива сцени се случваха много често, понеже тези хора се спускат по течението на реката с непохватните си плавателни съдове, а после се завръщат обратно в родния си край още с първия параход. Съвсем естествено беше да се поздравят стари познати, срещнали се случайно.

Но срещата зарадва Джек не само заради това. От една страна, беше радостен, че можа да извика на другарите си последно „довиждане“, а от друга — защото се убеди, че лодката е в безопасност, че не е била повече преследвана или ако е била, то не са я открили. Следователно не е било възможно да я подведат под отговорност заради закрилата, дадена през онази вечер на избягалата робиня, макар и за кратко.

Впрочем за по-голяма сигурност старият Поулридж бе свалил своето флагче и бе изрисувал на лодката си бяла линия. Така че разпознаването ѝ измежду стотици други плаващи по реката лодки, бе почти невъзможно или поне страшно трудно. Между другото той хич не се беше бавил там горе и във всеки случай правеше всичко възможно час по-скоро да се измъкне от района на тамошната плантация. По-надолу по реката нямаше защо повече да се бои за себе си, нали и преследвачите му знаеха, че кварталонката бе напуснала лодката му.

Джек бързо се върна на средната палуба, за да съобщи на момичето новината, че бе видял тъй познатата им лодка. После той още веднъж положи най-топли грижи за това същество, поверило се в неговите ръце, за да се чувства то колкото е възможно по-удобно.

Запознат от доста дълго време с живота на борда на тези параходи, тъй като бе пътувал с тях неведнъж по Охайо и по горното течение на Мисисипи, лодкарят бе накупил в Начес какви ли не готварски съдове и провизии, които щяха да им бъдат необходими за около една седмица. Впрочем пресни хранителни продукти можеха да се купят из всички малки или по-големи градове нагоре по течението на реката, където параходът щеше да спира — Джек се зае със задачата да приготви обяда, нещо, което става много често на борда на параходите, и затова не направи никакво впечатление. Сали имаше

възможността да остане скрита в своето ъгълче. Впрочем обядът се състоеше само от кафе и студен бюфет, следователно не беше трудна работа да се приготви и на Джек му остана достатъчно свободно време да излиза навън от време на време, за да се ориентира къде са. Та нали отново се приближаваха до онова място, където предната вечер през блатото се добраха до къщата и намериха убежище на борда на парахода.

Междувременно „Кралицата на Запада“ отново спря при една плантация, за да могат да слязат или да се качат някакви пътници. Джек обаче умишлено не се показва навън, защото не желаше да се среща повече с никакви познати из тази опасна местност.

Впрочем престоят бе съвсем кратък и параходът продължи нагоре по реката, но по-близо до левия ѝ бряг, на който се намираще къщата на дърваря, където ги бе извел през онази нощ техният път през гората. Наистина младежът бе огледал мястото само на несигурната светлина от високо лумналите огънове, но въпреки това той различи местността и сърцето му заби по-силно, щом видя пред себе си да изплува онази позната околност.

Много му се искаше да извика и Сали, да ѝ покаже мястото, което бе свързано с толкова техни спомени, обаче голяма част от пътниците на средната палуба бяха потърсили в този жарък ден по някое по-прохладно местенце навън, в сянката на покритата част от палубата, още повече че долу непрекъснато гореше и готварската печка. А Джек се стремеше да избегне всяка излишна поява на Сали пред погледите на човешката тълпа.

Но този път не спряха. Параходът имаше на борда си дърва, които щяха да стигнат чак до вечерта. За кратко време минаха разстоянието, измъчило ги предния ден толкова много, защото трябваше да си пробиват път през гората. От борда Джек ясно различи откритото блато, което бе прегазил през онази нощ със Сали на ръце... а дали преследвачите не търсеха все още нейде отсреща следите му? При тази мисъл той се позасмя тихичко с чувство на превъзходство, но в същия миг брегът отново привлече вниманието му. Преминаваха близо покрай гората и малко по-нагоре се виждаше вече и островът, откъдето кануто бе започнало бягството си. Ей там беше тръстиковият пояс, през който с голяма мъка си бяха пробивали път... а ето къде започваше пясъчният нанос, зад който бяха потърсили убежище, там

водата бе подмила стръмния бряг и смъкнала в реката отделни коренища. А там при ниско сведеното дърво с широката корона, разрошвана от мътните талази, трябва да беше мястото, където бе останала упорито на пост онази лодка, да ги изчаква, тогава...

— Там било, масса — внезапно прошепна тих глас край него и когато той се огледа изплашено, видя до себе си някакъв стар негър, който само с очи му направи знак да го последва.

Джек имаше чувството, че всичката му кръв се бе смразила, а крайниците му се бяха парализирали. А старият негър, без да му обръща повече внимание, закрачи бавно към другата страна на парахода, към нажежения от пламтящото обедно слънце коридор, избягван от всички пътници. Там нямаше никой и след като Джек последва чернокожия съвсем механично, без да бъде способен да разсъждава смислено, последният отново се обърна към него:

— Вие сте от лодка на масса Поулридж, нали?... Псст — предупреди го той, макар че Джек продължи да мълчи, неспособен да пророни и дума, — аз знае всичко... бил съм в лодка, къде вие на масса Хуф стреляли в чело с куршум тъй хубав, че той можал само да размаха малко ръце и ритне с крака. Никога не живял по-лош букра от него и нещастни чернокож на колене благодари на бог, че дявол взел лош букра... Соломон не издаде вас...

— Ама ти откъде се взе? — едва прошепна Джек, все още неспособен на някаква друга мисъл.

— По-скоро аз трябва тъй пита вас — отвърна негърът, като се засмя безшумно, — откъде взели вие... сигур страшно хитро подхванали неща, та още днес отново пътува оттук нагоре, сякаш идва откъм Ню Орлиънс. Аз съм тук с наша лодка, а двама мулати, помощници на надзирател, и Сципион седят отпред на носа и спят на слънце... всички те кат кучета изморени. А сега и най-хубавото: мастър също на борд.

— Твоят господар?

Соломон кимна широко ухилен, при което се видяха два реда бели зъби.

— Страшно би се зарадвал, ако знаел колко близо... — Соломон първо се огледа предпазливо, за да види дали някой не се е приближил зад него, и после тихо прошепна: — ... до Сали.

— Ти видя ли я? — попита Джек изплашено. Негърът се засмя и намигна.

— Соломон не глупав... макар тя носи изискан рокля и боне, а и ръкавици имат кат знатен лейди. Но, боже, благослови туй дете! Те отнесли с нея тъй зле, че камък можел заплаче... масса Хуф и онез две женища, и Соломон предпочете жив одерат кожа, отколкото издаде нея.

— Ами ако някой от другите види момичето, някой от мулатите...

— Псст! — Соломон усмихнато поклати глава. — Тя видяла вече Соломон и знае, че той не издаде. Миналата година, кога Соломон бил болен, тя грижила за него кат дете и му носила хубав неща и затова масса Хуф нея бил. Е, най-сетне, той лежи там отсреща заровен. Не можем получи по-зъл надзирател от него...

— Но аз трябва да предупредя Сали.

— Няма защо. — Негърът го задържа. — Видяла вече Соломон. Соломон на нея леко кимнал и тя чевръст се мушнала в койка и спи сега с лице към стена.

— Ами ако господарят ти накара да претърсят парахода?

— Ха, глупости — изсмя се старият негър, — не сеща дори, че вие могли отидете толкоз далеч надолу, а пък сега вече отново минава оттук нагоре. Вчера, кога ние не намерили кану, Соломон не казал нищо, кат видял следа къде някой изтеглил кану нагоре по бряг. После продължили гребе нагоре към плантация, изпратили веднага вестоносец до господар, а труп оставили лежи на бряг. И докато бели полицаи с кучета влезли в гора да правят лов на Сали и букра, наша лодка с друг полицаи се спуснала по Мисисипи — далеч, далеч надолу, и известили всички палестинци, и бели направили хайка из гора, и оставили постове при всички лодки по бряг. Но мастър дошъл с първи параход долу при нас и понеже не останал никой надзирател в негов дом, той сам трябвало се връща колкото може по-бързо. Обаче утре иска отново спусне надолу по река.

— Но ако ме познае някой от вашите хора?

— Ами — каза Соломон, поклащайки глава. — Не разпознае вас, ако не заедно със Сали. Един букра също кат всеки друг букра. Но вие влезе вътре, седне в някой ъгъл, нахлупи ниско шапка и спи. Никой не погледне вас, а след половин час ние вече стигне плантация.

— Сбогом, Соломоне — каза Джек, подавайки му ръка, — ти си славен и честен човек.

Негърът се огледа боязливо, преди да поеме подадената му ръка. После я сграбчи, стисна я сърдечно и след като бързо отдръпна своята, прошепна:

— Благодаря, масса, но ако някой види, че подава на беден черен негър ръка... тогава, о, голи, голи, каква тупурдия се вдигне! Поздрави от мен Сали, Соломон не бива при нея отива... нека ѝ каже, че чернокожи мъже молят за нея и... масса се отнася добре с нея, нали?

— Като към моя сестра, Соломоне — сърдечно каза младежът.

— Бог благослови вас, масса... бог благослови вас! — прошепна старият негър, като стисна още веднъж бегло ръката на белия. — А сега да тръгва и сигурното си е сигурно.

Без да продума повече, той се извърна и се намери да се върне в закритото помещение на средната палуба.

— Хей, Соломоне? Къде си се сврял, нехранимайко? — извика тъкмо в този момент някакъв бял, който излизаше от средната палуба. Той имаше висока, яка фигура, облечен бе много елегантно в светли летни дрехи, на главата си носеше широкопола извънредно фина панамена шапка, а в ръката си държеше бамбуково бастунче.

— Ето мен, масса — извика Соломон. — Тъкмо връща, погледнал сал дали наша лодка здраво вързана.

— Аха — рече плантаторът и се обърна с лице към реката. — Бен, ела насам! Къде е Сципион? Идвайте тук, по дяволите, колко пъти трябва да ви вика човек. При следващата плантация искам да слеза на брега. Ще се справите ли после с греблата срещу течението?

— Много трудна работа, масса — каза Сципион, другият негър, сваляйки шапка със страхопочитание. — Точно там страшно силно течение.

— Хич не трудна работа, масса, Сип толкоз разбира от течение — увери го обаче Соломон, за когото най-важното бе господарят му и неговите роби час по-скоро да напуснат борда. — Само две места то малко по-силно.

— Добре тогава, щом спрат парахода, бъдете готови за работа!

— Само на две места малко по-силно, как не — промърмори Сип недоволено под носа си. — Ама ще види... само на едно място малко по-силно и туй място по целия ни път.

Сложил крак на напречната летва на парапета, подпрял лакът на коляното си, плантаторът стоеше на задната част от палубата, заобиколен от своите негри, за да изчака спирането на парахода.

Джек знаеше, че се намира пред господаря на Сали, и макар да не съществуваше опасността той да го познава, лодкарят не можеше да не се страхува от среща с някого от другите чернокожи. Наистина съвсем близо до колелото на парахода, защитена с предпазен навес, имаше още една врата, водеща към средната палуба, обаче там също бе възможно да срещне някой от току-що повиканите негри... Ами Сали... но нали тя бе видяла Соломон и бе предизвестена за заплашващата я опасност. За момента не му оставаше нищо друго, освен да прикрие самия себе си колкото може по-добре.

Заедно с тъй внезапно надвисналата над главата му опасност у Джек отново се породил неговото безстрашие и дързост. Ето защо, щом плантаторът се появи на тесния външен открит коридор, лодкарят спокойно го погледнал, после бавно се обърнал и облегал на парапета, се заляпа във водата. Той чуваше чернокожите да разговарят зад него и до него, чувствуваше как го докосваха, преминавайки покрай него, обаче не обръщаше глава ни наляво, ни надясно, а силно и невъзмутимо си подсвиркваше „Янки Дудъл“, американския национален химн.

Ето че изведнъж колелата престанаха да бият водата, разбунените талази, в които се бе загледал, се поуспокоиха и тежкия параход продължи да пори водите, тласкан само от собствената си инерция.

— Сип, я помага тук — подвикна Соломон, усърдно развързвайки въжетото, с което стройната им йола бе завързана отстрани на широкия параход, — скачай долу, момче, помагай маса слезе в лодка!

Чернокожите чевръсто приближиха колкото бе възможно повече лодката под издадената навън кърма на парахода и докато двамата мулати, застанали горе, помагаха на господаря си да се спусне, отдолу двамата негри го подкрепяха, да не би да си удари крака в пейката.

Спокойно и невъзмутимо, без никаква дума на благодарност, плантаторът посрещна тази проява на услужливост, която се разбираше от само себе си, и хващайки се здраво за рамото на Соломон, запрескача пейките, за да стигне до меко тапицираната

седалка при кормилото. Двамата мулати бързо го последваха, от борда им хвърлиха въжето и гласът на капитана извика на лоцмана:

— *Go ahead!*^[1]

След сигнала за тръгване колелата пак заработиха, параходът отново се напъна срещу течението, а лодката се насочи към брега.

Соломон, който беше на задното гребло, хвърли поглед към средната палуба на парахода, но младият лодкар вече бе изчезнал от мястото си.

[1] *Go ahead!* (англ.) — Напред! — Б.пр. ↑

ПЪТУВАНЕ КЪМ СВОБОДАТА

Междувременно Сали преживя един час в същински адски мъки, в това кратко време изпита с двойна сила страха и терзанията от последните дни.

Тя си седеше пред койката полубудна-полузадрямала, със сърце, изпълнено от розови надежди за свободен живот. Забравила всяка опасност, тя вече почти не мислеше за заобикалящата я действителност, а изпитваше само блаженото чувство, че пухтейки и боботейки, параходът я отнася все по-далеч на север. Но ето че в един момент някой от преминаващите през средната палуба се спря пред нея и като си мислеше, че е Джек, тя вдигна поглед към него, ала в следващия миг усети как сърцето ѝ спира да бие, защото пред нея стоеше Соломон, негрът на нейния господар. Тя дори не бе в състояние да свали поглед от него. Само видя как старият чернокож първо се озърна предпазливо наоколо, а после приятелски ѝ смигна и посочи към койката. След това той пак се огледа, сякаш очакваше някой да се появи зад гърба му, и бавно напусна палубата.

Тя дойде на себе си едва когато негрът извърна поглед от нея и го видя да изчезва през тясната врата. Знаеше, че Соломон никога не би стъпил сам на парахода, и смътно надявайки се, че той все пак не би я издал, тя се изправи, обърна се бавно към стената и покривайки главата си с бонето, легна в ниската койка с гръб към палубата. Когато малко по-късно Соломон отново хвърли бегъл поглед в помещението, за голямо свое задоволство я видя сгушена по описания начин и тогава, както вече ни е известно, той се нареди да намери и нейния придружител.

През всичкото това време момичето остана неподвижно в същото положение и макар че тялото ѝ си отпочиваше, сърцето ѝ се разкъсваше от мъчителен панически страх. Ето че в този момент тя долови гласа на своя господар... разбра, че нейният закрилник, сигурно нищо неподозиращ, е изложен на същата опасност, на която бе изложена и тя, но не биваше да се показва, за да го предупреди. Долови

и гласовете на мулатите, на нейните палачи... Най-сетне параходът спря. Бяха ли я открили, бяха ли достигнали вече плантацията, дали някоя груба ръка нямаше внезапно да я сграбчи и тъкмо когато е застанала пред прага на щастието си, на вече докоснатата свобода, брутално да я повлече назад, към предишния ужасен живот?

Всичко беше спокойно. Параходът отново потегли, забоботи машината, засвистя парата, зашумяха тежките колела и вълните зад кърмата с плясък се заблъскаха една о друга. Сали едва смееше да диша — искаше да се моли, не можеше. Мислите ѝ се объркаха и пред нея отново възкръснаха старите кошмари от изтеклите години. Ето че някаква ръка докосна рамото ѝ... дали бяха открили избягалата робиня? Тя се разтрепери, сякаш обхваната от силна треска.

— Сали — прошепна тихо до ухото ѝ дружелюбният утешаващ глас на Джек, — успокой се, мила, и стани. Опасността отмина — последната, която ни заплашваше. Спасени сме.

Момичето все още не помръдваше. Твърде бързо бе последвал обратът — обрат от току-що изживените страх и мъка към щастие и сигурност. Най-сетне мъчително потисканите чувства намериха свободен отдушник в порой от облекчителни сълзи. Джек отдръпна ръката си — та нали сълзите отпускат свитото сърце — и тихо и мълчаливо седна под койката, изпълнен с онова нежно чувство, което твърде често проявяват дори и най-грубите и сурови американски пионери, особено спрямо жените. Ала нещастното момиче бе калено в страдания и много скоро превъзмогна моментното чувство на слабост, което се опитваше да я обезсили. Още в койката тя свали бонето, отметна гъстите коси от челото си и бавно се надигна от постелята.

Щом Джек видя, че се кани да стане, безмълвно напусна мястото си, отново излезе навън и застана до парапета на левия борд. Параходът все повече и повече се приближаваше към плантацията, където бе живяла Сали. Най-сетне той успя да различи носа, зад който реката описваше широка дъга на запад. Ето че вече видя сред тъмната зеленина на градинските дървета да надничат покривите на къщите, а все още се колебаеше дали да извика Сали или не. Обаче момичето се бе приближило вече до него и замислено и безмълвно гледаше към тъй добре познатата ѝ местност.

— Ей там са онези ужасни колиби — каза тя най-после сякаш на себе си и потръпна. — Там е и къщата, която се превърна в ад за мен и

която ще остане ад за още много бедни и окаяни създания... Не мога да я гледам повече — прекъсна тя внезапно мисълта си, — струва ми се, че усещам над главата си вдигнатия камшик и чувствавам как силните удари разкъсват кожата ми.

— Аз отмъстих за тебе, мое бедно дете — каза сериозно младежът. — Негодникът, който те изтезаваше, сега лежи заровен в земята с продупчен мозък. Няма повече да размахва камшика, няма да бъде вече бич за нещастниците.

— И заради мен проляхте човешка кръв — каза Сали, поглеждайки го трогната в очите, заради мен рискувахте собствения си живот, заради една нещастна презряна робиня.

— Сали — помоли я Джек, — нали знаеш много добре, че го сторих само заради теб? Но първо се успокой, мила, прогони тъжните мисли от главата си. Заедно с това място зад гърба ни остава и всяка опасност — отърси се от страха и грижите. Хората наоколо не бива да заподозрат какво все още те потиска. Покажи се ведра и безгрижна, не забравяй, че само след няколко дни завинаги ще се измъкнем от робовладелческите щати. Далеч нагоре по тази река се намира една свободна и красива страна — моята родина, която ще стане и твоя. Ще забравиш ли нерадостните грижи?

Сали отправи към него поглед, в който сякаш като на длан бе разкрита цялата ѝ душа, после му кимна приветливо и с умоляващ глас каза:

— Дайте ми още само един-единствен час, после всичко ще премине и ще бъде... забравено.

И преди той да успее да отговори каквото и да било, тя отново изчезна в средната палуба. А на Джек му се искаше просто да изкрещи от радост и блаженство и с бързи крачки се изкачи нагоре към мелтердека^[1]. Изпитваше необходимостта да бъде сам, за да овладее чувствата, бушуващи в него, а останеше ли долу, едва ли щеше да се въздържи да не се хвърли на врата на първия срещнат непознат, за да му каже колко е радостен и щастлив. А когато след около час отново слезе долу, момичето го посрещна с ведра и весела усмивка. Цялата мъка, всички грижи бяха изчезнали от прелестното и мило лице на момичето, последните сълзи бяха изтрити и всяка следа от тях заличена.

Времето летеше, сякаш имаше крила. Те прекарваха дните си в разговор. Джек трябваше да разкаже на момичето за начина на живот, който водеха в Севера, за нивите, които обработваха, без да ги торят с кръвта и потта на негрите, за своите родители, братя и сестри, за чудно красивата страна с нейните обширни прекрасни прерии и възвишения, покрити с гори. А през нощта Джек, завит в одеялото си, лежеше пред койката като нейна вярна стража. Грижеше се за момичето като за своя родна сестра — както бе обещал на стария негър.

Тъй изминаха пет дена и ако отначало Джек все още изпитваше неприятно чувство, щом параходът спреше при някой по-голям град или ако откъм брега се приближеше някоя лодка, за да докара на борда нови пътници, това чувство скоро го напусна. Наближаваха Севера. Щатите Арканзас и Мисисипи бяха останали вече зад тях. От лявата им страна се простираше Мисури, а отдясно пък се бяха проточили планинските вериги на Кентъки, покрити с гори. Неуморният боботещ параход се изкачваше все по-нагоре по реката и веднъж, когато слънцето отново залезе, Джек улови нежно ръката на Сали и за пръв път я поведе със себе си горе на мелтердека, откъдето можеха да обхванат с един поглед необятните брегове. Но той бе тъй необичайно възбуден, както момичето не го бе виждало никога дотогава. Погледна го учудено. Тогава той протегна ръка и посочвайки към десния бряг, с разтреперан от вълнение глас каза:

— Виждаш ли там, мила?... Виждаш ли красивата широка река, която идва от изток и влива водите си в Мисисипи? На нейното устие е разположен онзи малък град пред нас.

— Да, да — гласеше боязливият отговор на момичето, което не можеше да си обясни вълнението на младежа.

— Това е Охайо — възкликна Джек, — а онази земя ей там отсреща, до която след не повече от половин час ще приближи носът на нашия параход, е Илинойс, първият свободен щат и нашата бъдеща родина. Там ще слезем на сушата и още тази вечер някое от малките параходчета, които плават по Охайо и сега се виждат пристанали ей на онова място, ще ни понесе нагоре по тази чудно красива река и ще ни остави в прегръдките на моите родители... на баща ми, на майка ми.

— Баща... майка... — прошепна тихо и тъжно момичето. — Колко сладко и нежно звучат тези думи. Никога не съм могла да кажа някому „татко“ или „майко“!

— Но ще се научиш да го казваш, момичето ми — отвърна ѝ младежът, развълнуван до дъното на душата си от трогателните ѝ думи. — Бедно дете, нека моята бащина къща стане от този момент и твоя и сега, когато си свободна като птичка, когато няма да те търси и открие никой робовладелец, а дори и да те открие, никога не би те изтръгнал от мене, аз те питам: искаш ли да бъдеш моя... искаш ли да бъдеш моя жена, моя добра и мила жена в мъка и радост, пък каквото и да ни чака занапред?

Сали пребледня, боязливо и смаяно вдигна към него големите си сини очи и рече:

— Искате да издигнете робинята до ваша жена?

— О, не ми споменавай повече тази дума! — помоли я Джек, улови ръката ѝ и я задържа в своята. — Както те отвлякох от твоите мъчители, тъй искам и ще ти осигуря свободата дори ако се наложи да се преселя заедно с тебе в Канада. Откакто те видях за пръв път, мило момиче, аз се влюбих в теб от цялото си сърце. Ще имаме благословията на моите родители. Те ме познават добре и ще одобрят избора ми. Няма нищо друго по света, което баща ми да мрази повече от робовладелческият Юг. И тъй, Сали, съгласна ли си... ще станеш ли моя жена?

За пръв път той любящо обхвана талията ѝ с ръка и почувствува как стройното ѝ тяло потрепна от този допир. Сали остана безмълвна, от миловидните ѝ устни не се отрони нито дума, тя само склони глава на гърдите на верния си придружител, а щастливецът здраво прегърна любимото момиче.

[1] *Мелтердек* — горна покрита палуба на пътнически параход.
— Б.пр. ↑

КРАЯТ НА ИСТОРИЯТА

Изминаха три години от описаните по-горе събития. Плантаторите от Луизиана бяха много заети с прибирането на реколтата от памук, която през тази година бе великолепна. Под палещите обедни лъчи на слънцето из памуковите ниви, където нямаше никаква сянка, се виждаха негри да берат белите пухчета и да пълнят с тях леки тръстикови кошове, за да съберат определеното им количество още преди завършването на работния ден. Вярно, че то не бе извън техните възможности, но не им оставаше много време нито за бавене, нито за почивка, а накрая, липсваше ли макар и съвсем малка част от определеното тегло, рядко оставаше някой от тях ненаказан.

Из нивята яздеше надзирателят, за да наблюдава работата на отделните групи. Но около господарския дом цареше дълбока тишина, несмущавана от нищо и от никого. Господарите се наслаждаваха на своята сиеста и би било абсолютно неблагоприятно от страна на някой негър да причини какъвто и да е шум в близост до жилището им, та да смути тази свещена почивка.

Широката Мисисипи бе придошла необичайно, по това годишно време от Скалистите планини я подхранваха големи водни маси и тя беше извънредно много оживена. Не минаваше четвърт час, през който да не преминеше с пъшкане някой параход или пък да не се спуснеха по реката тежки търговски лодки или ветроходи. Но никой от плантацията не им обръщаше внимание, защото тази картина отдавна бе станала за тях всекидневие. Дебелите завеси на прозорците на господарската къща бяха плътно придръпнати, жалюзите затворени и само отворените врати, водещи към верандата, откриваха достъп за полъхващия откъм реката ветрец. Дори и коларският път, който минаваше покрай Мисисипи, беше съвсем безлюден. Само една самотна стара жена седеше в сянката на високостеблен pekan и пазеше малко стадо пасящи овце.

Тъжна гледка представляваше старата съсухрена като мумия жена, свита, загледана тъпо в някаква точка пред себе си. В младостта

си може да е била любовница на някой надзирател и да е била пощадена от тежката работа; после, в зрялата си възраст, е била изпратена на памуковите ниви, докато са изцедили и последните сили от нея. Даже сега не бе оставена на спокойствие. И тя самата вече не знаеше годините си. Всъщност бе все едно, понеже това не интересуваше никого. Но тя трябваше да седи тук през целия божи ден и да пази овцете, които търсеха храна покрай дигата. Тежко ѝ, ако някоя от тях се изгубеше. Овцете обаче не се отдалечаваха, макар и само от съжаление към нещастната жена, защото после тя би трябвало с пъшкане да ги събира. Спокойно пощипваха от високия насип сладката трева, наречена „коко“, а старицата седеше край тях и гонеше мухите, които се навъртаха около нея.

По реката се зададе тясна и стройна лодка, карана с гребла. Тя не пенеше водата с носа си, а я режеше като с нож и отхвърляше от двете си страни. Носеше се като стрела по талазите и изглежда, че въпреки горещината двамата мъже, които работеха с греблата, изпитваха голямо удоволствие от летящия ход на бързоходната лодка.

На кормилото седеше трети, по-възрастен мъж и държеше курс в най-силното течение, докато се озоваха точно срещу мястото за приставане. После той насочи лодката почти напреко през реката, като изви носа ѝ може би на половин румб срещу течението и на разстояние от около стотина крачки то не успя да отмести плавателния съд нито на една педя от посоката му — толкова сигурно се движеше лодката.

Някакъв стар негър, застанал малко по-нагоре до самия бряг с кука за измъкване на плаващия по водата дървен материал на сушата в ръка, изостави заниманието си и с възхищение се заяпа във великолепно направената стройна лодка, видя рязкото обръщане на острия ѝ нос напреко на течението и я проследи, докато за броени секунди тя достигна стръмния бряг, където спря и бе завързана за един стърчащ корен.

На брега слязоха трима мъже, нарамили своите дълги американски карабини, и бавно заизкачваха насипа. Само единият от тях избърза напред, сякаш изгаряше от нетърпение час по-скоро да огледа намиращата се пред тях местност. Но горе той все пак изчака другите двама, които се спряха край него и постояха известно време в мълчание. Най-сетне най-възрастният, който бе седял в лодката на кормилото, каза:

— Слушай, Джек, внимавай и не прави никакви глупости или в краен случай поне гледай да си близо до лодката. Седнеш ли веднъж в нея, ти си в безопасност, защото никой друг плавателен съд не може да настигне малката „Сали“.

— Не се страхувай за мене, сър — засмя се младият човек, — дълги години изминаха от времето, когато бяхме спрели тук, на този бряг, и едва ли някой би разпознал младежа, който тогава стъпи на сушата за толкова кратко. Но дори и да стане, какво ли могат да докажат и в най-лошия случай? Впрочем отдавна съм си наумил самият аз да отнеса известието на плантатора и ще трябва да ме оставите да изпълня желанието си.

— Отдавна знам, че си луда глава — каза Стария, добродушно усмихнат, — но сега няма да можеш да разговаряш с никого. По това време тук всички бели, с изключение на надзирателите, се наслаждават на сиестата и за нищо на света няма да позволят да бъдат смущавани.

— Какво от това? — отвърна неговият по-млад придружител. — И бездруго първо имам да уреждам още една работа. Не знаеш ли, че обещах на Сали кожа за седлото ѝ от един от тукашните алигатори? Нея трябва да осигуря преди всичко, защото кой знае дали после ще имам време!

Стария се засмя и поклати глава.

— Ще си строшиш ти някъде главата — каза той. — Но какво да се прави, онзи, който не поумнява и след като си изпати, е напълно загубен човек. Е, хайде, върви където искаш! Ние ще останем да си лежим тук на сянка, не се ли върнеш навреме, ще хапнем без теб. В никакъв случай няма да чакаме!

Младият човек кимна приятелски на двамата и бавно закрачи по коларския път в посока към градинската порта. А другите двама отново слязоха до самия бряг, където насипът ги прикриваше и откъм сушата никой не можеше да ги забележи. Наблизо се зеленееше малка горичка от орехови дървета и бодливи палми, в чиято сянка те удобно се настаниха и, изглежда, търпеливо зачакаха развитието на понататъшните събития. Лодката се намираще съвсем близо под тях, напълно скрита от стръмния, но немного висок бряг на реката.

Междувременно младият човек достигна градинската порта, но разбра, че е затворена от вътрешната страна с резе. Видя се принуден да продължи по пътеката, водеща покрай градината зад господарската

къща, където бе разположено негърското село. Тук всичко живо сякаш бе измряло, дори децата и старците се бяха изпокрили в сянката на къщурките от палещите лъчи на слънцето. Само няколко кучета и прасета се скитаха насам-натам отпуснато и сънливо. Младият човек спря и започна да се оглежда за някое човешко същество, от което би могъл да получи някакви сведения, скоро видя, че по пътя, водещ към нивите, се приближаваше в галоп един ездач. Не след дълго той спря коня си пред него. Беше висок слаб човек с мрачно, но не злобно изражение на лицето. Той попита учтиво непознатия дали търси някого.

— Разбира се — отвърна младият човек, — искам да говоря с мистър Бийчамс, ако в момента се намира в плантацията. Става въпрос за една сделка.

— Тогава съм принуден да ви помоля да изчакате малко — отговори ездачът. — Тъкмо сега е сиестата и мистър Бийчамс си почива — в никакъв случай не разрешава да го смущаваме по това време.

— А кога би било най-удобно да разговарям с него?

— Най-добре след около час и половина — по време на кафето или след него. Ако междувременно нямате нищо против да постоите в малкото ми жилище, с удоволствие ще ви го предоставя.

— Благодаря за любезното ви предложение — каза младият човек, — но имам отколешно желание да застрелям някой алигатор и бих могъл да използвам времето за тази цел. Навъртат се тук наблизо, нали?

— Боже мили — изсмя се ездачът, — с лопата да ги ринеш. Би ми се искало да събирате годишно толкова бали памук, колкото алигатори имаме на територията на нашата плантация, ей там вътре в онази горска ивица, която виждате оттук.

— Вие сте надзирателят на плантацията?

— На вашите услуги.

— А ще получа ли разрешение да отида дотам?

— Изобщо нямате нужда от него — каза надзирателят. — Нашите алигатори са на ваше разположение. Впрочем ако ме почакате тук за момент или ако тръгнете бавно по пътя, по който дойдох преди малко, аз самият ще ви придружа. Имам само да изпълня няколко поръчения и скоро ще ви настигна. А ако вие застреляте един или

няколко алигатори, много даже ще ме зарадват, понеже тъкмо сега ще можем чудесно да използваме маста им за смазка на нашите памукочистачни машини.

Младият човек се съгласи с охота и бавно закрачи по посочения му път. Отляво и отдясно работеха негри, а пред него се простираше обширното блато, обградено с горички от кипариси и блатен дъб. Впрочем, преди да достигне края на нивите, той отново долови зад гърба си тропот от копита на препускащ кон и видя, че идва надзирателят, метнал зад себе си малко негърче. В ръката си държеше дълъг харпун с три остриета.

— Тъй — подвикна той и се засмя, когато догони непознатия посетител, а малкото хлапе като змия се плъзна от коня на земята и заприпка подир двамата, — сега можем да започнем нашия лов. Ето един харпун, да измъкваме от водата каквото застреляме, а хлапето ще подмамва онези господа, та да застават по-добре пред мушките ни.

— Може ли да лае? — попита младият човек.

— Аа! Значи не ви е за пръв път тази работа — рече надзирателят, — личи си. Не, не може да лае, обаче квичи също като прасе — ще видите как побесняват зверовете, щом го чуят. Ами какво ще правите с алигатора, ще го ядете ли?

— Не, макар да ми казаха, че опашките им имали горе-долу сносен вкус. Искам само кожа за няколко седла.

— Да, тя служи чудесно за тази цел и е много красива. Били ли сте някога в тази област?

— Аз ли? Не, за пръв път съм в Луизиана — каза непознатият, като се извърна, за да проследи с поглед рееция се над главите им син сокол. Само горе край Ред ривър застрелях веднъж един алигатор.

— Да, там се въдят масово — потвърди надзирателят. — Четири години бях надзирател на една плантация в Червената земя^[1] и понякога едва сме се спасявали от тях. Но и тук не са по-малко, ако не са и повече!

— Отдавна ли сте в тази плантация?

— Почти от три години, откакто последният надзирател е бил застрелян от някакъв крадец на негри.

— Аа, чувал съм за тази история — каза младият човек с безразличие. — Не отвлякоха ли тогава някаква жена?

— Не е била жена, а младо момиче, кварталонка, казват, че била дяволски хубава. Впрочем аз не можах да разбера много добре цялата работа, защото не ми се щеше да разпитвам негрите, а пък господарите хич не обичат да им се напомня за тази история. Чух само, че момичето било изпратено да иде ей по онзи насип, дете е пред нас, до някакво място в гората, което било осечено и разчистено от някакъв американец. Младата господарка била изгубила там едно малко кученце и момичето трябвало да го намери и донесе. Дали от злоба го е хвърлила на някой алигатор, или пък е станало някакво нещастие, не знам, но накратко някъде по пътя малкото пале било изядено и затова момичето получило порядъчна порция бой. Още същата нощ тя избягала, както казват, подстрекавана от някакъв лодкар, чиято търговска лодка непрекъснато се мотаела покрай тукашните брегове. А когато мистър Хуф, предишният надзирател, тръгнал да ги преследва с неколцина от хората си, крадецът го застрелял.

— И заловили ли са момичето? — попита непознатият.

— Ами, опазил бог — промърмори надзирателят. — По дяволите, Мисисипи е широка, а гората — гъста, и колкото и да е трудно за един чернокож да се измъкне оттук, все пак това може да стане, ако му помага някой бял, който се представя за негов господар. Ето защо тук непрекъснато се крадат негри и ние можем донейде да обуздаваме негодниците само като изобщо не се церемоним със заловените крадци.

— Ами как постъпвате с тях? — попита младият човек. — Доколкото знам, законът предвижда затвор.

— Да — изсмя се надзирателят, — ако ги предадем на шерифа. Но обикновено я караме по късата процедура и ги бесим по най-близките дървета. През последните години се справихме с трима по този начин... Но ето го мястото — прекъсна се той внезапно, — тук наоколо плават поне няколко бурета алигаторска мас. А сега се пригответе, онова момче, Нед, ще ни покани неколцина гости.

Обаче Нед, едно дребно, извънредно мръсно чернокожо хлапе, изглежда, нямаше особено желание да последва това нареждане. То се оглеждаше с широко опулени очи и хвърляше боязливи погледи към водата.

— Аха! — засмя се надзирателят. — Преди няколко дни този глупак се покатери самичък на насипа, седна точно по средата му и

започна да квичи. Един от големите алигатори за малко не го свали оттам. Оттогава не ще и да чуе за подобно нещо. Е, хайде, момчето ми, отведи коня първо ей там отсреща и му закачи юздите, а после се покатери на онзи нисък дъб. Там нищо не може да ти се случи и ще можеш да ги подмамваш колкото ти душа иска.

Хлапето чевръсто последва заповедта, а в това време младият човек стоеше унесен върху тесния дълъг насип. Пред вътрешния му взор се нижеха картини от отдавна изминалото време и дори не чу как от клоните на ниското дърво хлапето започна да имитира квиченето на прасенце по поразителен начин.

— Ето ги, вече идват — прошепна надзирателят, сграбчвайки внезапно ръката на непознатия.

— Кой? — извика младият човек, като се стресна.

— Как кой! Ами половин дузина алигатори, едри като мечки — засмя се надзирателят. — Не виждате ли онези тъмни петна, дето плуват във водата, дето приличат на обгорени дънери? Това са те!

— Аха, да... наистина — каза непознатият, като бързо се съвзе и пригответи карабината си за стрелба, — бива си ги тези юначаги.

— Стреляйте... ей там напред е излязъл един, няма и десет стъпки до него.

— Чакайте, още не. Нека малко се извърти, иначе куршумът би могъл да отскочи.

— Хайде... хайде, време е!

Карабината се повдигна и щом дулото ѝ избълва острото пламъче, алигаторът тутакси показа светлия си корем.

В същото време надзирателят бе застанал в самия край на насипа с вдигната ръка, готова да хвърли харпуна, и щом дългият звяр, шибайки водата с опашка в предсмъртна агония, се приближи до сушата, той здраво заби в корема му желязото с кукички на края. Подпомогнат от своя придружител, той веднага изтегли на брега алигатора, който раздаваше бесни удари наоколо, а непознатият му отрязва главата с помощта на своя широк и остър нож.

Подплашени от изстрела, останалите се поотдалечиха с плуване. Обаче щом чернокожото хлапе отново започна да ги подмамва и едва-що непознатият бе заредил карабината си, те се извърнаха и стръвно заплуваха към ловците.

Когато и вторият се преметна след изстрела, надзирателят учудено възкликна:

— Стреляте като самия дявол и ми се струва, че можете да улучите каквото пожелаете. Не би ми било много приятно, ако някой път ви се наложи да се целите в мене.

— Едва ли би имало такъв случай — отвърна непознатият през смях. — И изобщо по алигатор се стреля по-лесно, отколкото по човек.

— А опитвали ли сте някога да стреляте по хора?

— Не е имало такъв случай — каза младият човек. — Не съм участвувал още във война, а при нас в Севера няма и лов на хора.

— В Севера ли живеете? — възкликна надзирателят припряно и учудено. Елегантното леко лятно облекло на непознатия, както и панамената му шапка го бяха заблудили, че пред него стои някакъв плантатор, и може би това бе причината за Изключителната му любезност и услужливост. Но щом чу, че непознатият е северняк, той отведнъж се сети, че трябва да наглежда хората си. Обеща веднага да изпрати някой от младите негри, които разбират от тази работа, за да одере алигаторите и да вземе маста им. Не можел да остави това занимание на един бял.

— Ако сега тръгнете бавно към къщата — продължи той, — струва ми се, че ще заварите господаря на крак. Дръж, Нед, вземи харпуна и върви у дома. Довиждане! — кимна той за поздрав на непознатия, метна се на седлото и в бърз тръс се отправи обратно към работещите из нивята негри.

Младият човек остана още дълго време на онова място. Настанил се под сянката на малка групичка дървета, той се оглеждаше наоколо, погълнат от мислите си. Ала тези мисли едва ли бяха тъжни, защото често се усмихваше като на себе си. А когато слънцето започна да се спуска все по-ниско и по-ниско на хоризонта, подканяйки го да си тръгне, той с весела и лека стъпка отново закрачи по пътеката, водеща към плантацията.

Без да се допитва до негрите, той скоро почука на вратата на главната сграда и когато една млада мулатка му отвори, той попита за „мастър Бийчамс“.

— Масса горе — каза момичето, — веднага му каже, че джентълмен иска говори с него.

— Добре, дете мое — отвърна непознатият, като кимна с глава, — кажи му само, че идвам при него по делова работа и няма да му отнема дори и четвърт час.

Момичето се втурна нагоре по стъпалата, а младият човек облегна карабината си в един ъгъл и бавно закрачи из преддверието, почти цялото изпълнено с цветя. Не се наложи да чака дълго — само след пет минути момичето се върна и го помоли да я последва.

Тя го поведе по широкото излъскано дървено стълбище, после минаха през няколко проветриви и просторни стаи и се озоваха в приятно малко помещение, където все още полюляващият се хамак издаваше, че домакинът съвсем наскоро е станал от него. В момента мистър Бийчамс се бе излегал със задоволство в удобен китайски стол от бамбук и при влизането на своя гост се понадигна леко само за да му посочи подобен стол точно срещу себе си.

— Сър, моля, ви, пурите са ей там — бяха първите му думи. — Вземете си сам... а пък огънче имате съвсем близо до вас.

Джек го поздрави, взе си от отворената кутия едно „Кралско достойнство“^[2], запали пурата и без много церемонии се настани в стола, предложен му с едно движение на ръката.

— Искали сте да разговаряте с мен?

— Да, господине.

— А с кого ще имам удоволствието?

— Хенри Додж, от щата Кентъки — каза младият човек без никакво колебание.

— И с какво мога да ви бъда полезен?

— Идвам по поръчение на един мой приятел — каза Джек, — който научи, че тръгвам на юг. Ще ми разрешите да мина право на въпроса, нали?

— Моля ви — отвърна плантаторът, поучуден от подобно запитване.

— Толкоз по-добре, тъкмо ще се улесни цялата работа. По-рано сте имали робиня на име Сали, нали? Струва ми се, тя ви е избягала или пък е била открадната — подробностите не са ми известни.

— Вярно е — възкликна плантаторът изненадан и очаквателно се поизправи в стола си. — Знаете ли нещо за нея?

— Да — каза Джек, — заради нея съм дошъл тук.

— Значи сте я заловили в Кентъки? — извика бързо зарадваният плантатор и ръцете му стиснаха по-силно страничните облегалки на стола.

— За съжаление не — отвърна непознатият с безизразно лице и сви рамене. — Тя е в Канада.

— По дяволите! — извика плантаторът и удари с крак в земята. — Не е ли срам и позор за нас, че оставихме британците да се ширят в Канада по границата ни? Че търпим въпреки законите ни да закрилят нашите избягали роби и при това да ни се смеят в лицето? Но всичко трябва да се промени, Канада трябва да стане наша. Ами ако речем да им я вземем, какво ли биха могли да сторят англичаните?

— Наистина, че е неприятно — рече непознатият, — обаче засега нищо не може да се направи. При това ние в Кентъки сме много по-зле, отколкото сте вие тук на юг. Ами каква цена имаше момичето?

— Не бих я продал за по-малко от осемстотин долара — каза мрачно мистър Бийчамс. — И съм твърдо убеден, че на пазара в Ню Орлиънс щях да получа за нея хиляда.

— Хмм, за тези пари при нас ще купите две такива момичета — каза младият човек. — Сигурно тук цените им страшно много са се повишили.

— Съвсем не! — възкликна плантаторът. — Но момичето беше почти бяло, което несъмнено е улеснило и бягството ѝ, а Ню Орлиънс представлява превъзходен пазар за такива като нея. Знаете, да имате сред прислугата си кварталонка, е всъщност нещо като любителска мания, но в някои области се смята за неразделна част от добрия тон.

— А вие бихте ли имали желание все още да продадете момичето? — попита непознатият, кръстоса крак върху крак и тръсна пепелта от пурата си навън, през вратата.

— Да го продам ли? — възкликна учудено плантаторът. — Че кой ще купи избягала робиня?

— Да, в повечето случаи това наистина е лоша сделка — засмя се непознатият — и все пак съм дошъл тук с поръчението да ви направя такова предложение.

— Заловили сте я в Кентъки и сега искате да я купите евтино, нали така? — рече припряно плантаторът с недоверие в гласа.

— Драги господине — отвърна студено младият човек, — ако беше така и исках, тъй да се каже, да ви измамя с част от цената, тогава

не е трудно да се досетите, че бих могъл да си спестя и останалата сума. Щеше да е необходимо само да отведа момичето до Тенеси, Каролина или Алабама и там бих могъл да я продам на пълна цена. Не, тя действително е в безопасност и хич не би й притрябвал някакъв си документ за покупка, ако мъжът ѝ за щастие не се бе вразумил и не изпитва угризения на съвестта.

— Нейният мъж? Та тя омъжена ли е?

— Ами да, и то за заможен бял фермер. Запознах се с него случайно по време на едно мое неотдавнашно пътуване из Канада. Щом разбра, че живея в робовладелчески щат, веднага ме попита какво мисля за тази история. Твърдеше, че нямало да се почувствува спокоен, докато не се сдобие с удостоверение за покупката на момичето, и тъй като аз, естествено, се съгласих с него и той разбра, че наскоро се каня да предприема пътуване до Ню Орлиънс, успях да го склоня да ми предостави решаването на този въпрос и да откупя жена му.

— А каква сума ви е упълномощил да заплатите за нея?

— Е, ами аз я оцених само бегло — рече непознатият — и според нашите цени ми се струва, че стойността ѝ е около шестстотин долара — в сметката включвам и предпочитанията към кварталонките. Самият аз бих дал най-много петстотин за такова слабоватичко същество. Склонен ли сте да приемете тази сума?

— В коя област на Канада живее тя?

— В Квебек... в околностите на Квебек. Не, нищо не можете да направите, за да си я възвърнете — усмихна се младият човек, предполагайки каква е подбудата за този въпрос. — Според мен при дадените обстоятелства ще направите все пак превъзходна сделка.

Плантаторът се бе изправил на крака и с ръце на гърба мереше стаята с бързи крачки. Внезапно той се спря пред непознатия и хвърляйки, остър поглед, каза:

— Знаете ли, мистър...

— Додж — допълни Джек най-спокойно, тръсвайки отново пепелта от пурата си.

— Мистър Додж, знаете ли, че цялата работа ми се струва твърде съмнителна?

— И аз имах същото чувство — засмя се непознатият — и макар да не си отворих устата, все пак си помислих, че онзи фермер трябва

да е побъркан, щом е в Канада, а иска да ви плати.

— Ами ако откажа да ви издам документ за покупка?

— Ако откажете? Ами това, естествено, си е ваша работа — каза Джек. — Разбира се, тогава бихте постъпили правилно, но само в случай, че познавате някой друг, който ще ви даде повече пари за момичето, или по-точно казано, за жената.

Плантаторът прехапа устни и замълча. Най-сетне попита:

— Парите у вас ли са?

— Упълномощен съм — гласеше отговорът да ви изплатя шестстотин долара срещу удостоверение за покупка, при което ще получа комисиона от сто долара за моя труд и загубата на време. Тя ще ми бъде изплатена от фермера веднага щом му изпратя документа за покупка.

— А как се казва онзи... фермер?

— Трябваше да дам честната си дума, че няма да споменавам името му. Нека в документа остане свободно място за името. След всичко, което чух, мисля, че човекът малко се е компрометирал в тази история.

— Беше застрелян моят надзирател — рече плантаторът.

— И вие мислите, че фермерът е извършил това престъпление? — запита Джек. — Хмм, в крайна сметка не е изключено. Но налага ми се да ви помоля по-бързо да вземете решение. Очаквам първия параход, който ще мине надолу по реката, а вече си изгубих целия следобед, за да не ви смутя сиестата.

— Но документът трябва да се завери от съдията.

— Разбира се... далече ли живее?

— А, не — в съседната плантация.

— Чудесно, значи ще можем бързо да уредим работата. Ако не се лъжа, вашият надзирател идва насам... а, ей го и онзи момък, дето носи моите алигатори. Имах достатъчно свободно време да застрелям няколко от вашите зверове.

Изглежда, че плантаторът все още не можеше да реши. Той бавно се приближи до прозореца и се загледа навън. Най-сетне продума:

— Аз самият ще отида на кон до съдията.

— Чудесно, междувременно ще се поразходя малко край реката.

— А не бихте ли желали и вие да дойдете с мен? Това би опростило нещата значително.

— Благодаря ви — каза Джек, — положих доста труд и изгубих твърде много време с тази работа и не ми се иска да се занимавам с нея повече, отколкото е наложително. Ако нямате нищо против и ако изобщо имате желание да извършите продажбата, бъдете тъй добър и уредете документите. Предлагам ви шестстотин долара за момичето и поддържам предложението си до осем вечерта. След този час няма да се чувствавам обвързан с нищо.

Плантаторът, изглежда, се поучуди от тези недотам любезни думи. Обаче повече по инстинкт, отколкото с разума си Джек бе налучкал верния тон, с който трябваше да отговори на този човек. Необходимо бе да му импонира, иначе щеше да се изложи на опасността да затвърди вече породилото се съмнение. Без много церемонии той се изправи на крака, взе шапката си, която преди това бе свалил, и се наклони набързо да се сбогува. В този миг вратата се отвори и в стаята се показа главата на млада жена.

— О, татко... извинявай — каза тя, като се поклони бегло на непознатия, — мислех, че си сам.

— Влез, моля — подвикна ѝ мистър Бийчамс. — Това е мистър Додж от Кентъки... а това е най-голямата ми дъщеря Луиз. Ами къде е Юджиния, мила?

— Вън на верандата, тате. Тъкмо се канехме да те повикаме за разходка.

— В такъв случай ще помоля мистър Додж да ме замести днес. Имам малко работа със съдията и ще отсъствам за около половин час.

— О, това е чудесно! Ще трябва подробно да ни разкажете за Кентъки. Там имате все още такива страшни гори и както ми казаха, били пълни с мечки и пантери. Кентъки е много далеч на север и е покрит със снегове и ледове, нали?

— Не е чак толкова далеч на север, госпожице — усмихна се Джек. — Но ако ми разрешите, ще ви придружа, за да не караме вашата сестра да ни чака много дълго.

С лек поклон той се сбогува с плантатора, който изпрати едно от негърчетата, оставени в къщата като прислуга, да му доведе коня. Джек помоли младата дама да му разреши да я остави за малко, докато вземе от чакащия го долу негър своя ловен трофей — кожата на

алигаторите. После щяло да бъде за него цяло удоволствие да я почака долу в градината.

Впрочем той скоро си свърши работата. Докато мистър Бийчамс препускаше нагоре покрай дигата върху гърба на доведеното му пони, Джек взе от момчето алигаторските кожи и сам ги отнесе до онези дървета, където лагеруваха приятелите му. Той размени с тях няколко кратки думи, остави им карабината си и после се върна в градината, където двете млади дами вече го очакваха.

Впрочем Джек имаше всички качества, за да може да ги забавлява. Още от ранна възраст, навикнал на живот деен, изпълнен с приключения, той бе преброял северните щати във всички посоки и умееше великолепно да разказва за тях. Не само че говореше добре, но знаеше как да опише нравите и обичаите на Севера, и то с толкова живописни краски, че грабна вниманието на двете си придружителки и един час измина за тях с наистина неподозирана бързина.

След като излязоха от градината, той успя неусетно за дамите да ги поведе по пътя, минаващ покрай дигата. Обаче не обърна никакво внимание на намиращата се все още наблизо лодка, още повече че тя изобщо не можеше да бъде забелязана откъм пътя. По време на разходката той се стремеше да бъде винаги близо до онези дървета, където знаеше, че бяха неговите приятели. Дърветата стърчаха над дигата и се виждаха много добре.

Слънцето се спускаше все по-ниско над хоризонта, вече бе станало по-хладно, а над Мисисипи започнаха да се събират пухкави къдели мъгла. Тук-там те я покриваха като тънка бяла тъкан, през която все още ясно можеха да се различат буйните кипнали талази. На други места пък мъглата започва да образува малки млечнобели облаци, покриващи реката с плътна завеса, висока десетина метра.

Ето че, препускайки, по пътя се зададоха двама ездачи, следвани от един негър, и тъй като тримата пешеходци вървяха право срещу тях, те много скоро щяха да се срещнат.

— Ах, ето че татко идва! — възкликна зарадвано мис Юджиния.

— А кой е господинът до него?

— Съдията — отвърна мис Луиз. — Мосю Лакост, наш семеен приятел.

Джек се подсмихна леко и поздрави двамата мъже, които пристигнаха в галоп и подхвърлиха юздите на конете си на следващия

ги негър.

— Е, носите ли удостоверениеето за покупка, мистър Бийчамс? — попита младият човек.

— Да — отвърна плантаторът, — но... преди това ще ви помоля да ми дадете някои по-подробни разяснения относно цялата работа.

— С най-голямо удоволствие, доколкото, разбира се, ми е възможно. Ще ми разрешите ли да видя документа?

Плантаторът се поколеба, но в крайна сметка все пак извади удостоверението, даде го на младия човек да го прегледа и каза:

— Издадено е с пълна правна валидност. Но ми се налага да... ви помоля да останете известно време да ми погостувате, докато ми дадете доказателства, че Сали действително се намира вече извън юрисдикцията на Съединените щати.

— Сали? — възкликна смаяно мис Луиз. — Какво е станало с нея? Татко, чувал ли е господинът нещо за нея?

— Да, госпожице — усмихна се младият човек, който без много церемонии пъкна удостоверението за покупка в собствения си джоб, след като го прегледа бегло. — Разрешете ми преди всичко да ви връча съответната сума.

При тези думи той подаде на плантатора пакетче навити на руло и свързани банкноти, ала последният ги задържа в ръката си, без да ги погледне, и настоя:

— Първо моля за вашите доказателства — докато не ми ги дадете, сделката ни няма да бъде валидна.

— Ще ви бъдат ли достатъчни двама поръчители, които мога да ви представя? — попита Джек.

— Зависи кои са — каза съдията. — Трябва искрено да ви призная, че цялата работа ми се струва малко подозрителна, и в никакъв случай няма да напуснете областта, преди да сте ни доказали, че вие самият нямате никаква връзка с онзи грабеж и особено с убийството на надзирателя.

— Аз самият ли? — усмихна се Джек, като се спря и погледна съдията. Намираха се тъкмо срещу малката група дървета, при които лагеруваха двамата му приятели и чиито корони надничаха над дигата, висока на това място около 3–4 метра. — Уважаеми господине, безкрайно сте любезен, като ме смятате способен на подобно нещо. Но може би моите поръчители ще ви накарат да мислите другояче.

— А кои са те? — попита мистър Бийчамс.

— Истински мъже! — каза Джек сериозно. — Веднага ще бъдате на ваше разположение. Е, хей! — подвикна той, обръщайки се към дигата. — Тук ли сте?

Мистър Бийчамс и съдията бързо и учудено се извърнаха натам, а момичетата тихо извикаха, когато в същия миг на дигата изникнаха яките фигури на двамата лодкари с карабини в ръка.

— Всичко наред ли е, Джек? — подвикна отгоре Стария.

— Да — отвърна Джек, като му кимна приятелски. — Господа, достатъчно ли ви е тяхното поръчителство?

— Стой! — каза съдията, като свали шапка и я размаха над главата си. — Това е заплаха срещу закона и ще отговаряте за нея, сър!... Вие сте мой пленник!

Джек гръмка се разсмя. Но един поглед, хвърлен нагоре по пътя, му бе достатъчен, за да разбере, че по него се спускаха в галоп няколко ездачи.

— Съжалявам — извика той, — че се виждам принуден да ви откажа тази услуга... но ми е невъзможно да оставя Сали да ме чака толкова дълго.

— Сали? — възкликна мис Луиз, която бе следила всичко с нарастващо учудване, докато Юджиния се отдръпна плахо назад. — Къде живее сега момичето и какво е станало с нея?

— Любезна госпожице — каза с висок глас младият човек, — от три години Сали е моя жена и изпраща на всички ви сърдечни поздрави.

— Света Богородице! — изписка младата дама. — В името на бога, това е същият човек, който навремето искаше да ни попречи да бичуваме Сали!

— Имате великолепна памет, госпожице — засмя се Джек, — но вече наистина трябва да си тръгвам.

— Стой! — извика съдията, като се опита да му пресече пътя. — Вие сте убиецът на надзирателя!

— Соломоне, дръж го! — закрещя и плантаторът, призовавайки чернокожия, който през целия следобед бе събирал дървен материал край реката и в тези минути незабелязано се бе промъкнал по-наблизо. Обаче Джек не беше човекът, който щеше да се остави да го заловят тъй лесно. Отдавна бе предвидил този миг и като отблъсна

протегнатата към него ръка на съдията, с два бързи скока се озова горе на дигата.

— Съжалявам — изсмя се той, сочейки с ръка бързо приближаващите галопиращи ездаци, — че сте накарали господата напразно да положат толкова усилия. Сбогом, дано не се срещаме повече!

С тези думи той изчезна зад дигата.

При очакваното нападение над своя другар двамата лодкари инстинктивно и почти едновременно вдигнаха карабините си в положение за стрелба и съдията страхливо отстъпи пред това заплашително движение. Но щом видяха Джек до себе си, те също тъй бързо изчезнаха заедно с него зад високия насип. Долавяха ясно ехтящия тропот от конски копита по твърдия коларски път, но само с няколко скока се намериха в лодката. Едно замахване с ножа преряза тънкото въже, което ги свързваше с брега, и лекият и повратлив плавателен съд се понесе навътре в реката.

В този миг преследвачите се появиха на дигата, но вече беше късно. Носът на чудесно построената лодка бе обърнат към реката и тя летеше като стрела по своя предназначан път. Един от ездачите, който пристигна измежду последните, полицаят, носеше двуцевна сачмалийка и стреля подир лодката. Но сачмите паднаха твърде близко във водата и когато ниският плавателен съд вече изчезваше в спусналата се над реката мъгла, хората от брега успяха да забележат как, изправил се, един от лодкарите размахваше подигравателно шапката си. Вярно, че белите незабавно се втурнаха към завързаната недалеч лодка, за да преследват бегълците. Обаче двамата лодкари, лагерували толкова дълго край дигата, бяха използвали времето си по великолепен начин и поне временно бяха направили малкия плавателен съд неизползваем, пробивайки в дъното му няколко дупки. Докато успеяха да го поправят, бегълците отдавна щяха да бъдат далеч от всяка опасност и ето защо с люти проклетия на уста плантаторът се върна у дома си, последван от своите гости.

След като си тръгнаха, нагоре по дигата изпълзя фигурата на стария негър. Показвайки предпазливо само главата си над насипа, той гледа подир тях, докато изчезнаха в градината и портата се хлопна зад гърба им. А после старият негър светкавично се смъкна до брега,

грабна шапката от главата си, размаха я във въздуха, затанцува на един крак и смеейки се, тържествуващо си затананика:

— Маса Поулридж, маса Поулридж, и Сали жена на млад фермер, жена на бял човек, жена на букра на север, и мадам, о, голи, голи, голи!

— Какво, по дяволите, си се разтанцувал и какво си се разскачал там? — извика му внезапно груб глас откъм дигата и когато негърът погледна учудено нагоре, забеляза надзирателя.

— О, голи, маса — възкликна чернокожият, възвръщайки си бързо самообладанието, — току-що изпуснал голям парче дърво върху крака, о, голи, голи!

— Винаги си бил и ще си останеш вързан в ръцете — подвижна му белият. — Хайде, изчезвай към дома на господаря! Какво още се мотаеш самичък тук?

— Веднага, маса, веднага — каза старият негър, вдигна на рамо един тежък клон, който лежеше до него на земята, и пъшкайки, закуцука с товара си подир надзирателя право към негърското село.

[1] Червена земя — имат се предвид районите край Ред ривър, Червената река. — Б.пр. ↑

[2] Вид пури, известна марка за времето си. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.